

ZARJA

Glasiło Slovenske Ženske Zveze v Ameriki

DAWN

Official Publication of Slovenian Women's Union of
America

Bog živi naše matere!

Number 5

MAY, 1939

Volume 11

**SLOVENSKA ŽENSKA
ZVEZA**

Ustanovljena 19. dec. 1926
v Chicagu, Ill.

Inkorporirana 14. dec. 1937
v državi Illinois

Duhovni svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje,
1709 E. 81st St., Lorain, Ohio.

Glavni Odbor — Supreme Committee

Predsednica—President
Mrs. Marie Prislant,
1084 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

I. podpredsednica—First Vice President
Mrs. Frances Rupert,
19803 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio.

II. podpredsednica—Second Vice President
Mrs. Mary Goghe,
4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpredsednica—Third Vice President
Mrs. Mary Smoltz,
227 West Poplar St., Ghisholm, Minn.

IV. podpredsednica—Fourth Vice President
Mrs. Agnes Mahovlich,
9525 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

V. podpredsednica—Fifth Vice President
Mrs. Mary Gollk,
3016 N. Gantenbein Ave., Portland, Ore.

Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Racie,
2054 W. Coulter St., Chicago, Ill.

Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Mary Tomazin,
1902 W. Cermak Rd, Chicago, Ill.

Nadzornice—Auditors
Mrs. Josephine Erjavec,
527 No Chicago St., Joliet, Ill.

Mrs. Mary Otoničar,
1110 E. 66th St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Josephine Schlossar,
5801 W. National Ave., W. Allis, Wis.

ZARJA

THE DAWN

URADNO GLASILO
SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE
V AMERIKI

OFFICIAL ORGAN OF THE
SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

Izhaja vsak mesec—Published monthly

Naročnina .....\$2.00 na leto

Za članice SZZ..... 1 20 na leto

Subscription price.....\$2.00 per year

Members of the SWU..... 1 20 per year

Office of Publication:
"ZARJA"
1135 East 71st St.

Editorial Office:
ALBINA NOVAK, Editor
1135 East 71st St.
Tel. Henderson 1572

Entered as Second - Class Matter
June 28, 1929, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of
August 24, 1912.

**SLOVENIAN WOMEN'S
UNION OF AMERICA**

Organized Dec. 19th, 1926
in Chicago, Ill.

Incorporated Dec. 14th, 1927
in the State of Illinois

Member of National Council of Catholics
Women
Member of National League of Women
Voters

Glavni Odbor — Supreme Committee

Prosvetni odsek—Educational Committee
Mrs. Albina Novak

urednica in upravnica "Zarja,"
1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Sušelj,
726 E. 160th St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Anna Petrich,
2178 Burton St., Warren, Ohio.

Mrs. Emma Shimkus,
717 Fifth St., La Salle, Ill.

Mrs. Mary Kurre,
423 Sheridan St., Ely, Minn.

Svetovalni in porotni odsek—Advisory
Board

Mrs. Barbara Kramer, predsednica,
476 Kansas St., San Francisco, Cal.

Mrs. Mary Kopach,
1464 So. 89th St., Milwaukee, Wis.

Mrs. Anna Kamecn,
P. O. Box 767, Forest City, Pa.

Mrs. Mary Srebernak,
511—Fifth St., Calumet, Mich.

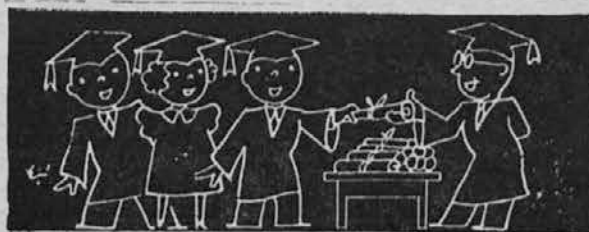
Mrs. Mary Kolbezen,
1048 S. Santa Fe Ave., Pueblo, Colo.

Direktorica športnih klubov in vešbalnih
krožkov (drill teams):

Mrs. Antonia Tanko,
6128 Glass Ave., Cleveland, Ohio

1939 — Maj — 1939

1	P	Filip, Jakob	9	T	Gregorij	17	S	Milovan	25	Č	Urban
2	T	Zigmund	10	S	Antonin	18	Č	Erik	26	P	Vnebohod
3	S	Najdenje K.	11	Č	Franc H.	19	P	Celestin	27	S	Bede
4	Č	Florjan	12	P	Pankracij	20	S	Bernard	28	N	Binkošti
5	P	Pij	13	S	Servacij	21	N	Feliks	29	P	Maksim
6	S	Janez	14	N	Bonifacij	22	P	Emil (Milan)	30	T	Decoration Day
7	N	Stanislav	15	P	Zofija	23	T	Julija	31	S	Angela
8	P	Mihaela	16	T	Janez Nepomuk	24	S	Marija Pom.			

1939	"	M	A	Y	"	1939
SUN.	MON.	TUE.	WED.	THU.	FRI.	SAT.
"	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	"	"	"

**ČASTNA LISTA ODBORNIC NAŠIH
PODRUŽNIC**

Sledeče podružnice imajo odbornice, ki poslujejo deset ali več let:

- Pod. št. 1—Marie Prislant, predsednica nadzornega odbora
- " " 7—Ana Kamecn, predsednica Pauline Osolin, tajnica
- " " 8—Dorothy Dermeš, tajnica
- " " 9—Theresa Caiser, tajnica
- " " 14—Frances Rupert predsednica
- " " 16—Agnes Mahovlič, blagajničarka
- " " 20—Josephine Erjavec, zapisničarka
- " " 25—Frances Ponikvar, predsednica Dorothy Sterniša, blagajničarka

Zveza je ponosna na te odbornice, ki se že nad deset let neprestano udeležujejo v svojih uradnih. Še na mnoga leta!

ZARJA

LIST ZA AMERIŠKE SLOVENKE

LETO XI. — ŠTEV. 5

MAY, 1939

VOL. XI. — NO. 5

Pozdravljene sestre gl. odbornice in delegatinje!

KONCEM tega meseca se bomo zbrale v prijazni naselbini Chisholm, Minn., da obdržimo peto redno zborovanje Slovenske ženske zveze.

V času med eno in drugo konvencijo se pojavijo dobre, pa tudi slabe strani, na prejšnji konvenciji sprejetih predlogov. Pa četudi je zadnja konvencija vse prav ukrenila, se v teku treh let pojavijo novi problemi in nove zahteve, s katerimi bo prihodnja konvencija morala računati. Svet se suče in hiti naprej. Kdor ne gre z duhom časa, zaostaja. Mi pa nočemo zaostajati, zato se moramo prilagoditi časovnim razmeram.

Pred seboj imam imenik delegatinj. Nekatere poznam dobro, druge le po dopisih. Upam, da so vse inteligentne in razsodne da-

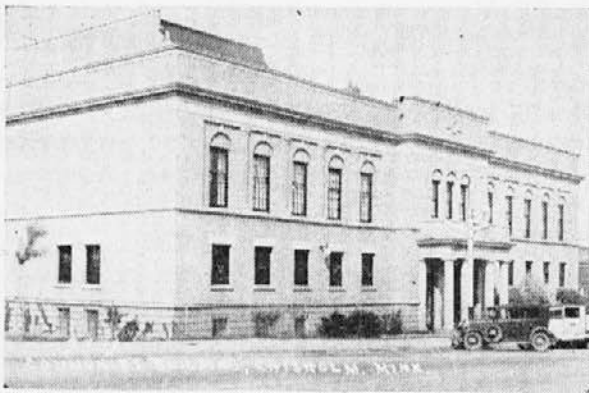
me, s katerimi bo prijetno zborovati. Predvsem si želim, da bi bile vse delegatinje odkritosrčne. Zadnja konvencija, vršča se v Milwaukee, je bila ena izmed najlepših, kar jih je Zveza še imela in temu pripisujem dejstvo, da smo imele odkritosrčno in inteligentno delegacijo. Kako lepo zborovanje smo imele!

Drage sestre! Na konvencijo prinesite mnogo dobre volje za kooperacijo, mnogo dobrih nasvetov, ki naj bi koristili prav tako Zvezi kot članstvu in zadovoljne se boste vračale domov v zavesti, da ste dobro izvršile svojo delegatsko poslanstvo.

Iskreno pozdravljene vse zborovalke prihodnje konvencije in na veselo svidenje!

MARIE PRISLAND, predsednica.

PROGRAM PETE REDNE KONVENCije S. Ž. Z.

Community Building, Chisholm, Minnesota

Mestni avditorij, kjer se bo vršila V. redna konvencija SŽZ

Delegatinje in glavne odbornice, ki so po pravilih opravilne prisostvovati konvenciji, naj svoje potovanje uredijo tako, da bodo v Chisholmu, Minn., vsaj do nedelje opoldan, 21. maja.

Vse konvenčne zborovalke se ob eni popoldan zberejo v dvorani Community Building, kjer se bo konvencija vršila. Delegatinje oddajo svoje poverilne listine poverilnemu odboru, ki je sledeči:

Delegatinja Mary Shepal, od podr. št.....	23
Delegatinja Rose Jerome, od podr. št.....	19
Delegatinja Theresa Prosen, od podr. št.....	31
Delegatinja Josephine Putzel, od podr. št.	35
Delegatinja Angela Blatnik, od podr. št..	33 in 34

Poverilni odbor pregleda listine delegatinj in poroča konvenciji drugi dan. Na ta način se bo precej časa prihranilo. Listine poverilnega odbora bo pregledal glavni nadzorni odbor.

Popoldan ob dveh v nedeljo, nastop vežbalnih krožkov. Zvečer prijateljski sestanek konvenčnih zborovalk in članic minnesotskih podružnic.

V ponedeljek ob devetih slovesna sv. maša za žive in mrtve članice Zveze. Po cerkvenem opravilu formalna otvoritev konvencije. Zvečer "Spominski večer" naših umrlih članic. Program ima v oskrbi urednica Zarje, sestra Albina Novak in to na željo minnesotskih podružnic.

V torek se bo vsadilo drevo (elm) v spomin 150 letnice sprejetja ustave Zedinjenih držav in drevo (lipa) v spomin slovenskih mater-pionirk. Temu drevesu bo botrovala najstarejša članica iz države Minnesota in najmlajša delegatinja konvencije. Zvečer bo predstava zvezinih slik iz domovine.

V sredo zvečer bo odlikovanje članic častnega razreda in kronanje konvenčne kraljice.

Ostali program bo poročala predsednica pripravljalnega odbora podružnice v Chisholmu, sestra Mary Smoltz.

Ker Zveza zahteva prisotnost delegacije že v nedeljo, bo krila tudi dnevnicke za ta dan, čeprav se formalna otvoritev konvencije završi še le v ponedeljek.

Iskreno pozdravljene zborovalke konvencije, kakor tudi članice od vseh podružnic v državi Minnesota!

Za glavni odbor:

MARIE PRISLAND, predsednica.

REV. MILAN SLAJE:

NEKAJ, KAR TEŽKO RAZUMEMO

NAJLEPŠI mesec v letu je deležen tudi naj-
lepše proslave. Druga nedelja v majniku
je posvečena našim materam. Svet jih bo
častil in slavil — šopki cvetlic, več ali manj iskreni
slavnostni nagovori, dolgi članki v časopisju: vse
to naj bi doprineslo k slavlju tega dne . . . Zelo gan-
ljivo in vendar nam tako — nerazumljivo.

Ta narodni praznik še nima dolge zgodovine. Spočet je bil šele v naši moderni dobi. In prav to je, kar nas pri tem prazniku navdaja z začudenjem in nerazumevanjem. Tristoštiriinšestdeset dni v letu nam moderni preroki govorijo in pišejo, da je materinstvo kaj lepa reč, ako se ne pretirava, da je s patrijotičnega in ekonomskega stališča gotovo število otrok v družini potrebno, toda iti preko tistega števila je, ako že ne nečastno, pa vsaj zelo nespametno. Marsikatera moderna mati se boji vzgajati večje število otrok, ne zaradi tega, ker bi jih ne mogla ali hotela vzgajati, ampak v prvi vrsti vsled tega, ker se boji, da bi postala predmet norčevanja in zasmehovanja. Stvar je prispela že tako čaleč, da si upa znana zagovornica porodne kontrole Mrs. Saenger kar javno nastopati s svojo umazano propagando. In potem ko so v tristoštiriinšestdesetih dneh storili vse, da bi strgali gloriole z materinstva ter ga postavili pred svet kot zablodo in nečestno dejanje, pa se tristo petinšestdeseti dan zbere ta čudaška gospoda in proslavlja — materinski dan. Ali ni to ironija vseh ironij? Ali pa je morda težka vest, ki se hoče ta dan oddolžiti za vse grehe, zagrešene na račun materinstva?

Težko je modernim, ki so vrgli krščanstvo iz svojega življenja ter se v svojem mišljenju približujejo komunističnim naukom, z iskrenimi srci proslavljati materinski dan. Komunizem, kakor vemo, je strgal z matere tisti sijaj, s katerim jo je odelo krščanstvo; komunizem je iztrgal mater iz kroga družine in pretrgal tisto naravno in od Boga zapovedano vez, ki bi morala družiti otroka in mater; komunizem vidi v materi samo stroj ter ji odreka vsako pravico do otroka. Komunizem je potisnil mater na nižje stališče, kakor ga je zavzemala v poganstvu. Pogan je čutil, da mora dobiti otrok prvo in temeljno vzgojo v naročju matere ter je visoko čislal in spoštoval dobre in razumne ma-

tere. Akoprav žena v poganskem svetu ni zavzemala nikakega stališča, je pa vendar imela visoko in odgovorno stališče kot mati. Celo pogan je priznaval lepoto in potrebo družinskega življenja. Komunizmu pa, ki je vseskozi prežet materijalistične filozofije, so družina, družinsko življenje, mati ita. brezpomembni in smešni pojmi.

Moderni liberalci, kakor se imenujejo, nam sicer zvesto zatrjujejo, da ne marajo imeti s komunizmom nikakega opravka, vendar stopajo v tem pogledu zvesto po stopinjah komunizma. Komunizem je v bistvu docela protikrščanski in prav isto je moderni liberalizem, vsaj v javnem življenju. Četudi naši liberalci ne odrekajo družini pravice obstanka direktno, so pa vendar indirektno, s tem da omalovažujejo in celo zasmehujejo materinstvo, zelo občutno omajali temelje naših družin. Koliko družin je uničenih vsled teh nevarnih naukov. Ime mati nima pri naši mladini več tistega sladkega zvoka, kakor v časih, ko je bilo materinstvo največja sreča in čast in ko je bila mati še os in središče družine. Vsled teh prevratnih naukov se naša mladina ne čuti več tako navezano na družino, temveč že izkuša nekako tvoriti razred zase, s svojimi pravicami in zahtevami. Otroci, ki so se svojčas v odločilnih trenutkih in kadar so stali na razpotjih, zatekali posebno k materam, se obračajo danes premnogokrat k tem modernim laži-učiteljem, ki jim vedo povedati samo o svetih in nedotakljivih pravicah, nikdar pa tudi o dolžnostih. Gotovo je, da je v mnogih slučajih krivda na strani staršev, ki se ne brigajo za svoje otroke, dostikrat pa tudi najvestnejši starši ne morejo ničesar proti ljudem, ki imajo vedno pripravljeno zalogo sladkih, toda lažnivih obetov. Komunisti, na primer, vedo prav dobro — in kdo tega ne ve — da je obetati prav lahka in kratkočasna stvar in da ima tisti, ki obeta, vedno več pristašev, ko oni, ki govori o dolžnostih. Prav isto pa tudi vedo moderni liberalni, ki se v tem oziru popolnoma strinja-jo s komunisti.

In to je drugi vzrok, ki nas navdaja z začudenjem, da v časih, ko se z vsemi močmi prizadevajo otroka iztrgati iz varnega naročja matere in družine, proslavljajo — materinske dneve.

MATERAM!

Dan veseli je prisvetil,
Dan vsem materam na čast,
Srčno nas je razveselil,
Dvignil misli nam k Bogu.
Večni Bog in Oče mili,
Srečo pravo naj vam da,
Da bi zdrave vedno bile
To želimo iz srca.

Z rožami posuta bodi,
Vedno vam življenja pot,
V sreči in veselju vodi
Ljubi Bog naj vas povsod.
Da po zemskem tem trpljenju
Ko ugasne luč oči,
V večni slavi in veselju
Združite se z angeli!

NA OBISKU V STARI DOMOVINI

Izlet v Zagreb, Belgrad, Sarajevo in Dalmacijo.

Piše Marie Prislant

PRED odhodom iz Amerike je bilo izletnicam SZZ obljubljen skupno potovanje, poleg onega po Sloveniji, tudi v glavne dele Jugoslavije. Tega programa smo se tudi držale. Nekako teden potem, ko je bil izlet po Sloveniji zaključen, se nas je zbralo kakih 20 potnic in potnikov v Ljubljani 26. julija ter smo se z jutranjim vlakom odpeljali proti Zagrebu.

Na kolodvoru v Zagrebu so nas že pričakovali zastopniki Zagrebškega izseljeniškega komisarijata, zastopniki Francoske linije in nekaj drugih ljudi. Pred postajo nas je čakal avtobus, na katerem smo bile namenjene ogledati si Zagreb. Najprvo smo se pa odpeljali s zastopniki komisarijata in linije na skupen obed, ki je bil za nas naročen na vrtu velike restavracije blizu zagrebškega kopališča ob Savi. Ker je bil vroč dan, se je hladno "zagrebbačko" pivo in hladna vrtna senca kaj dobro prilegla pri izbornem kosilu. Nič kaj rade nismo zapustile svojih sedežev in najrajše bi videle, če bi Zagreb hotel priti do nas, da bi si ga ogledale. Ker se pa to ni moglo zgoditi, ni kazalo drugega, kakor zasesti avtobus in se odpeljati na ogled mesta, ker že star pregovor pravi, da "čič ne da nič."

Zagreb je staro mesto in njegova zgodovina sega daleč nazaj v tretje stoletje po Kr. Do leta 1918 je bil Zagreb glavno mesto avtonomne kraljevine Hrvatske in Slavonije, a pod Jugoslavijo pa je takoj začel dobivati značaj središča vsega hrvatskega prebivalstva v državi. Pričel je hitro rasti in vsestransko napredovati v obsegu, po prebivalstvu, ugledu in danes je Zagreb najvažnejše trgovsko središče cele Jugo-

slavije. Lahko se reče, da nobeno drugo mesto, izvzemši Belgrad, ni toliko pridobilo z nastankom Jugoslavije, kakor ravno Zagreb. Zdelo se nam pa je, da se Hrvati tega ne zavedajo.

Po vojni je Zagreb dobil cele ulice novih, krasnih palač, privatnih in javnih, in cele obsežne dele novih, krasnih modernih vil in drugih stanovanjskih hiš. Njegovo prebivalstvo se je nekako potrojilo in Zagreb je danes drugo največje mesto v Jugoslaviji in je tudi med najlepšimi in najmodernejšimi. Njegove trgovske izložbe na Ilici se dajo primerjati s pariškimi ali newyorškimi.

Ogledali smo si novi del mesta in tudi starega, kjer je cerkev sv. Marka. Na tem trgu je spomenik Matiji Gubcu, voditelju hrvatskih in slovenskih kmetov, ki je bil na tem kraju kronan z žarečo železno krono. — Peljali smo se skozi krasen park Tuškanec in videli smo park Maksimir. Zanimali so nas spomeniki postavljeni hrvatskim junakom in po večini izdelani od, v Ameriki dobro poznanega hrvatskega umetnika Ivana Meštroviča. — Okrog šestih je bil naš skupni izlet končan, nakar smo se razkropile po mestu. Okrog enajstih smo se zopet zbrale in se z brzovlakom odpeljale proti Belgradu.

Narod v Jugoslaviji sedaj mnogo potuje. Kljub temu, da je na vseh progah dosti več vlakov kakor jih je bilo pred vojno, so večinoma vsi vlaki natlačeni, posebno v tretjem razredu. V tem letnem času se še letovišcarji vozijo na vse strani in mnogim se prigodi, da ostanejo brez sedeža in morajo celo pot stati v koridorju, kar ni ravno prijetno. Tudi naš vlak je bil zelo

Zagreb

Jelačićev trg
Trg Kr. Tomislava
Glavni kolodvor
Martičeva in
Račkoga ulica

Slika iz Zagreba

Hrvatska narodna noša. Obleke so ročnega dela in raznovrstni motivi iz svilenih niti v vseh različnih barvah, našiti na platnu, katerega tudi sami predejo. Imele smo priliko videti mladenke in fanta v pristni hrvaški noši in gotovo bo lepa slika za mnoge zanimiva.

zaseden. Zastopništvo Francoske linije je vedelo, zato pa nam je preskrbelo poseben vagon drugega razreda, samo za nas. Sicer je bil ta vagon še "stare sorte," vendar pa smo se v njem prav ugodno nastanili in poleg tega smo bili sami med seboj, kar nam je še posebno ugajalo.

Naš vlak je peljal skozi Sisek, Novsko, Slavonki Brod, Vinkovce, in nato Belgrad. Ko smo se bližale Slavonskemu Brodu, ki leži nekako na sredi med Zagrebom in Belgradom, se je pričelo daniti. Bilo je hladno, sveže jutro. Vozili smo se skozi pokrajine, katerih še nobena izmed nas ni videla in mi smo bili na potovanju zato, da kaj vidimo, zato v takih okoliščinah ni bilo misliti na spanec. Večina izletnic je bila pri oknu in občudovala krasoto mogočne zarje, ki je vstajala izza nepregledne ravnine, pokrite s pisanimi polji ter obdajala celo ravnino z neko skrivnostno svetlobo. Tiho so potnice strmele nad to nenavadno naravno lepoto. Samo vlak s svojim enakomernim ropotom je motil blagodejni jutranji mir, ki je vladal nad to plodnosno slavonsko pokrajino.

Blizu štirih se je vlak ustavil v Slavonskem Brodu, kjer je izstopilo večje število potnikov. Od tu namreč vozi ozkotirna železnica skozi

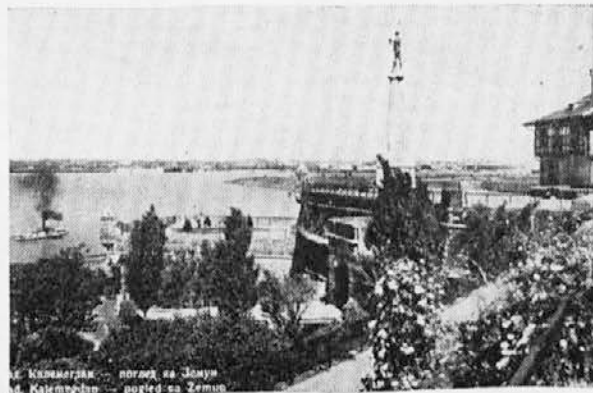
Sarajevo, Mostar v Dubrovnik. Kmalu je naš vlak zopet odbrzel naprej proti Belgradu. Do tedaj se je že popolnoma zdanilo in sonce se je pričelo prikazovati in voščilo dobro jutro celi tej bogati ravnini. Tako smo se bližali Belgradu, ki se je v soncu smejal na svoji nepremagljivi skali in nas pozdravljal, kakor se spodobi za kraljevsko mesto in prestolico velike

Na kolodvoru v Belgradu so nas že čakali zastopniki tamošnjih slovenskih društev, zastopnice Kola Srbskih Sestra in zastopnice Jugoslovanske Ženske Zveze, s krasnimi šopki za nas, ter g. Janko Švajger od Socialnega ministerstva in zastopniki Francoske linije. Po primernih pozdravih smo se z avtobusom, katerega nam je dala na razpolago belgrajska občina, odpeljali v hotel Moskvo, kjer smo se nastanili. Po zajuterku smo se odpeljali na ogled mesta. Spremljal nas je g. Švajger in zastopnice Jugoslovanske Ženske Zveze in Kolo Srbskih Sestra, med njimi gospa Bogdanovič, sestra jugoslovanskega poslanika v Washingtonu, g. Fotiča.

Zgodovinsko najvažnejši kraj je Kalemegdan, kjer so stale in deloma še stojijo močne

Belgrad.—Prestolonaslednikov trg

Belgrad.—Kalemegdan—pogled na Zemun

utrdbe. Te so danes del parka z istim imenom. Kalemegdan leži na visoki pečini, nad so-stekom dveh velikih rek, Save in Donave. Kako važna točka je ta kraj, razvidite šele, ko stojite na vrhu teh pečin in gledate proti severu. Nehote dobite vtis, da je to naravna trdnjava prve vrste. Kakor da stojite na prižnici, in gledate doli po cerkvi, se vam zdi pogled na nepregledno ravnino na oni strani Save in Donave. Ta kraj so kontrolna vrata med Balkanom in ostalo Evropo. Zato je naravno, da je ta kraj od pamtiveka do naše dobe igral velevažno strateško in prometno vlogo. Tu je baje stala še v rimski dobi trdnjava Singidunum. Od tedaj pa do turške dobe zgodovina ne ve veliko povedati o tem kraju. Toda naravna lega, to je so-stek dveh tako važnih in plovnih rek, je morala dajati poleg strateške važnosti tudi izredno trgovsko-prometno važnost.

Po svetovni vojni, to je, odkar obstoja Jugoslavija, napreduje Belgrad s pravo ameriško hitrostjo. Kot glavno mesto pred-vojne Srbije je Belgrad štel manj kot sto tisoč prebivalcev, a sedaj pa njegovo prebivalstvo šteje že okrog 400,000 duš. Poleg tega postaja Belgrad središče cele jugovzhodne Evrope.

V Kalemegdanu smo si poleg raznih spomenikov ogledale tudi vojni muzej in muzej kralja Aleksandra. Mr. Zakrajšek je vzel veliko filmskih slik iz tega kraja.

Zastopnice Jugoslovanske Ženske Zveze so nam razkazale svojo trgovino z vezeninami in lepimi ročnimi deli, katero ta organizacija lastuje. Pozneje je nas Kolo Srbskih Sestra povabilo v svojo palačo. Prijazne Srbinje so nam tukaj servirale turško kavo in "sladko" (neke vrste marmelada), kakor je to pri Srbih običaj, kadar sprejemajo v goste ljudi, ki so jim dragi. Ker se to serviranje vrši po strogem redu, smo bile nekoliko v zadregi, a prijazne gostiteljice so položaj razumele in veselo pojasnjevale kako in kaj je treba. Tu smo si tudi

Cerkev sv. Jurija na Oplenacu

ogledale njihovo veliko zalogo krasnega ročnega dela ter zavod za gojenke, katerega ta organizacija vzdržuje. "Kolo" je nam vsem priredilo tudi fino kosilo v parku Topčider, ki je precej daleč iz mesta in kamor smo se peljali z mestnim busom. Popoldan smo se s tremi avtomobili odpeljali mimo kraljevega dvorca na Dedinju in mimo Avale, kjer je na visokem hribu grob neznanega vojaka, na Oplenac, kjer je grobnica Karadžordževićeve družine in seveda tudi grob pokojnega kralja Aleksandra, na katerega je Zveza po svoji predsednici položila šopek krasnih svežih rož.

Grob kralja Aleksandra v cerkvi sv. Jurija

Pot od Belgrada do Oplenaca je dolga in vzelo nas je skoro dve uri avtomobilske vožnje. Spremljali so nas: g. Švajger, šef oddelka za socialno politiko, gdč. Milena Todorovič in gospa Milena Atanackovič, podpredsednica Jugoslovanske Ženske Zveze in načelnica vladnega odseka za zaščito mater in otrok. Ti so nam razlagali kraje skozi katere smo se vozili. Od daleč smo videli Banat, rojstni kraj Mihaela Pupina, znanega profesorja na Columbia univerzi, in rojstni kraj Nikole Tesla, električnega ženi-ja. Po obisku v kraljevem mavzoleju nas je povabila na zakusko predsednica Kolo Srbskih Sestra, gospa Grabovac, ki je doktorica po poklicu in izredno prijazna in fina dama. V njeni

vili smo se sestale še z drugimi članicami te lepe ženske organizacije. Pozno zvečer smo se poslovile od prijaznih dam.

Med vožnjo nas je g. referent Švajger—Slovenec kakopak—opozoril, da naš obisk v Belgradu ne bo popolen, ako ne pokusimo srbskih specialitet: ševabčičev in ražnjičev. Predlog je bil odobren, nakar je naš šofer zavil pred obcestno gostilno v malem mestu. Na mizo je prišlo vino in mineralna voda, pozneje pa še ševabčiči in ražnjiči, ki se pripravijo le po naročilu, zato je bilo treba čakati nanje. Tako smo okusile tudi to balkansko delikateso in reči moram, da nam je ugajala in da nam je dobro teknila, za kar je najboljši dokaz to, da je bilo naročilo večkrat ponovljeno. Ne smem pa prezreti še nekaj, kar nam je tudi ugajalo in kar nas je dalje zadržalo kot smo nameravale. Kar naenkrat, ne vem odkod, so se pojavili trije muzikanti, z dvema violinama in eno kitaro. Izgledali so kakor vsi drugi ljudje v tem kraju,

toda prvemu violinistu so pele strune kakor ciganu. Zdaj vam je zaigral srbska žalujka s takim čutom, da so vam glasovi rezali srce, zdaj je udaril poskočno kolo in zopet igral s takim ognjem, da smo kar strmeli. Naenkrat pride kakega pol ducata fantov iz gostilne, ki so pričeli plesati kolo, nam v zabavo. Končno so vsi skupaj zaigrali in zapeli več srbskih narodnih pesmi kot: "Tam daleko . . ." in "Oj devojko, srce moje," in še več drugih, katerih imena si nisem zapomnila. Prepričane smo bile, da bi v najlepši belgrajski dvorani ne mogle doživeti bolj perfektnega večera, kakor smo ga ob prašni cesti, pred balkansko gostilno pod milim nebom . . .

Ko smo odhajale iz Belgrada, so naša srca bila polna hvaležnosti do vseh, ki so nas—dasi tujce—sprejeli kot stare prijatelje. Take priščnosti v resnici nismo pričakovale, zato je bilo naše presenečenje tem prijetnejše.

(Nadaljevanje prihodnjič)

DR. FR. TRDAN:

SPOMIN NA NOVO ŠTIFTO

BILO je dne 22. julija na praznik velike spokornice sv. Marije Magdalene. Ravnokar smo bili končali duhovne vaje in zadnji udeleženci so zapuščali zavod. Tedaj nekdo potrka na vrata.

"Ave! Le naprej!"

V sobo vstopi hišni vratar.

"Kaj bo novega?"

"Prosim, g. doktor, pojdite k telefonu, nekdo Vas kliče."

"Tako!"

In nemudoma sem stekel po stopnicah navzdol na upraviteljstvo.

"Halo! Kdo tam?"

"Albina Novak."

"Živela Ribnica! Pozdravljeni! Kaj boste novega povedali?"

"Ali pojdemo jutri k Novi Štifti?"

"Lahko! Zdaj sem zopet prost in sem Vam in Vašim izletnicam rad na uslugo."

"Hvala! Jaz se odpeljem že danes popoldne v Ribnico Mrs. Šmolc in Virant ste pa že dol."

"Prav, tako! Jaz pridem jutri zjutraj za Vami. Naročite našim v Sušju, da me ob prihodu vlaka pričakujejo v Žlebiču, nakar se precej nato odpeljem k Novi Štifti, kjer bo pri oltarju Karmelske Matere božje maša."

"Vse bom tako uredila. Z Bogom in na svidenje!"

"Na svidenje pri Novi Štifti!"

Tako se je tisto jutro glasilo naročilo ge. Albine No-

vakove. Izvršili smo ga precej drugo jutro v obojestransko zadovoljnost. Gospe so se odpeljale z avtom, mene pa je na postaji v Žlebiču čakal prav tisti fuks in prav tisti voz, ki ste ga najbrž že ponovno videli v Grdinovem Ribniškem filmu

V Ravnem dolu, podgorski vasiči tid pod Novo Štifto, smo se sešli in se nekam nagajivo pozdravili. Tu se namreč začenja strm klanec: cesta, deloma polna udorov in jam, deloma posuta s predpotopnim kamenjem, se po par serpentinah vzpne nad 60 metrov visoko. Zato se ni čuditi, če je avto namah odpovedal in se ustrašil tega hudega navkreber. Šofer je sicer sprva tolažil vse tri vznemirjene gracije in na vse pretege hvalil močni motor, ko pa je uvidel, da bo vse njegovo dobrohotno prizadevanje zaman, je kratkoma naredil po francosko: gospe je izlozil, zaobrnil avto in jo popihal nazaj proti Ribnici.

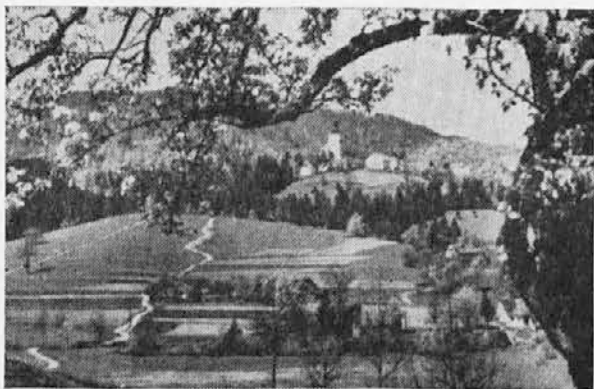
Tako so gospe dobesedno ostale sredi ceste, tarnale, se medsebojno tolažile in kakor duše v vicah čakale na rešitev. In v tem delikatnem položaju sem jih našel tudi jaz, ko sem z vozom dospel za njimi. Ustavil sem in v hipoma razvozljaj tragično-komični prizor. Celu našemu fuku se je situacija zdela smešna. Vzravnal se je pokonci, živahno zahrskal in tako pomilovaje pogledal gospe, kakor bi hotel reči: Jaz se pa tega klanca ne bojim.

Po medsebojnem pozdravu in vsestranskem razčiščenju te neprijetne zadeve sem stavil tale predlog: Gospa Albina, kot trško dete bolj nežno vzgojena, bo prisedla na voz, gospe Mary Šmolc in Virant in gdč. Alice Železnik bodo pa šle za pokoro po stranski stezi peš.

Predlog je bil soglasno sprejet in tako smo z združenimi močmi nadaljevali pot. Gospa Albina se je med vožnjo po tihem hudovala, klicala Marijo na pomoč in zdaj pa zdaj celo ustnice trdo stisnila. Kdo bi jih pa ne? Fuksove podkve so kresale močne iskre, voz pa je padal zdaj na levo, zdaj na desno kakor ladja sredi razburkanega morja. Vendar pa hujše nezgode ni bilo.

Pri Novi Štifti smo. Kako si lepa, kdo te ne pozna! Neštetim romarjem je pogled na cerkev, kapelico sv. Jožefa in na tri orjaške lipe izvalil solzo ginjenja. Tudi našim izletnicam se je tako godilo. Pa kaj čuda? Sodraški domačin, župnik Jurij Janež, je bil ob pogledu na Novo Štifto tako ginjen, da je zapel:

Lepota ribniške strani
je cerkev Nove Štife,
žarek upanja jim tu dani,
ki trpe nadlog nevihte.
Marija, ona nosi ime,
ki je sirot pribežališče,

Pogled na Novo Štifto pri Ribnici

otroci k materi hite—
v svoje varno zavetišče.

Tudi nemški pisatelj Hope, ki je pred leti temeljito in stvarno popisal vsa znamenita božja pota rajne Avstrije, mi je na Dunaju некоč rekel: "Tako romantično ležečega kraja, kot je Nova Štifta, še nisem videl v svojem življenju."

Nova Štifta je stara sloveča božja pot. Leta 1941 bo poteklo 300 let, odkar so položili temeljni kamen. Stavba je okrogla, takozvana rotunda, ki jo pokriva 26 m visoka kupola. V cerkvi so trije umetno izrezljani oltarji. Taka je tudi prižnica. Kora sta dva: sprednji med svetiščem in kupolo in zadnji nad vhodnimi vrati. Zunaj cerkve je obokan in pokrit hodnik. Posebna znamenitost Nove Štifta pa so svete stopnice, kajti na vsem Kranjskem sta samo še dve taki svetišči: Sv. Jošt nad Kranjem in Žalostna gora pri Mokronogu.

Bele zaprašene stene hodnika in svetih stopnic pokriva nebroj napisov in podpisov. Taki so naši ljudje: Ko gre tod mimo, postoji, stopi za hip na svete stopnice, pozdravi z globokim vdihom Jezuščka in Marijo in jima potoži svoje gorje. In potem še zapiše svoje ime, kakor bi ju hotel še posebej opozoriti: Da ne bosta name pozabila!

Tako je nekdo z debelo rujavimi črkami zapisal tudi besedi Matija Furlan.

"To bo pa najbrž kak znan domačin?" meni gospa Albina.

"Celo naš suški vaščan! Vsa slovenska božja pota so opletena s čudežnimi legendami. Tako hrani tudi novostiftski letopis legendo, ki se nanaša na ime Matija Furlana. Med našim ljudstvom še danes živi tole ustno izročilo: V bližnji vasi Sušje je živel kmet, Matija Furlan po imenu. Premoženja ni imel kaj prida, imel pa je zlato srce za Boga in za svojega bližnjega. Posebno se je odlikoval v češčenju Matere božje. Ta se mu je некоč prikazala in razodela kraj, kjer je želela, da ji postavijo cerkev. In ta kraj je Nova Štifta. Pripoveduje tudi, da je ta sveti mož pokopan sredi cerkve pod glavnim lestencem."

Glavni romarski shod je na Veliki šmaren. Ze dan poprej se od vseh strani zgrinjajo pobožni romarji: od Kolpe in Prezida, od Loža in Cerknica, celo iz Suhe Krajinje pridejo. Ko napolnijo cerkev in obširni prostor pod orjaškimi lipami, razsvetli nočno temino nešteto lučic. Tisto noč ni nikomur spanca mar. Vsa zbrana množica je eno samo vere polno srce. Vse poje in moli, mnogi ne umejo besed, pa jih čutijo. Zjutraj zadone s kora orgle. Vsa cerkev zopet kleči in poje in ne odmakne svojih oči

Tukaj vidite č. g. dr. Franc Trdana in nas druge, ki smo se vozili na takemu vozičku. Poleg g. dr. sediva urednica in gđc. Alice Železnik; stojita pa ga. Mary Smoltz in ga. Angela Virant.

Druga slika je bila pa vzeta, ko smo stali na govorniški tribuni, ki je некоč bila orjaška lipa, katero je podrl vihar in iz štorca je sedaj prav pripraven prostor za govornike. In tukaj smo: urednica, g. dr. Trdan (njegov značilen klobuk), ga. Virant, ki ravno nekaj pripoveduje, g. superior Ambrož, ga. Smoltz in gđc. Železnik.

od Marije Vnebovzete v velikem oltarju.

Potem nastopi slovo. Vsako slovo je težko, kaj šele slovo od najljubše Matere! Romarji se zopet zbirajo: skupaj so prišli, skupaj bodo tudi odšli. Samo še nekaj spominkov za znanca in prijatelje! Z božje poti se ne sme priti prazen.

Gruče romarjev se začno pomikati: eni odhajajo čez Veliko goro, drugi se vračajo v dolino, eni na desno, drugi na levo. Romarjev več ne vidiš, slišiš pa petje, ki še dolgo odmeva in udarja na tvoje uho.

Tak je slovenski romar. Take so bile tudi naše ameriške izletnice. Pele so, molile in solze točile. Poteklo je že toliko let, odkar niso videle prelepe Nove Štifta!

Prišli smo iz cerkve. Sonce je bilo ravnokar prekorčilo svojo najvišjo nebesno točko in je močno pripekalo. Iz stolpa se je oglasil zvon in povabil mlado in staro k angelskemu pozdravu.

Pred samostanom sta stala g. superior Ambrož in njegov po močnik p. Edvard. Ko se pozdravimo in prijateljsko predstavimo, povzame besedo ga. Albina in reče:

"Kakšne predpotopne ptice pa tu žive?"

"Kako to menite?"

"Poglejte gori na lipo! Takega orjaškega gnezda še štorcije nimajo."

"Izvrstno ste jo pogodili, gospa Albina!"

Na obsežnem in prijaznem prostoru pred cerkvijo in samostanom rastejo namreč tri stare, zelo debele, visoke in košate lipe, kakršnih ni najti zlepa v vsej Sloveniji. Med veje največje izmed njih je postavil rajni kurat Karel Klinar leseno uto, kjer je za 16 oseb prostora. Da so zlezle vanjo tudi naše Američanke, mi ni treba še posebej poudarjati. Ko se je po 20 stopnicah povzpela na lipo Mrs. Mary Šmolc, so veje zaškripale in se nekoliko vpognile, vendar pa so tudi njeni teži junaško kljubovale.

Nova Štifta je navadno imela stalnega duhovnika. V dobi takozvanih "iluminatov," razsvetljenih jožefincev in janzenistov, pa je bila brez njega. Žalostne posledice so se kmalu pokazale. Romarji so izostajali, cerkev je začela razpadati, ker se ni nihče zanjo brigal, svete stopnice so brezbožneži oskrunjali in kapelica sv. Jožefa je celo izgubila streho in vrata.

Da obvarujejo to znamenito stavbo pred popolnim razpadom, se je po plemenitem prizadevanju ribniškega dekana Prešerna in odnotnega graščaka Rudeža zopet stalno naselil duhovnik. In tako je lepa romarska cerkev zopet vstala k novemu življenju. Od leta 1914 oskrbujejo Novo Štifta oo. frančiškani, ki so že v teh kratkih letih izredno dvignili božjo pot in tudi zunanje lice svetišča. Kupolo, ki je bila prej belo pobarvana, je v letih po sve-

točni vojski poslikal p. Blaž Farčnik iz Ljubljane. Par let nato je pogorela lesena streha, ki so jo nadomestili s pločevinasto. Tako je izšla Nova Štifta tudi iz ognja nova, kakor ptič feniks, ki se v ognju pomladi.

Za dober streljaj od župnišča stoji lepo novo poslopje, kjer "Bog roko ven moli." To je daleč naokrog znana Fajdigova gostilna. Sicer ni bil naš neposredni namen, v gostilni reševati želodčno vprašanje, saj nas je kosilo čakalo pri Albinovi teti Rozi v Jurjevici, vendar smo tudi tja namerili naše korake in sicer iz treh vzrokov: prvič zato, da si nakupimo novoštiftskih razglednic, če me spomin ne vara, smo res vse pokupili, ga. Albina je menda nevede še sama sebi eno poslala; drugič, da si s tega raja ogledamo prelepo ribniško dolino, razgled na Ribnico je menda od Fajdigovega skednja najlepši, in tretjič — kaj bom tajil, da si utešimo žejo; saj je bil mesec julij, opoldansko sonce je naravnost žgalo in grla so bila suha. Kdo bi nam torej v zlo štel, ako smo tudi na božji poti združevali oboje — utile et dulce, — koristno in veselo.

Oltar Vnebovzetje Device Marije pri Novi Štifti

Ko smo se ohlajali v senci košatega oreha in pisali karte in gasili žejo, meni gospa Šmolc: "Gospod doktor, ne bilo bi lepo, če bi nam zdajle, ko smo doma, v osrčju Ribnice, ne povedali "ene ribniške." Veste kaj, povejte nam, kako so nastale tele gore, ki obkrožajo Ribniško dolino."

"Z veseljem! Morda celo v ribniškem narečju?"

"Kako čudno vprašanje!" poseže vmes gospa Albina Ncvak. "Biti v Ribnici in ne slišati ribniškega jezika? To bi bilo nekaj nezasišanega."

"Na Vašo odgovornost, gospa!"

Kaj torej Ribničani o stvarjenju sveta mislijo: Ali ne vajste, ankrat so nam bli tlako nepovajdali, de smo mogli z vseh krajev zjamljo vkep nosit, in ne sprajdi vrta smo mogli an hrib nerjadit. Najn so potlej šišo postavli, de so kruote v nji kvartale.

Ankrat sva z Jožetovim Matijcem cev dan dajlala, potem sva bla pa toku trudna, de naji najzo tajle noge več nosit, zetu sva se pa usajla in tokule modrovala: "Janez," mi pravi Matjic, "pretetu so imajli naši ldje opravit, prajdnu so te gore vkup zljakli."

E, Matjiček, al ne vajiš, de je ves svajt, pa tudi gore, Bug ustvaru?"

"Pajd, pajd," mi odgovori, "šembrana gospoda je bla tlako nepovajdala, pa je mogu ubogi kmet gore vkup nosit."

Najbrž bi bili še nadalje modrovali, da nas ni gospa Albina pozvala k odhodu, češ: "Teta Roza bo huda, če ne bomo pravočasno prišli. Kosilo je najbrž že pripravljeno.

Ni nam bilo treba dvakrat reči kakor sramežljivi kmečki nevesti. Ko smo se še enkrat poslovili od Marije Vnebovzete, smo poslali voz naprej, sami pa smo jo ubrali peš do "Tadolnjega šimana" ob podnožju hriba.

Pred nami se je razprostirala ribniška dolina. Kdo še ni slišal tega zvonkega imena? Malo je dolin v Sloveniji, ki bi tako slovele križem sveta kot ribniška, pa ne ravno zaradi naravnih lepot in rodovitnosti, dasi tudi v tem ni zadnja, tudi ne zaradi velikosti, saj je komaj tri ure hoda dolga in dobro uro hoda široka, ribniška dolina je znana po Ribničanih in njihovem jeziku, kateremu se tako radi posmehujejo, in po sloveči suhi robi, ki jo ribniški krošnjarji po svetu razpečavajo. V bivši Avstriji si zadel na ribniškega krošnjarja na Tirolskem in Solnograškem, v Zgornji in Dolenji Avstriji, na Koroškem in Štajerskem. Danes so te dežele v tuji državi, zato so le bolj redki, ki smejo preko meje. Zato poje Ribničan:

Sem Ribničan Urban,
po cajlem svajtu znan ...

Sicer mu očitajo:

Ko robo vso proda,
naj dnarca, naj blaga,
ker vse za vince da.

Vendar pa ni tako hudo, kakor poje ta šaljiva narodna popevka. Rešetarji in krošnjarji se trudijo in trudijo, da zasluzijo nekaj krajcarjev in poplačajo z njimi davke, da nakupijo moke in oblečejo družino. Kdor pobliže pozna živahno gibanje ribniške doline, ve, da so Ribničanje pridni in dobri ljudje. Res je, da jih že njih narava vleče v svet, ne poje zastoj pesem:

Mož le tisti je,
ki po svetu ve,
kdor doma tiči,
pač nič vreden ni;
ne more se oženiti
kdor ni vajužen z dom hoditi.

Toda tujina se jih ne prime veliko. Preden zadene Ribničan krošnjo na ramo in odide z doma, se gotovo napoti na svete stopnice k Novi Štifti. Tudi ko se vrne, je tja zopet prva njegova pot. Po primerni zahvali v cerkvi pa tudi rad zavije k Fajdigu, kjer da svojim prijateljem in znancem za "hlajbec."

Medtem je prispel voz ki smo ga že nestrpnost pričakovali. Gospe so se izprva nekam obotavljale in kar niso razmere še dosti čedna, če ne naravnost lepa. Da pa ste slišali kritiko mojih treh spremljevalk! Gospa Albina je venomer ponavljala, da stopa konj preveč ob robu in da bomo zdaj pa zdaj po strmi rebri zdrčali navzdol v Ograde, gospa Šmolc se je hudovala nad grmovjem, ki je kakor zelen baldahin viselo nad cesto in jo po nežnih licah "božalo," gospa Virant pa je z belo svilnatim robcem odganjala muhe, brenelje in komarje, ki so v gostih trumah obkrožali ameriške goste in jih veselo "poljubljali." Naše dobre in pridne matere, ki so na njihah ob cesti pšenico žele, so nas pa blagrovale, češ: "Oh, kako lepo se Vam godi!" In res se nam je lepo godilo zlasti, ko smo dospeli v Jurjevico k teti Rozi, kjer nas je že čakala bogato obložena miza.

Pognali smo. Cesta je peljala pod Kotom čez Brinje. Ni sicer tako široka kot St. Clair v Clevelandu, tudi ne tlakana kot Fifth Ave. v New Yorku, vendar pa za naše razmere še dosti čedna, če ne naravnost lepa. Da pa ste slišali kritiko mojih treh spremljevalk! Gospa Albina je venomer ponavljala, da stopa konj preveč ob robu in da bomo zdaj pa zdaj po strmi rebri zdrčali navzdol v Ograde, gospa Šmolc se je hudovala nad grmovjem, ki je kakor zelen baldahin viselo nad cesto in jo po nežnih licah "božalo," gospa Virant pa je z belo svilnatim robcem odganjala muhe, brenelje in komarje, ki so v gostih trumah obkrožali ameriške goste in jih veselo "poljubljali." Naše dobre in pridne matere, ki so na njihah ob cesti pšenico žele, so nas pa blagrovale, češ: "Oh, kako lepo se Vam godi!" In res se nam je lepo godilo zlasti, ko smo dospeli v Jurjevico k teti Rozi, kjer nas je že čakala bogato obložena miza.

Po okusnem kosilu je vsa naša družba krenila k Sv. Križu. Tudi teta Roza in kopica vaških otrok nas je tja spremlila. Sv. Križ je podružniška cerkev ribniške fare, k njej spadajo okoliške vasi kot Breže, Jurjevica, Kot, Slatnik, Sušje in Zlebič. Okrog cerkve se razprostira skrbno negovano pokopališče, ki so ga ravno preteklo leto nanovo razširili in preuredili. Tik cerkve je pa sloveča kapelica božjega groba, izdelana po načrtu božjega groba v Jeruzalemu. V njej je s posebnimi odpustki obdarovan oltar z umrlim Zveličarjem v grobu. Koga bi torej ne vleklo k Sv. Križu, posebno še, če ima na pokopališču svojce, rajne starše, sorodnike, prijatelje in znance. In te smo imeli vsi! Zato smo po obisku cerkve postali zdaj na tem zdaj na onem grobu, skupno pomolili za pokoj ranjkih in otirali solze, ki so jih izvabljali globoki vzdih in bridko-veseli spomini. Tudi na film in fotografski aparat nismo pozabili. Mrs. Šmolc je vzela za spomin

grob z nagrobnim kamnom svoje stare matere, Županove Katarine iz Sušja, Mrs. Albina Novak pa je odnesla v svoji cameri obscuri nagrobne spomenike svojih jurjevskih ranjkih.

Ti ganljivi prizori so spravili na noge celo osemdesetletno Mežnarjevo mater. Sedela je v senci košate jablane tik pred vhomom na pokopališče, molila in se hladila. Ko pa je čula, da so Amerikanke prišle, se je, opiraje se na sina, dvignila pokonci in z veliko muko in težavo približala naši družbi. Noge ji namreč več ne služijo. Od same ginjenosti izprva skoraj do besede ni mogla, ko pa se je nekoliko umirila, je začela: "Iz Amerike ste prišle? Tudi jaz imam tam otroke, hčer in sina in vnuke. Saj gotovo poznate Nežo Opaskar v Clevelandu? O, ta ima zlato srce za mater. Nikoli me še ni pozabila." In potem so jo solze zadušile. O, te naše dobre in skrbne matere! Bolezen jih sključi, leta jim vzamejo mladostno brhkost in telesno moč, ljubezni do otrok pa jim ne morejo vzeti. Kako je že pel France Zbašnik, mladi ribniški pesnik, ko je na bojnem polju umiral?

Mati: moja misel roma tja do bele kože,
mati, mati: moja misel se po tebi joče!
Snoči veter se pod mojim oknom vstavil,
pa mi težko, oj preteško zgodbo pravil:
zgodbo tožno o solzah prelilih,
zgodbo tožno o vzdihljajih vsemu svetu skritih,
zgodbo težko polno bridkih bolečin,
a skoz zgodbo eno samo prošnjo:
Sin moj, sin!

Mati: moja misel roma tja do bele kože,
mati, mati: moja misel se po tebi joče.
Če se veter bude kdaj pri tebi vstavil,
pa ti bode težko, oj preteško zgodbo pravil:
zgodbo tužno o nočeh prečutih,
zgodbo težko o notranjih bojih ljutih,
kaj sem moral, kaj še moral bom prestati,
a skoz zgodbo eno samo prošnjo:
Mati, zlata mati!

Čas je tekel in zopet je bilo treba vzeti slovo od Sv. Križa, od naših ranjkih, od gostoljubne tete Roze, od prijaznih Jurjevčanov.

"Srečno pot! Na svidenje Z Bogom!"
"Z Bogom!"

Odpeljali smo se mimo Selana in Mališč proti Sušju. Ne bilo bi lepo, ako bi cenjenih izletnic ne povabil tudi v svojo rojstno vas, najlepšo na svetu, "kjer hiša mojega stoji očeta." Pa naj Vam nekoliko pobliže predstavim našo vas!

Sušje je čedna in snažna vas. Tujci, ki hodijo skozi, so ji nadeli laskav naziv: Ta lepa vas. In Sušnjanci so ponosni na ta častni naslov. Zato poleti vsako soboto cesto pometejo. Tako se vas in srca dostojno pripravijo na Gospodov dan.

Številka je v vasi in v uradnem seznamu 36, hiš pa samo 33. Čudno, ampak resnično! Kje je bila številka 1. in 2., danes že nihče ne ve, številka 24. je pa še pred nekaj leti visela na stari jablani sredi vasi za Martinovo hišo. Ko pa je pozimi pritisnil hud mraz in so jablano poslali v peč, je odšla z njo vred tudi številka. Tudi število vaščanov ni stalno, dvakrat v letu se znatno menja: pozimi štejejo okrog 60 duš, mladih in starih, poleti pa kvečjemu 100. Ali jih morebiti poletna vočina toliko posuši? Ne vročina ampak žleodec. V poletnem času odrine večina moških z doma po svetu suho robo razprodajat, na jesen se pa zopet povrnejo.

Sredi vasi stoji lična kapelica, zgrajena v gotskem slogu in posvečena Lurški Materi božji. Ob nedeljah se zbira pred njo vsa vas. Skončeva Mica si že leta in leta, odkar so umrli Mežnarjev stric, prisvaja predpripravo, da naprej molli: rožni venec, lavretanske litanije in razna priporočila. Mladi poredneži ji včasih radi ponagajajo, češ, da je pozabila moliti fudi za tiste duše, ki jih ni ne tu ne tam. Pa skromne Mice to prav nič ne zbeiga, kadar je velik praznik, napravi celo pete litanije, nakar vsa vas odpeva — žene naprej, dekleta počez, možje in fantje pa bas. Predno se pa razidejo k počitku, zadoni kakor iz enega grla skupno slovo: Veš o Marija, moje veselje . . .

Pred leti so v Sušju skoraj v vsaki hiši izdelovali

Uta na košati lipi pri Novi Štifti

suho robo, danes pa komaj še v treh. Moderni stroji, tovarne in izseljevanje so polagoma izpodrinili to lepo in starodavno domačo obrt. Naše izletnice poznajo sicer kot pristne Ribničanke izdelovanje suhe robe, vendar bi si bile rade iznova ogledale klanje palic, strganje viter in tkanje rešet, pa ni bilo ne časa ne prilike: Skončeva Mica, ki si je z zaslužkom suhe robe postavila skromno hišico, je bila z doma, Skambrna Franca je na njeni pšenico žela, pri Kotnekovih so pa hišo belili. Zato smo se slednjich zadovoljili z dobro voljo, ki so jo na naši nadaljnji poti proti Ribnici oslajali raznovrstni dovtipi.

Pri "Rokah" — po vsej ribniški dolini znani obcestni gostilni — dosežemo banovinsko cesto prvega razreda. Tu se nam odpre nov svet. Na levi štrle nad cesto strme skale, ki jih poživlja brinjevo grmičevje, na desni pa nas spremlja žuboreča Bistrica, ki preko kamenja in jezov veselo poskakuje in nič ne pomisli, da jo bo že onstran Gorice vasi pogoltnila žejna kanja — velika rupa — v svoje podzemeljsko žrlo.

"Tu je pa vhod v starokrščanske katakombe?" se nasmehne gospa Albina Novak.

"Kako to menite?"

"Ali ne vidite rib, v kamen vklesanih?"

Nad mlinom v Podstezah je namreč majhen vrtič obdan z umetno izklesanimi kvadri, ki nosijo na zunanji strani znak ribe, kakor v starokrščanskih katakombah. Rajni posestnik Ivan Sadnik, daleč naokrog znani Podstenar, je slovel kot izvrsten gospodar in vrtnar. Vsako ped zemlje je izrabil in ogradil, ograji pa dal tudi na zunanji estetično lice. Zato bodo v kamen vdolbene ribe še poznim potomcem govorile o njegovi pridnosti in podjetnosti.

V hipu poletimo preko Brega. Vas ni posebno velika, je pa znamenita zaradi starega gradu, od katerega stoji danes le še del visokega zidu, ki nudi sovam in skovirjem varno zavetje. Ob cesti je pred leti stal sloveči "brški hrast," ki mu ga ni bilo enakega daleč naokoli. Rajni ribniški dekan Franc Dolinar je imel pred njegovo častiljivo starostjo tako spoštovanje, da se mu je vselej z obema rokama odkril, kadar se je mimo peljal. Ob neki nevihti pa je strela vanj udarila in ga tako rešila starostne betežnosti. Pravijo, da je sivi stavec tri dni tlel in gorel, v notranjosti je bil namreč ves votel. Slednjich pa sega je usmilil stric gospe Albine in ga požagal.

"Gorenjsko polje" nam odpre krasen razgled na Veliko goro in vasi ležeče na njenim podnožju: Sajevec, Bukovica, Dane in Zadolje. Precej za Gorenjo vasjo pa molita visoko čez druga poslopja dva mogočna stolpa ribniške farne cerkve, posvečene sv. Štefanu papežu.

V Ribnici smo.

Ribnica spada med najstarejše trge na slovenski zemlji. Nekateri zgodovinarji menijo, da je bila v Ribnici cerkev že v 9. stoletju za časa sv. Cirila in Metoda. To se sicer ne da zgodovinsko dokazati, vsekakor pa je verjetno, da moremo šteti ribniško župnijo med one, ki so nastale že v prvih stoletjih pokristjanjenja Slovencev. Misijonsko okrožje ribniške cerkve je bilo namreč izredno obsežno: segalo je od Ljubljanskega barja pa doli do Metlike, Kolpe, Čabra in Prezida. Na ozemlju prvotne

ribniške župnije je tekom stoletji nastalo 38 samostojnih fara. Zato je slovela Ribnica kot versko in prosvetno središče vse Dolenjske.

Ribnica stoji nekako v sredi enako imenovane doline. Skozj trg teče Bistrica, ki je svoj čas obkrožala še danes stoječi in dobro ohranjeni Rudežev grad, v zadnjih letih spremenjen v vojašnico. Iz prejšnjih časov sta ostala trgu v globokem spominu zlasti dva sovražnika, ki sta našla tudi v nešteti pripovedkah odmev; ta dva sovražnika sta bila Turek in ogenj. Turki so se neštetokrat Ribnici približali, zavzeti pa je niso mogli, ker so bili vselej udarjeni s slepoto. Ta čudež so pripisovali sv. Štefanu, varihu ribniške fare. Enkrat, ko so bili Turki že skoraj v trgu, se jim je prikazala cerkev sv. Štefana in jih tako zmedla, da so hipoma pete odnesli.

Prav tako priprosto in po domače pisano je Valva-zorjevo poročilo o ognju: Nenasitljivi ogenj je tudi v Ribnici pokazal vso svojo požrešnost. Vpepelil je dne 2. oktobra 1415 ves trg, štirideset let pozneje pa njega polovico. Toda vselej se je lepši iz pepela dvignil in je zdaj

v dobrem stanju, zlasti odkar ima tri sejme na leto.

Še bolj draščno pa nam slika ogenj pripovedka. Take poročila: Ko je Ribnica gorela, je bil tako velik ogenj, da so samo žebliji ostali, pa nismo mogli fajfe prižgati. Pri zadnji hiši so pa gospod dekan ogenj panali. Pa bi bil še plot zgorel, če bi ga ne bili ubranili. Drugi dan so pa prišli "Dlajnci" iz Dolenje vasi žeblje pobirat, pa jim nismo pustili, dejali smo: žeblje bomo že sami pobrali. Dlajnci so se pa nad Ribničane razjezili in so dejali: Bog daj in ljuba mati božja, da bi tudi pri nas pogorelo, tudi mi ne bomo pustili vam žeblje pobirat.

Med takimi in podobnimi dovtipi je potekel tisti nepozabni dan in nastopil je mrak. Z željo, da se pred odhodom v Ameriko še enkrat snidemo v prestolici ribniške doline in ogledamo skupno kraj, kjer so leta 1701 sežgali zadnjo čarovnico, smo se razigrano razšli. Mrs. Šmolc se je vrnila v Dolenje Laze k svoji materi, Mrs. Virant je posetila svojce v Gorenji vasi, jaz sem zaobrnil fuksa in se odpeljal v Sušje, Mrs. Novak pa je pohitela k stricu, kjer jo je že čakal na ražnu pečen prašček.

MARIE PRISLAND:

K RAZMOTRIVANJU

ZANIMANJEM sem v zadnji Zarji čitala nasvete in priporočila k peti redni konvenciji. Razvidno je, da nekatere želijo večjo svoto za pogreb, kot jo Zveza sedaj plačuje. To se prav lahko zgodi. Članstvo naj naroči svoji delegaciji, za koliko bi se naj ta svota zvišala. Seveda bi tako zvišanje bilo za vsako članico prostovoljno. Asesment za zvišano svoto, če bi bila izdatno višja kot sedaj, bi se naj plačevalo po starosti, kar je edino prav in pravično, že radi mladine.

Priporočeno tudi je, da bi se za sedanji assesment, ako je mogoče, nekaj več izplačalo za pogrebe. Osebnost mi je bilo rečeno, da se to prav lahko zgodi, ker imamo itak "preveč denarja." — No, pa pogledimo to reč malo bolj od blizu.

Za vsak dolar zavarovalnine imamo v blagajni devet centov, ali za vsakih \$100.00, katere je Zveza obvezana plačati za vsako svojo umrlo članico, imamo v blagajni devet dolarjev. Če pogledamo poročila — Valuation Report — drugih organizacij, katerih članice ste tudi ve. najdemo, da imajo te organizacije po 17 in 19 odstotkov v blagajni za kritje svoje zavarovalnine, medtem ko imamo mi le devet in vendar se nikjer drugje ne sliši, da imajo preveč denarja, ko samo pri nas. Menda ni devet več kot 17 ali 19?

Nikar ne pozabite, da ne plačujemo vseh 25 centov v sklad za pogrebne stroške, **ampak samo deset**: 15 centov gre v stroškovni sklad, za Zarjo in poslovne stroške. Če se katera boji, da bi več vplačala kot bodo njeni sorodniki za njo prejeli, naj izračuna koliko let bi vzelo po 10c mesečno, da bi vplačala \$100.00. **Nič manj kot 83 let.** — Sicer so si pa vse članice edine v tem, **da se nikjer toliko za isti denar ne dobi kot pri naši Zvezi. Zakaj potem niste zadovoljne? Saj vendar ni prav nobena prikrajšana, pač pa vsaka prejme celo več kot drugod!** — Napredujemo res lepo, kdo nam pa garantira da bomo vedno tako? Imamo mnogo članstva starega nad 50 let. Kar poglejte seznam umrlih in boste videle, kako je

vsak mesec večji. Naše članstvo je tudi bolj riskirano kot pri drugih organizacijah, ker ni pred vstopom zdravniško preiskano, pač pa sprejeto kar v dobri veri, da je zdravo. Zveza že od marca lanskega leta plačuje svoto za pogreb v dveh letih, namesto v štirih kot je bilo poprej v pravilih. To pomeni, da bo vsako leto večje izplačilo za pogrebne stroške kot je bilo doslej. Vse to **moramo vzeti v poštev** in tako pridemo do zaključka, da je skoro nemogoče še kaj dodati. Posvetovala se pa še bom o tem in poročala konvenciji. — Previdne bomo morale biti! — Saj veste kako težko je pozneje opustiti, kar se enkrat prične. Doklado nobena rada ne plačuje, tudi ni to v reklamo organizaciji. In kaj bi bilo če bi naložile blagajni novo, težko breme in bi pričele nazadovati? Ravno tiste, ki danes trdijo, da imamo preveč denarja in očitajo glavnemu odboru, da se preveč za blagajno boji, dasi je od članstva postavljen da čuva blagostanje Zveze, bi bile prve s kritiko češ, glavni odbor slabo gospodari, ko nazadujemo. In če bi tudi vso blagajno izpraznile, ali bi od tega imelo vse članstvo korist? Nekatere že, vse pa prav gotovo ne. In kaj z onimi, ki pridejo za nami? Pameten gospodar gradi za bodočnost in ne samo za tisti čas, ko je on na svetu. Kako je že rekel tisti junček? — "Kaj me briga če trava raste, ko mene več ne bo?" — Torej pametno in previdno gospodarimo, pa bo prav za vse.

Razen ene, se ni nobena dotaknila mojega vprašanja — kako pridobiti mladino. Nekoliko bi morda pomagala višja svota za pogreb, če konvencija to odobri in je želja članstva taka, a pridejo še drugi problemi v poštev. Pomislite malo in naročite svoji delegaciji, ali pa pišite konvenciji, kaj so vaše želje v tem oziru. Konvencije so na svetu za to, da rešujejo probleme svojih organizacij in prihodnja konvencija bo mnogo lažje pogodila pravo, če bo imela navodila od vas. Seveda nasveti naj bodo taki, da so izpeljivi. Pomnimo pa, če želimo organizaciji življenja in napredka, moramo pridobiti mladino. Kar izdamo za mladino, se vedno bogato obrestuje.

FINANČNO POROČILO S. Z. ZVEZE ZA MESEC MAREC 1939

DOHODKI:				Št. Podružnica							
Št.	Podružnica	Mesečnina	Razno	Skupaj	Št. čl.	Mesečnina	Razno	Skupaj	Št. čl.		
1	Sheboygan, Wis.....	\$ 31.25	\$ .20	\$ 31.45	125	49	Euclid, O.....	29.75	.45	30.20	112
2	Chicago, Ill.....	33.50	—	33.50	134	50	Cleveland, O.....	37.75	—	37.75	152
3	Pueblo, Colo.....	60.00	.75	60.75	241	51	Kenmore, O.....	5.50	—	5.50	22
4	Oregon City, Ore.....	9.00	.10	9.10	37	52	Kitzville, Minn.....	11.50	—	11.50	46
5	Indianapolis, Ind.....	29.25	—	29.25	117	53	Cleveland, O.....	9.50	—	9.50	38
6	Barberton, O.....	48.00	.30	48.30	192	54	Warren, O.....	15.25	.30	15.55	61
7	Forest City, Pa.....	38.75	.20	38.95	156	55	Girard, O.....	14.50	—	14.50	56
8	Steeleton, Pa.....	20.25	—	20.25	81	56	Hibbing, Minn.....	40.00	—	40.00	152
9	Detroit, Mich.....	17.00	.10	17.10	70	57	Niles, O.....	13.25	—	13.25	53
10	Cleveland, O.....	138.25	3.05	141.30	552	59	Burgettstown, Pa.....	6.50	—	6.50	27
12	Milwaukee, Wis.....	64.25	.20	64.45	263	61	Braddock, Pa.....	10.00	—	10.00	54
13	San Francisco, Cal.....	42.75	.75	43.50	168	62	Conneaut, O.....	6.25	.10	6.35	25
14	Cleveland, O.....	99.25	.90	100.15	398	63	Denver, Colo.....	13.80	.40	14.20	55
15	Cleveland, O.....	82.00	—	82.00	326	64	Kansas City, Kas.....	13.25	—	13.25	53
16	South Chicago, Ill.....	51.50	—	51.50	196	65	Virginia, Minn.....	21.00	—	21.00	84
17	West Allis, Wis.....	44.75	.25	45.00	179	66	Canon City, Colo.....	10.00	—	10.00	40
18	Cleveland, O.....	35.25	—	35.25	91	67	Bessemer, Pa.....	13.25	.35	13.60	53
19	Eveleth, Minn.....	25.25	.20	25.45	103	68	Fairport Harbor, O.....	6.75	—	6.75	27
20	Joliet, Ill.....	96.50	.25	96.75	389	70	West Aliquippa, Pa.....	4.00	—	4.00	16
21	Cleveland, O.....	33.25	.40	33.65	134	71	Strabang, Pa.....	9.75	.20	9.95	39
22	Bradley, Ill.....	6.75	—	6.75	27	72	Pullman, Ill.....	12.50	.40	12.90	50
23	Ely, Minn.....	66.00	.30	66.30	265	73	Warrensville, O.....	18.00	—	18.00	54
24	La Salle, Ill.....	35.75	.30	36.05	146	74	Ambridge, Pa.....	17.75	.10	17.85	56
25	Cleveland, O.....	251.25	5.10	256.35	1,008	77	N. S. Pittsburgh, Pa.....	16.25	—	16.25	65
26	Pittsburgh, Pa.....	35.00	.10	35.10	140	78	Leadville, Colo.....	17.50	.30	17.80	70
27	North Braddock, Pa.....	23.25	—	23.25	93	79	Enume'aw, Wash.....	5.25	.40	5.65	21
28	Calumet, Mich.....	28.50	—	28.50	114	80	Moon Run, Pa.....	8.75	—	8.75	33
29	Broundale, Pa.....	5.50	—	5.50	22	81	Keewatin, Minn.....	21.50	—	21.50	84
30	Aurora, Ill.....	8.00	.10	8.10	33	83	Crosby, Minn.....	4.25	—	4.25	17
31	Gilbert, Minn.....	26.25	.10	26.35	105	84	New York City, N. Y.....	—	—	—	—
32	Euclid, O.....	47.00	.10	47.10	183	85	DePue, Ill.....	10.00	.10	10.10	40
33	New Duluth, Minn.....	17.25	.10	17.35	70	86	Nashwauk, Minn.....	3.50	.10	3.60	14
34	Soudan, Minn.....	9.75	.30	10.05	42	87	Pueblo, Colo.....	16.50	.30	16.80	69
35	Aurora, Minn.....	21.50	.40	21.90	86	88	Johnstown, Pa.....	14.75	.70	15.45	77
36	McKinley, Minn.....	6.75	.10	6.85	28	89	Oglesby, Ill.....	15.75	.20	15.95	64
37	Greaney, Minn.....	8.50	.30	8.80	34	90	Bridgeville, Pa.....	9.50	—	9.50	38
38	Chisholm, Minn.....	66.25	.50	66.75	267	91	Verona, Pa.....	13.75	—	13.75	56
39	Biwabik, Minn.....	13.00	.10	13.10	53	92	Crested Butte, Colo.....	5.00	—	5.00	20
40	Lorain, O.....	36.50	.80	37.30	147	93	Brooklyn, N. Y.....	4.25	—	4.25	15
41	Cleveland, O.....	80.25	.50	80.75	321	94	Canton, O.....	7.75	—	7.75	31
42	Maple Heights, O.....	9.75	—	9.75	39	95	South Chicago, Ill.....	8.75	—	8.75	35
43	Milwaukee, Wis.....	22.50	.25	22.75	90	96	Universal, Pa.....	4.00	—	4.00	16
44	Portland, Ore.....	14.75	.20	14.95	59		Skupaj	\$2,419.05	\$21.95	\$2,441.00	9,624
45	St. Louis, Mo.....	8.25	—	8.25	31		Obresti od bondov (\$19,000).....			291.91	
46	Garfield Heights, O.....	39.00	.25	39.25	159		Skupni dohodki v marcu.....			\$2,732.91	
47	Buhl, Minn.....	5.00	—	5.00	20						

IZDATKI:

Za umrlo Josephine Fink, podr. št. 15 (rojena 26. januarja 1880, prist. 7. novembra 1927, umrla 11. marca 1939).....	\$ 100.00
Za umrlo Helen Markovich, podr. št. 16 (rojena 4. aprila 1887, prist. 24. marca 1938, umrla 23. februarja 1939).....	50.00
Za umrlo Mary Podlogar, podr. št. 17 (rojena 18. februarja 1888, prist. 14. avgusta 1932, umrla 12. februarja 1939).....	100.00
Za umrlo Frances Dimnik, podr. št. 25 (rojena 8. februarja 1883, prist. 14. junija 1937, umrla 19. februarja 1939).....	75.00
Za umrlo Frances Cerar, podr. št. 25 (rojena 4. oktobra 1880, prist. 19. februarja 1929, umrla 14. marca 1939).....	100.00
Za umrlo Rose Koscak, podr. št. 25 (rojena 7. septembra 1884, prist. 13. maja 1929, umrla 29. marca 1939).....	100.00
Za umrlo Ursula Rakar, podr. št. 25 (rojena 21. oktobra 1891, prist. 15. januarja 1929, umrla 25. marca 1939).....	100.00
Za umrlo Margaret Sunich, podr. št. 28 (rojena 11. julija 1875, prist. 16. maja 1929, umrla 14. februarja 1939).....	100.00
Za umrlo Mary Zupancic, podr. št. 41 (rojena 18. avgusta 1881, prist. septembra 1930, umrla 31. januarja 1939).....	100.00
Za umrlo Mildred Yamnick, podr. št. 78 (rojena 1. oktobra 1920, prist. 20. aprila 1938, umrla 22. februarja 1939).....	50.00
Ameriška Domovina, za tiskanje marčeve Zarje.....	492.35
Znamke za marčevo Zarjo.....	34.56
Pošta in raznašanje marčeve Zarje v Clevelandu.....	43.00
Edinost Publishing Co., za tiskanje 3,000 prošenj za sprejem, 1,000 mesečnih poročil in 2,000 kartic, skupaj.....	40.85
Office Supply & Printing Co., 200 kuvert z znamkami.....	8.00
Znamke za glavni urad.....	10.00
Organiziranje podružnice št. 92.....	5.00
Dnevnice in vozni stroški glavne predsednice in tajnice pri posebnih opravkih Zveze.....	30.48
Poprava "staplerja" na glavnem uradu.....	.75
Stroški za izmenjavo čekov v februarju.....	1.33
Najemnina za glavni urad in uredništvo, za marec.....	20.00
Uradne plače za mesec marec: glavna predsednica, glavna tajnica in urednica, skupaj.....	230.00
Skupaj	\$1,791.32

Ostalo v blagajni 28. februarja 1939.....	\$87,436.29
Dohodki v marcu 1939.....	2,732.91
Skupaj	\$90,169.20
Izdatki v marcu 1939.....	1,791.32
Preostanek v blagajni 31. marca 1939.....	\$88,377.88

Josephine Račić, gl. tajnica.

NAZNANILO IZ GLAVNEGA URADA

Konvencija. — V smislu naših pravil imajo pravico iti na konvencijo na zvezine stroške:

Rev. Milan Slaje, duhovni svetovalec
 Mrs. Marie Prislund, predsednica
 Mrs. Josephine Račić, tajnica
 Mrs. Mary Tomažin, blagajničarka
 Mrs. Josephine Erjavec, nadzornica
 Mrs. Mary Otoničar, nadzornica
 Mrs. Josephine Schlossar, nadzornica
 Mrs. Albina Novak, urednica
 Mrs. Barbara Kramer, preds. svet. odseka

Posamezne podružnice so izvolile naslednje delegatinje:

1. Sheboygan, Wis.	Mrs. Anna Modez
2. Chicago, Ill.	Mrs. Lillian Kozek
3. Pueblo, Colo.	Mrs. Frances Raspet
5. Indianapolis, Ind.	Mrs. Mary Kronosek
6. Barberton, Ohio	Mrs. Jennie Okolish
7. Forest City, Pa.	Mrs. Pauline Osolin
10. Collinwood, Ohio	Mrs. Frances Susel
"	Mrs. Filomena Sedej
"	Mrs. Frances Salmich
12. Milwaukee, Wis.	Mrs. Agatha Dezman
"	Mrs. Mary Schimenz
13. San Francisco, Calif.	Mrs. Agnes Markovich
14. Nottingham, Ohio	Mrs. Frances Rupert
"	Mrs. Albina Vesel
15. Newburg, Ohio	Mrs. Mary Hrovat
16. South Chicago, Ill.	Miss Katie Triller
"	Mrs. Mary Kuhel
17. West Allis, Wis.	Mrs. Fran. Floryance
18. Cleveland, Ohio	Mrs. Jennie Welikonja
19. Eveleth, Minn.	Mrs. Rose Jerome
20. Joliet, Ill.	Mrs. Emma Planinsek
"	Mrs. Anna Korevec
"	Mrs. Josephine Muster
21. Cleveland, Ohio	Mrs. Mary Hosta
23. Ely, Minn.	Mrs. Mary Shepel
"	Mrs. Fran. Marinsek
24. La Salle, Ill.	Mrs. Emma Shimkus
25. Cleveland, Ohio	Mrs. Fran. Ponikvar
"	Mrs. Jos. Perpar
"	Mrs. Marg. Tomazin
26. Pittsburgh, Pa.	Mrs. Mary Coghe
28. Calumet, Mich.	Mrs. Mary Kocjan
31. Gilbert, Minn.	Mrs. Theresa Prosen
32. Euclid, Ohio	Mrs. Marg. Jamnik
33. New Duluth, Minn. delegatinja skupna s podr. št. 34	Mrs. Angela Blatnik
35. Aurora, Minn.	Mrs. Josephine Putzel
38. Chisholm, Minn.	Mrs. Mary Smoltz
"	Mrs. Mary Tekautz
40. Lorain, Ohio	Mrs. Agnes Jancar
41. Collinwood, Ohio	Mrs. Mary Lusin
"	Mrs. Anna Stopar
43. Milwaukee, Wis.	Mrs. Mary Bevtz
47. Garfield Heights, Ohio	Mrs. H. J. Tomazic
49. Euclid, Ohio	Mrs. Jennie Petrick
50. Cleveland, Ohio	Mrs. Jos. Seelye
"	Miss Maeme Perse
53. Cleveland (Brooklyn) Ohio, skupno s št. 51, 62, 94	Miss Alice Zeleznik
54. Warren, Ohio, delegatinja skupna s podr. št. 55	Mrs. Anna Petrich
56. Hibbing, Minn.	Mrs. Ursula Zajc
"	Mrs. Frances Lunka
65. Virginia, Minn.	Mrs. Angela Schneller
81. Keewatin, Minn.	Mrs. Mary Grahek

Podružnica št. 95, South Chicago, Ill., je bila ustanovljena 1. marca 1939 s 35 začetnimi članicami, ki so po večini sestre Hrvatice. Podružnico je ustanovila Mrs. Agnes Mahovlich, Zvezina Kraljica ob času zadnje konvencije in ena gl. podpredsednic SŽZ. Predsednica nove podružnice je Mary Markezich, tajnica je Josephine Bogovich, blagajničarka pa Andrijana Bandera.

Podružnica št. 96, Universal, Pa., je bila ustanovljena 23. marca 1939 z 16 začetnimi članicami. To podružnico je ustanovila Mrs. Anna Petrich, gl. odbornica prosvetnega odseka. To je že osma nova podružnica, ki jo je ona ustanovila. V odbor so bile izvoljene Julia Starman, predsednica; Mary Pavlik, tajnica; Annie Jelovchan, blagajničarka.

Kampanja. — Od začetka januarja do konca februarja je pristopilo 246 novih, v marcu pa 328, skupaj 574.

Najbolj uspešne delavke:

Agnes Mahovlich (16)	35 novih
Frances Klucsevsek (88)	29 "
Frances Susel (10)	25 "
Mary Hrovat (15)	25 "
Anna Petrich (54)	25 "
Freda Mayerle (81)	22 "
Mary Usnick (90)	20 "
Angela Schneller (65)	12 "
Frances Raspet (3)	10 "

Najbolj uspešne podružnice:

Št. 88, Johnstown, Pa.	42 novih
Št. 91, Verona, Pa.	36 "
Št. 95, South Chicago, Ill.	35 "
Št. 10, Collinwood, Ohio	29 "
Št. 90, Bridgeville, Pa.	28 "
Št. 65, Virginia, Minn.	27 "
Št. 81, Keewatin, Minn.	26 "
Št. 15, Newburg, Ohio	25 "
Št. 50, Cleveland, Ohio	19 "
Št. 89, Oglesby, Ill.	17 "
Št. 96, Universal, Pa.	16 "
Št. 25, Cleveland, Ohio	15 "

Josephine Račić.

— 0 —

Drage slovenske matere v Ameriki!

Krščansko žensko društvo v Ljubljani priredi vsako leto za god Marijinega Oznanjenja svoj "Materinski dan." Začne ga s sv. mašo za rajne slovenske matere doma in v tujini. Popoldne ali zvečer imamo ljubko, pristrčno otroško prireditev v opernem gledališču. Ob obeh prilikah se slovenska mati prav živo spominja slovenskih mater v Ameriki.

K angeljskemu pozdravu in čestčenju na čast Dekli Gospodovi, na čast Materi božji vplete slovenska mati v domovini pobožno, vročo molitev za slovensko mater po širnem svetu, tedaj tudi za Vas, mile slovenske ameriške matere.

Misel slovenske matere preskoči globino morja, pohiti čez širno plan, se vzpne nad vrhove gorskih velikani in se vstavi ob slovenski materi v tujem daljnem svetu, kamor prinese iskrene pozdrave iz stare domovine.

Materinstvo je z žrtvami, odpovedjo in bolečinami zvezana skrivnost. V materinstvu je pa tudi neskončna, nesebična ljubezen, ki gore pres'avlja in se ne straši žrtev, ne boji odpovedi.

Sprejmite, slovenske matere, tople pozdrave s svojega prvega doma, vroče pozdrave domače grude.

Za krščansko žensko društvo:

Cilka Krek **Logar Minka**

V Ljubljani na Materinski dan 1939.

ZENSKI SVET

Težka je glava, ki nosi kraljevo krono

RESNICNOSTI tega izreka se je gotovo prepričala mlada albanska kraljica, ko je morala iz otročje postelje bežati pred "ljubeznjivim" italijanskim sosedom. Komaj so utihnile salve, ko so naznanile ljudstvu o rojstvu kraljeviča, že je prihrumel sovražnik, da zaslužni to malo državico, ki se mu sama ni mogla upirati. Mesto daril prvo-rojencu in čestitk mladi materi, je prišel na botrinjo z bajoneti in bojnimi ladjami. Preplašeno ljudstvo se ni moglo braniti, ko je videlo tako premoč. Kraljica pa tudi ni mogla čakati, da bi jo prišel pozdravit tak barbar. Z dva dni starim otročičem so jo prepeljali na varno. Prevoz po skrajno slabih potih, strah in vznemirjanje je bilo skoro preveč za žensko v takem položaju.

Še leto ni minilo, ko se je med svati vrtel tudi italijanski minister Ciano. Nevesti je prihlinjeno voščil mnogo srečnih let na albanskem prestolu. Hinavec je gotovo že tedaj vedel, koliko bo teh srečnih let dopustil njegov tast, Mussolini. Elegantna jahta se je zibala ob obrežju. Bila je dar nevesti od Mussolinija. Tedaj je malokdo slutil, da bo tako hitro za njo poslal tudi bojne ladje tje. Na veliki petek, ko ves krščanski svet tiho obhaja žalostno smrt svojega Odrešenika, je Mussolini oropal Albanijo. Ni se oziral na svetost dneva, ne na kritičen položaj mlade matere kraljice. Vprašujemo se lahko ali nimajo Italijani nobenega sočutja ali res ne smejo odpreti svojih ust?

Naloga žensk je preprečiti vojno

JEANETTE RANKIN, kongresnica v Wilsonovem kabinetu, svari ženske pred vojno nevarnostjo. "Žena je določena dajati nova življenja in njena sveta dolžnost je, da ta življenja varuje, ohranja. Ako bi se vse ženske v naši državi združile in protest proti vsaki vojni, bi si prav gotovo noben predsednik ne upal napovedati vojno preko teh glasov. Profita lačni založniki vojnega materiala so največji krivci, ki poženejo zdrave moške in mladeniče v klavnico. Če bi se odpravilo profit, bi se odpravilo tudi hujskanje in vojne spletakarije."

Leta 1917 dne 6. aprila je gdč. Rankin glasovala proti vojni. Njen odločni "No" je odmeval po dvorani. Priprčana je, da bi bili tudi drugi glasovali tako, ako bi bilo glasovanje tajno. Po njenih mislih se je marsikateri kongresnik zbal pritiska od ljudstva, posebno še ker so bili za vojno. Ako bi bil vsak poslušal svojo vest, ne pa ljudi, bi ne bilo nikdar vojne. Mnogo kongresmanov je glasovalo, misleč, da bodo zastrašili Nemce in na ta način preprečili vojno, za kar so glasovali. To se ji pa zopet ne zdi pošteno,

ako se grozi z mečem, česar človek ne misli izpeljati. Ena ideja preveva gdč. Rankin, in ta je, da naj nikdar ne začnemo nobene vojske. V tem se gotovo strinjamo tudi druge ženske in mnogo moških, seveda.

Težko pa je vedeti kako bi se bile razmere zasukale, ako bi bili Nemci zmagali v svetovni vojni. Tako ali še bolj oblastni bi bili kakor je sedanji njihov vodja, ki poljubno in brez uporov razdira tisočletne meje narodov.

Gdč. Rankin se je tudi čudila kako malo se ženske zanimajo za svoje kongresmane. Dosti jih je, ki še za imena ne vedo, tako je povedala. Kaj takega ni pričakovala tukaj na vzhodu, kjer se ljudje štejejo med bolj progresivne. Na zapadu in na jugu bi težko našli moškega ali žensko, ki bi ne vedela za svoje politične voditelje, ki so v Washingtonu.

Gdč. Rankin je poslala kongresu predlog, da mora vlada pojasniti ljudstvu vsak ukrep glede vojaških zadev. Zelo važno in potrebno se ji zdi, da se vse združimo in podpisamo "war referendum bill." Potrebno se ji zdi, da zavrujemo naša obrežja, ampak ne vtikajmo se v zadeve preko morja.

Snaga in red vzdržujeta svet

RAVNATELJICA gospa Lena A. Dean na ljudski šoli v Lawton, Oklahoma, je rešila vprašanje snage na zelo praktičen način. Umazanih šolarjev ni mogla trpeti in od staršev tudi ni dosegla prave kooperacije. Kako torej pomagati otrokom, da bi bili čedni in čisti? Kakor za vsako reč na tem svetu, je treba tudi za snago nekaj denarja. Ta potreben kapital je hotela nabrati s kakim predavanjem. Obrnila se je naravnost na gospo Roosevelt, ker je dobro vedela, da je gospa tako privlačna sila, da se bo ljudstva kar trlo v šolski dvorani. Prezaposlena gospa Roosevelt pa se ni mogla odzvati prijaznemu povabilu, ampak poslala je ček za \$90.00, kar je ravnateljici izdatno pomagalo izpeljati svoj načrt. Kupila je banjo, pršno kopeljo, 50 brisač in krp (face cloths) in tudi pralni stroj iz druge roke.

Ko je imela vso pripravo v redu je pa določila en dan v tednu za vsak razred, da se je temeljito okopal in očistil. To je vzelo šest dni in za sedmi dan je pa dovolila tistim, ki bi se prostovoljno zglasili za kopeljo.

Otroci dobivajo tudi gorke lunče, tako, da so siti in lepo čisti, kar pomaga do zdravja, s katerim se ta šola posebno odlikuje.

Starši so lahko hvaležni taki voditeljici, ki ni vihala nosu ampak je sama vse tako uredila, da bo vsem v korist in drugim v zgled.

Št. 1. Sheboygan, Wis. — Zopet je minil en praznik, oziroma velika noč, ki je odšla od nas kakor druge velike stvari. Teden po veliki noči je pa minil tudi naš kegljaški turnir. Pri slovesu smo si prijateljsko sekle v roko in želele druga drugi najboljše zdravje in da bi se zopet snidle ob letu v istem lepem duhu in razpoloženju. In tako gre čas naprej!

Približuje se tudi Materni dan in kakor običajno tako bomo tudi letos praznovali po najlepšem načinu. Sicer ni bilo časa se pripraviti kot bi želele, toda skušale bomo po svoji najboljši moči vas zadovoljiti z lepim programom. Da bi vse točke prav vsem ugajale, to je nemogoče pričakovati, toda naše geslo je kot vedno: storiti svoje najboljše. Da bomo imele popolno udeležbo od strani članic je bil osvojen sklep, da vsaka članica kupi vsaj en tiket. To gotovo

ne boste oporekale, ker je pač naša dolžnost sodelovati v prid podružnice. Tista, ki pa bo prodala največ tikitov bo pa prejela lepo nagrado. Prosim vas, drage sestre, ne branite se tikitov, ko jih vam ponudi naša tajnica temveč pokažite svojo dobro voljo z lepo besedo.

V kampanji smo do začetka aprila sprejele devet novih članic. Naš poklon Christini Rupnik in delegatkinji Anna Modic za pridno delo in trud!

Radi odsotnosti s. Planinšek je svota za banknite ostala v blagajni. Na prihodnji seji pa bodite vse navzoče in bo gotovo katera prejela lepo nagrado.

Iskrena hvala gospej Marie Prislant, ki nam je preskrbela premikajoče slike vzete na kegljaških turnirjih Zveze po raznih krajih in tudi nekaj drugih zanimivih slik, katere so se kazale po zadnji seji. Še en-

krat lepa hvala, spoštovana gospa Prislant za lepo zabavo!

Našim bolnim sestram želimo hitrega okrevanja.

Pozdrav! — Antonia Retell, preds.

Št. 2. Chicago, Ill. — Zadnja seja ni bila dobro obiskana, ker veliki teden ima vsaka gospodinja mnogo posla in rada ostane doma. Prijazno prosim, da bi prišle v polnem številu 4. maja, ker to bo zadnja seja pred našo veselico. Sklep je, da pošljem vsaki članici dve vstopnici za veselico, ko se bodo kazale premikajoče slike iz domovine. Ne bo vam žal, če pridete pogledat krasne slike, pri katerih si boste obujali spomine na svojo mladost v domovini; če ne pridete, vam bo pa prav gotovo žal. S svojo udeležbo boste pomagali do uspeha, ki je namenjen deloma za podružnico in cerkev.

Sprejele smo štiri nove članice in pričakuje se, da bomo imele še več napredka pred zaključkom kampanje.

Vljudno prosim tiste, ki ste zaostale na mesečnici, da poravnate svoj dolg.

Na svidenje 4. maja. Razmotrivale bomo tudi v prid konvencije. Pridite vse na to sejo! Pozdrav!

Lillian Czek, tajnica.

Št. 3, Pueblo, Colo. — Pazno sem prečitala vso Zarjo kakor tudi razmotrivanja in priporočila za prihodnjo konvencijo. Strinjam se z Albino Novak kar piše za mlade članice. Mladina je naša bodočnost in prihodnja konvencija mora nekaj ukreniti za povzdigo zanimanja med mladimi vrstami. Jaz vidim sedaj pri nas, kako se mlade članice trudijo na vse načine, da bi prišle do sredstev za uniforme za vezbalni krožek, pri katerem so zainteresirane in delujejo za ugled podružnice in Zveze. Ne bo več dolgo, ko bomo videli naša brhka dekleta v prvem javnem nastopu.

Zdi se mi na mestu, da napišem nekaj vrst, kako smo vse hvaležne za obisk Albine Novak lansko leto v novembru, ker vse lepo zanimanje med našo mladino je bilo začeto na njeno pobudo. Od tistega časa je pri nas postalo živahno in vsaka članica se zaveda, da imamo pri SZZ izvrstne voditeljice. Jaz bi svetovala, da bi poslali sestro Novak v vse take kraje, kjer so bolj mlačne podružnice in kjer imajo mladino, da bi jih malo zbudila kakor je nas. Mogoče si katera misli, namreč po drugih naselbinah, zakaj se pošilja glavne odbornice na daljna pota, ker so stroški. V tem oziru bi rada jaz podala svoje mnenje in to kot članica in agitatorica za SZZ že od početka. Seveda to se tiče v prvi vrsti podružnic, kjer hočejo biti aktivne, ker v majhnih naselbinah, kjer jim je sploh nemogoče zmagati v kampanji sploh tega ne morejo pričakovati. Toda lahko pa delajo za svojo bližjo večjo naselbino in bodo tako vseeno deležne zmage, ker se bodo lahko odzvale vabilu na proslavo iste ali pa jih lahko dotična glavna odbornica, ki poseti slavnost, lahko obišče kakor je sestra Novak naše coloradske podružnice.

Torej kadar podružnica deluje za zmago tako hoče tudi kasneje proslavljati zmago in taka proslava bi bila sploh brez pomena, če bi se dotično nagrado podružnici pošiljalo po pošti kakor bi bilo mogoče nekaterim ustreženo. Ne bi bilo pa nikdar s tem ustreženo tistim podružnicam, kjer se deluje za povzdigo Zveze, ker vsaka aktivna podružnica se dobro zaveda, da če pride glavna odbornica, takrat bodo članice postale vnete in vsaka zavedna članica hoče biti prisotna ob takih prilikah. Torej na vzhodu imate vsega na razpolago in tudi glavne odbornice vas večkrat obiščejo, zato ne bi smele biti nikdar nevoščljive, če slučajno zmaga zapadna podružnica in če mora zaradi tega priti glavna odbornica malo delj. Kar premislite kolika žrtve je že to za dotično odbornico, če mora potovati in pri tem biti vedno na razpolago za govore in vsake morebitne

predstave itd. Pri nas bi bile zelo vesele zmage zopet letos in to ravno zaradi tega, da bi imele obisk. Torej za v bodoče jaz svetujem in priporočam, da bi se enostavno odločilo, da se prva nagrada v kampanjah vedno izroča podružnicam potom gl. odbornic, tako se lahko vsaj pričakuje spoznati osebno naše voditeljice, katere bi drugače poznale samo po slikah in po pisanju. O tem bom sicer obširnejše poročala na konvenciji.

Velikonočne praznike smo obhajali prav lepo. Vreme je bilo jasno in toplo akoravno nas je v sredo 5. aprila obiskal silen snežni vihar, da smo se komaj izkopali iz blata do velike nedelje. Na velikonočno nedeljo smo imeli ob šestih "Sunrise High Mass." Cerkev je bila res praznično oblečena in posebno lepo je bil okrašen oltar. Izbrano petje našega izbornega zbora je pa pomagalo napolniti naša srca z vso hvaležno pobožnostjo. Pri sv. maši ob pol osmi uri je pa pel zbor Prešeren kakor vsako leto. Lepo petje izbranih glasov bi človek kar vedno rad poslušal. Sedaj se zbirajo prispevki na vse strani, da se zbere zadostna svota, da se prebeli in preslika naša cerkev in za nove orgle, ki bodo vsem v veselje. V ta namen priredi društvo Krščanskih mater proslavo na Materni dan, to je 14. maja. Na programu je smešna igra "Micki je treba moža," katere naslov že pove, da bo zanimive vsebine.

Drage sestre! Prosim vas, da se igre vse udeležite, saj smo večinoma vse naše članice. Zjutraj ob pol osmih imamo skupno sv. obhajilo in po maši zajtrk, kakor je običajno letno. Upam, da bo naš krožek imel že svoje uniforme za svoj prvi nastop v cerkvi.

Naša zastopnica ga. Meglen se prav pokoncu nosi te dni, ker si je priborila naslov "kraljice," ker to je visoka čast za njo in našo naselbino. Ravno leto nazaj je bila nevarno bolna, da smo mislile, da bo vzela za vedno slovo, toda se je v zadnjem trenutku premislila, ker je vedno želela doseči še katero zaslugo v tem življenju in res postala je visoko spoštovana "kraljica."

Kaj pa naša urna Nežika ali pride na prihodnjo konvencijo? Le glej, da boš prišla, ker se bomo imele prav dobro. Pomisli, naša predsednica mi je obljubila, da mi speče veliko potico za na pot, tista Angelca je rekla, da mi bo prinesla neke arcnije, ako bi me kje žaljalo, spet druga prinese ajdove štruklje, talanskega pa sama vzamem. Torej le glej, da prineseš prav zdrav želodček in pa dober tek s seboj. Rada bi te videla v tvoji pomladanski obleki, da boš vsaj ti gorka zgledala, če nas bo druge zeblo. Pa mislim, da ne bo hudega, samo pridi prav zagotovo. Pozdrav!

Frances Rasket, tajnica.

Št. 5, Indianapolis, Ind. — Prihodnja seja se prične ob eni popoldne namesto ob dveh, ker bo drugo nedeljo v maju Materni dan in bomo imele zvečer prireditev in sicer ob sedmih v šolski dvorani. Na pro-

gramu bo kazenje premikajočih slik, ki so bile vzete v domovini ob času izleta SZZ. Vstopnina pe samo 25 centov in sklenjeno je, da mora vsaka članica kupiti en tiket. S slikami pride glavna nadzornica ga. Josephine Erjavec in bo nam raztolmačila kraje, kjerkoli so bile slike vzete, ker ona je bila povsod zraven. Slike so zelo krasne in zanimive in nikomur ne bo žal, ako se udeleži te prireditve.

Članice vljudno prosim, da bi se v večjem številu udeleževale mesečnih sej. Odslej se bo na vsaki seji delil mal prezent v denarju. Seveda tista, katere ime bo klicano bo dobila prezent, če bo prisotna na seji. Pridite torej prav vse!

Na konvenciji bom zastopala podružnico spodaj podpisana in namestnica je I. Berkopec.

Ga. štorckja se je oglasila pri Mary Deželan in pustila krepkega sinčka. Naše iskrene čestitke!

Pozdrav! — Mary Kronoshek, preds.

ZAHVALA

Dolžnost naju veže, da se tem potom srčno zahvaljujemo sestram št. 5 in drugim prijateljem, ki so prispevali za darilo oziroma srebrno drevcesce s 25 srebrnimi koreninami ob priliki 25 letnice najinega zakonskega življenja. Vsak je posamezno zapisan v najinih srcih, ker končno to še več pomeni kakor da bi bili zapisani na papirju. Ob priliki bova pripravljena povrniti. Posebna hvala Juliji Medvesek in Romaldo Medvesek, ki sta se največ trudili ter šli do članic in prijateljev, ki so pripomogli k krasnemu darilu. Še enkrat: iskrena hvala vsem skupaj! SZZ na želiva najlepši napredek!

Anton in Louise Loviscek.

Št. 10, Cleveland (Collinwood), O. —Tudi pri nas smo na seji razmotrivale pravila. Seveda članice imajo različna mnenja, katera je nemogoče vse vpoštevati. Umestno pa je, da vsaka izrazi svoje mišljenje. Tudi pri nas smo za to, da bi se vpeljala dva razreda in bi se uvedlo nekako lestvico za plačevanje asesmenta. Me moramo paziti, da bo prav za članice in enako prav za organizacijo. Ostane pa naj tudi tako kot je sedaj. Naša podružnica je tudi za to, da se plačajo vojni stroški delegatinjam, ker podružnicam je veliko breme skrbeti za vozne stroške. Kar bomo razmotrivale na prihodnji seji bo prepozno za priobčitev, toda bodo nasvete predložile delegatinje na konvenciji. Lahko se zanesemo, da bodo razsodne žene, ki bodo napravile kar najboljšo, da bo vsem v dobrobit in da bomo Zvezi doprinesle nadaljnih zaslug in koristi.

Drage sestre! Zopet vas opominjam, da ne pozabite na materinsko proslavo, ki se bo vršila 7. maja v Slov. domu na Holmes Ave. Uveden bo zelo mičen program, namreč živa slika, spomin umrlim sestram, petje in glasbene točke, deklamacije v počast materam, nastop vezbalnega krožka in nato sledi prosta zabava in plesna veselica. Ker smo pridobile lepo šte-

vilu novih članic in ker nekatere nikakor niso mogle priti k rednemu sprejemu, zato bomo imele na programu tudi slovesen sprejem novih članic. Igral bo Pecon orkester, ki je poznan po vsej naselbini kot prvovrsten. Vstopnina za ves program in ples bo samo 35 centov. Ker je cena nizka, zato se ne sme nobena izgovarjati, da ne more priti, ker naša želja je, da pridete prav vse sestre. Odločite se za 7. maja, da посетite našo proslavo. Saj smo že vse leto resno pri delu, zato je skrajni čas, da se malo razveselimo. Nagovorite tudi svoje moške, sinove in hčere, ter prijatelje in znance, da se udeležijo. Vabimo tudi sosedne podružnice in vse občinstvo. Začetek ob sedmih zvečer. Samo za ples bo vstopnina le 25 centov.

V bolnišnici se nahajajo Rose Jančič, Mary Cepek in Mary Zupančič; na domu je pod zdravniško oskrbo Josephine Sustarsich. Želim, da bi bile kmalu zopet zdrave in vsele med nami. Pozdravi!

Frances Sušel, tajnica.

MATERAM

Kdo je, ki veliko žrtvuje—veliko trpi? To je mati!

Kdo je, ki tako goreče prosi in moli za svoje otroke? To je mati!

Ni je večje ljubezni od materine!

Kdo je, ki vse pozabi—vse odpusti? To je mati!

Nihče ne zna tako ljubiti kakor mati! Nihče ne odpušča tako lahko kakor mati!

Bog živi naše matere!

Jennie Koželj, zapisn. št. 10.

Št. 12, Milwaukee, Wis. — Zadnja seja je bila dobro obiskana. Sprejele smo zopet nove članice in med njimi tudi nekaj mladih članic. Prosim vse matere, katere še nimate svoje hčere pri naši priljubljeni Zvezi, da jih vpišete in pomagate, da bo Zveza imela vsaj enajst tisoč članic do konvencije.

Sklepale smo o konvenciji, kateri podamo sledeča priporočila: Da bi se iz glavne blagajne plačalo eno leto za asessment za članice, ki so že dolgo vrsto let pri Zvezi in se nahajajo v potrebi. Nadalje priporočamo, da bi se članicam dala plačilna knjižica brezplačno, ko je toliko let pri Zvezi, da potrebuje novo plačilno knjižico.

Naša prihodnja seja bo 1. maja točno ob sedmih zvečer v Lenkotovi dvorani v tretjem nadstropju. Naša predsednica bo s pomočjo mlajših članic pripravila zanimiv program v počast materam. Nobene članice ne sme manjkati, ker bo dovolj zabave za vse.

Vsem članicam, ki boste praznovali svoj rojstni dan ali imendan v maju, želim vse najboljše! — Pozdravljene! — Mary Schimenz, tajn.

V Zarji vedno bomo prav zanimive članke. Zanimalo me je tudi kaj so članice priporočale kot odgovor na važna vprašanja: kako pridobiti in kako obdržati članstvo. Jaz se strinjam s priporočilom št. 12, da bi se članici, ki je pri Zvezi več kot deset

let pomagalo v slučaju potrebe, da ne bi bila zaradi pomanjkanja sredstev takoj prizadeta v slučaju neplačitve. Mladino pa naj bi vsaka mati pridobila med nas in to bi bila gotovo pot do napredka in tudi vsaka mati naj bi skrbela, da hčerka ostane stanovitna pri Zvezi. Mladini pa dajmo priznanje, če kaj naredijo, ker dekleta so sposobne dosti dobrega ustvariti, samo dajmo mladini prilike, da se udeležijo.

Prav lepa hvala za mnoge pozdrave, katere ste mi poslale glavne odbornice.

Še par vrstic v spomin dvanajstletnice SZZ!

Sestre drage, naj veselo srce bije vsem v tem letu; naj vam slava in priznanje danes svoje vence vije. Let že dvanajst je minilo odkar smo se skupaj zbrale in orale ledino. Drevo, čobrednost, ki je bilo vsajeno, je obrodilo že mnogo sadu in vaše plemenito delo sploh ni mogoče plačati. Stokrat so vam lahko članice hvaležne nad lepimi uspehi, katere ste doprinesle. Vsi narodi v Ameriki in v domovini danes s ponosom zrejo na nas. Danes nas ni sram biti Slovenka, temveč vsaka zavedna članica bo ohranila vaše delo v blagem spominu. Daj Bog večni in Marija, da bi Zveza se razširjala in se z vsakim letom povzpela še na višje stopnje. To vam jaz iz srca želim kakor tudi, da bi se uresničila želja naše glavne predsednice, da bi letos dosegle deset tisoč članic. To bi bil šopek vreden vsega priznanja in spoštovanja, ker v njem bi bil povit le trud in vztrajnost kakor tudi plemenitost naših članic. — Pozdravljene!

Marica Kopač,

gl. odbornica svet. odseka.

Marie Skulj:

MATI IN SIN

Pred nekaj dnevi sem se ustavila pri prijateljici. Bilo je takoj po večerji. V rokah je držala svojega malega sinčka, komaj pol leta starega. Bil je pripravljen, da ga ponese v njegovo sobico, da bo sladko spančkal.

Bil je nad vse ganljiv prizor, ko je stala poleg male posteljice, v vnožju je mirno in nepremakljivo stal njegov prijatelj, kužek. Postala je, predno ga je nalahko položila; dolgo ga je gledala in skoro glasno mislila, kakor bi hotela, da se vse njene misli usidrajo v njegovo dušo!

In kakor da bi bila jaz sama na njenem mestu, sem tudi jaz zbudila moje zastarele misli in mislila ž njo: "Danes je pol-leten, kmalu bo eno, dve, tri in tako dalje . . . Jaz kot njegova mati sem mu sedaj ves zaklad, ves svet; dala sem mu življenje, udihnila čut in tedaj, ko je toliko da je odprl oči, tedaj ko sem bila tako šibka, kakor mlado osamele drevesce po končanem viharju, tedaj ko sem s tolikimi bolečinami odprla svoje trudne oči, le zato, da sem ga nežno pogledala, ko je ležal in prvič začel jokati . . . Kako sem pazila na vsak tripljaj tvojega nežnega srca, ko sem pazila na te bolj kakor na punčico svojega očesa, ko sem ob vsakem vzdihljaju skočila na noge v temni noči, da sem bila tik poleg

tebe."

Tesneje ga privije nase in premišlja še dalje: "Oh, kako lepi so bili božični prazniki, nalašč za tebe, dragi moj otrok sem postavila božično drevesce in okinčala in kakor ti tako tudi jaz uživala veselje, ti dravec moj, saj si del mojega telesa, del moje duše . . .!"

Pa še dalje premišlja: "Kako raste ta otrok; vidi kako ga pošilja v šolo, kako privede v hišo svoje mlade prijatelje. Koliko veselja in živjganja ima, ko si natika prve drsalke! Ona pa vsa v strahu zatrepče, dal Bog, da prideš vesel in zdrav zopet k meni . . . Pozneje, ko prihaja malo potrudne oči, dokler ne sliši njegovih zno domov, zopet me zatisne svoje korakov. Kmalu zatem ga vidi na potu do oltarja v spremstvu lepe mladenke! Zadnjič sin moj te pospremim do cerkve . . . tedaj se ti zazdi kakor bi se odtrgal del materinega srca, njen edinec je odšel . . . Solze se ji nehote izlivajo po licu, izgubila je nekaj kar je bilo čisto njenega . . . sedi že nekoliko osivela v naslanjaču in vnovič premišlja . . . Ta otrok, ki ga zdaj držim tesno na svojem srcu bo nekoč kakor njegov oče; skrbel bo za svojo družino! Možno, da bo v istem kraju mogoče zelo blizu mene, na potu proti domu bo mogoče še korakal tik poleg mojega okna. Tedaj pač ne bo mislil, da čaka njegova mati poleg okna, da se zadovolji z lahkim nasmehom, ko vidi, da njen sin vsaj malo misli na njo!"

Še tesneje ga pritisne na svoje srce — češ, sedaj te imam, da ti izlivam vso svojo ljubezen — sedaj ko mi tvoj drobni nasmeh da toliko veselja, da poskakuje kri po mojih žilah. Sedaj, dravec, sem ti jaz vse, prav vse, na svetu . . . Navžiti se moram tvojih smehljajev, nežnih pogledov sedaj, da pozneje, ko bom ostarela in osivela bodo pozabljene moje žrtve!"

In predno položi to mlado življenje v njegovo zibelj, par solz ji polije po lici, blišče se kakor biser, poklekne poleg zibelj, položi njegovo ročico na njena ustna, iz katerih se ji izvije molitev: "Sin moj, ti ljubezen, ti moje vse. Pokaži mi, da ko zrašteš, da čutiš vsaj nekoliko ljubezni do tvoje matere. Pokaži ji svoje življenje in veselje. Ne pozabi na vse te dneve, ko sem delila tvoje veselje vsako minuto; ne pozabi na me, kadar te bom najbolj potrebovala. Kot osivela starka obišči me sem in tje. Podari mi le majhen nasmeh, da bo tvoja trudna mati z smehom na zgrbanem licu mirno zaspala . . ."

Št. 14, Cleveland (Nottingham), O.

— S. Frances Medved je odpotovala v stari kraj 24. marca, ker je želela še enkrat videti ljubljeno mamico, katera je nenadoma obolela. Te dni je pa prišlo poročilo iz domovine, da je Vsemogočni poklical mamico k sebi 22. marca. Pokojna Marija Troha zapušča poleg hčere Frances Medved še eno hčer v Clevelandu in sina v Indiani in enega v Fairport Harbor, Ohio, ter dva sinova v domovini. Pokojnica se je pred več leti nahajala

več časa v Združenih državah. Naj v miru počiva v domači zemlji. Prestalim pa naše sožalje.

Pazno čitam vsa priporočila, poslušam na vse strani, kaj bi bilo v resnici priporočljivo, da se pridobi in obdrži mladino v Zvezi. Po mojem mnenju in kolikor sem doslej slišala, ne s povišanjem mesečnine. Se pač vedno dobi žena, ki zmore plačevati nekaj več vsak mesec; ne smemo pa pozabiti, da jih je mnogo, katera pa niti sedanjega prispevka redno ne zmorejo. Zadnje čase sem se ustavila pri več družinah, kjer imajo mlajše hčerke in žene. Pa so mi matere kar povedale, da je hčerka še premlada za pristop, saj ne plačuje zato nič manj, če stara pristopi. To pomeni, da moramo nekaj storiti za mladino, ako hočemo dobiti mladino. Če bi na primer pristopila dekle ali žena pred dvajsetim letom ali med dvajsetim in tridesetim, bi morala biti tudi primerna razlika v pogrebnih stroških. Pri agitaciji za novo članstvo prav rade poudarjamo, da ne bomo nikdar plačale tiste svote, kar bo Zveza plačala dedičem. Mlajšim pa že ne gre v glavo, da bi za isto svoto toliko plačevala kakor mati. Razume se, da to je mogoče vpeljati, ako nam varovalniški oddelek dovoli povišati izplačitev, ne da bi obenem tudi povišale mesečnino. Naša prva misel je obdržati Zvezo solidno in če je mogoče, kaj več dovoliti mladini, to nam zna pomagati k večjemu napredku v doraščajoči mladini.

Sestre, sedaj je čas, da podaste svoja dobra priporočila svojim delegatjem, po konvenciji bo prepozno. Naj se nobena ne izgovarja, da je vseeno, če rečem kaj ali ne. Mogoče je ravno vaša ideja najboljša. Udeležite se, prosim, zadnje seje pred konvencijo v večjem številu. Pozdrav vsem sestram ter mnogo uspeha konvenciji!

Albina Vesel.

NAZNANILO

Sem že nazaj iz obiska v stari domovini. Prišla sem tje namreč prepozno videti še enkrat mater, ker je blaga duša umrla par dni pred mojim prihodom in sem se takoj vrnila v USA. Tako sem članicam št. 14 zopet na uslugo. — Pozdrav!

F. Medved, tajnica.

Hvala lepa za sijajno udeležbo na zadnji seji. Pri št. 14 članice se pridno zanimajo za mesečne seje, za kar jim vsa pohvala. Saj pri lepi udeležbi se vedno ukrepa kaj koristnega in zanimivega. Sprejetih je bilo tudi več novih članic. Dobrodošle!

Materinski dan in Zvezin dan bomo pri naši podružnici praznovali dne 2. maja. Seja je napovedana za ob sedmih. Pridite torej ob času! Ob osmih se pa prične prav lep program. Posebnost za vse bodo pa premikajoče slike, ki so bile vzete lansko leto v Jugoslaviji po izletnicah SZZ. Prosim drage sestre, udeležite se v polnem številu in pripeljite tudi svo-

je može in prijatelje ter vaše sinove in hčerke, da vidijo kako res krasna je naša domovina. Marsikateri bo užitek še enkrat v duhu biti v tistih krajih, kjer smo preživele svojo mladost pri dobrih mamicah. Kako srečne bomo vsaj za par ur. Torej pridite vse in vsi!

Vsak, ki prejema Zarjo, gotovo navdušeno bere lepe članke o potovanju, katere piše naša urednica pod naslovom: "Kako krasna si zemlja slovenska." Oh, kako človeku vzpenja duh obdan z veseljem, ko sledi, kje vse so bile! Hvala lepa za lepo branje!

Res so hitro pretekla tri leta od zadnje konvencije SZZ. Moja želja je, da bi peta redna konvencija prinesla nam mnogo plodonosnih sklepov za nas in našo mladino. Da bi se naša Zveza, ki je najlepša organizacija za ženstvo, vedno razširjala ter štitala pod svojim okriljem vse zavedne Jugoslovianke.

Št. 14 bo zastopana po Albini Vesel in spodaj podpisani. Namestnici sta Anna Slapko in Theresa Škur.

Vsem bolnim sestram želim, da bi bile v kratkem pri najboljšem zdravju. Vsem materam pa želim božjega blagoslova in Zvezi za njen praznik pa obilo napredka!

Na svidenje 2. maja! Pozdravljene!
Frances Rupert, preds.

Št. 15, Cleveland (Newburg), O. — Na seji 11. aprila smo razmotrivali kaj bi bilo boljše za Zvezo in članstvo, da bi se pospešilo agitacijo ter ohranilo članstvo. Podanih je bilo več nasvetov, nismo pa prišle do posebnih zaključkov, ki bi bili vsem po volji.

Naš vežbalni krožek si je nabavil novo bandero, ki bo blagoslovljena dne 7. maja ob pol treh popoldne. Izbrale so ime "St. Lawrence Cadets." Prosim članice, da se udeležite v polnem številu. Zbirale se bomo na 80. cesti pred S. N. Domom odkoder bomo skupno odkorakale v cerkev in nato nazaj v S. N. Dom, kjer se bo vršil bogat program. Zvečer se vrši plesna veselica. Prijazno vabimo vse sosedne podružnice na poset. Naš krožek se je tudi vedno rad odzval vabilu in se bodo tudi v bodoče kadar se bo vršila slavnost pri drugih podružnicah. Hvaležne bomo vsem za sodelovanje.

Matere, ki imate hčerke, ki bi rade pristopile k krožku, sedaj je čas, da jih vpišete. Naša želja je, da bi bilo vsaj 34 deklet pri krožku. Dobrodošle, dekleta!

Naša nova predsednica Mary Vrček je prinesla lepo darilo na sejo, katero je dobila Helen Hočvar. Za prihodnjo sejo bo prinesla lepo darilo Mary Novak. Hvala lepa!

Nekega dne je prifrfrala dolgonogata štorčija in je pustila pri Theresi Papež zalo hčerko. Prfulela je dalje in pustila krepkega sinkota pri Josephine Vintar. Kako ponosen je ata Vintar! Helen Bokar pa ni bila zadovoljna s sinom, ker ima že dva in želela je zalo hčerko, kar se je tudi zgodilo. Našim mamicam in atekom, kakopak, iskreno čestitamo!

Bog vas ohrani zdrave še mnogo let!
Pozdrav! — Mary Hrovat, tajnica.

Najlepše se zahvalim vsem članicam št. 15 kakor tudi občinstvu za tako lepo udeležbo 17. marca, ko so se kazale premikajoče slike iz domovine. Vsi navzoči so bili prav zadovoljni nad predstavo. Vsem se je zelo dopadlo še enkrat videti vsaj v slikah vse prelepe kraje po domovini. Prijateljica, katero sem skoraj prisilila, da je kupila vstopnico, mi je po predstavi povedala kako je zadovoljna da je prišla, ker je videla svojo rojstno hišo in še v krasnih barvah. Torej vsem skupaj prav lepa hvala.

V prekrasnem mesecu majniku praznujemo Materni dan in Zvezin dan. Vsem materam želim najboljše zdravje in tistim, ki v grobu počivajo naj jim dobri Bog da plačilo za trud in trpljenje, da bi uživale večno veselje v nebesih pri Bogu in Materi Mariji. Vse, ki pa bolehte, naj bi vam Marija izprosila zdravje pri svojem Sinu. Materam v domovini pa naj gredo misli in čuti čez zelene travnike, široka polja, visoke gore in planine, globoko morje in doline in naj naš duh poleti tja do mater ter naj jim vele-va: Tvoja hči v tujini vedno misli na te in najrajši bi se znašla v tvoji bližini. Bog živi naše matere! S pozdravom. Mary Novak iz 82. ceste.

Št. 16, So. Chicago, Ill. — Članice pridite v obilnem številu na sejo 18. maja, ker to bo zadnja seja pred konvencijo. Dolžnost vsake članice je, da na seji pove svoje mnenje, saj več glav več ve, da ne bo potem katera po konvenciji rekla, zakaj vendar niste tega in tega predlagale, kakor se to navadno zgodi po sejah, kadar se kaj izrednega zaključki. Kakor vse vemo, da v mladini je naša bodočnost in zato mora tudi prihodnja konvencija nekaj stvarnega ukreniti. Torej pridite na sejo z dobrimi nasveti!

Prosim sestre, da tiste, ki stanujete v bližini bolne članice, da jo greste obiskat. Tista pa, ki zbolji, naj pa piše kartico tajnici ali se pa javi drugim potom, če so obiski dovoljeni.

Sv. obhajilo bomo prejele dne 7. maja. Za slučajno premestitev datuma boste oznanilo slišale v cerkvi. Na svidenje na seji 18. maja. Po seji bomo igrale igre in servirale kolačke in seveda tudi kavo. Želim tudi, da bi bila konvencija v vsah ozirih uspešna in naj Bog blagoslovi vse dokončano delo. S sestrskim pozdravom,
K. Triller.

Št. 17, West Allis, Wis. — Prekrasni majnik nam je prinesel vsega veselja. Kamor se ozremo, vsepovsod vidimo, ko se narava prebuja od dolgega spanja, trava zeleni, cvetlice se odpirajo v bujno cvetje in ptički veselo prepevajo že na vse zgodaj, sončni žarki se vzpenjajo nad gorami kakor da se odpira nov svet. Premislimo čudo narave in bodimo hvaležni, da nam ljubi Bog da priliko uživati vse to veselje.

Naše delo po velikem polju po širni Ameriki je tudi v vsej živahnosti, ker vsepovsod se ukrepa o vsakovrst-

nih priporočilih konvenciji, kjer se bo ukrenilo mnogo plodonosnega, da bo naše polje še boljše obdelano in rodilo še več dobrega sadu. Imejmo zaupanje, da vsaka zavedna članica deluje v prvi vrsti za korist naše Zveze.

Za praznik vseh mater, ki se bo obhajal po vsej Ameriki v mesecu maju bomo tudi pri naši podružnici privedle pomembno veselico in sicer v nedeljo 7. maja. Pripravljali odbor se marljivo trudi, da bo predstavljen en najlepših programov. Še nikdar ni bil bolj zanimiv in vesel program kakor bo za to proslavo. Na popoldanskem programu bosta podala jedrnat govor Rev. Francis Konieczny v angleščini in Rev. Matthew Setničar v slovenščini. Č. g. Setničar je rojen v Ameriki ter je študiral v starem kraju, zato mu gre slovenska govornica prav izvrstno in nam je vsem zelo priljubljen. Na odru bodo nastopile St. Mary's Girl Scouts pod vodstvom s. Josephine Imperl in orkester gđc. F. Lipoglavšek. Za plesno veselico zvečer bo pa igrala godba pod vodstvom Matt Pink, ki je povsod zelo čislana. Kjer je Matt tam je zmeraj dovolj zabave. Vljudo no vabimo vsa sosedna društva in podružnice SZZ. Veselja bo za vse. Pričakujemo v resnici lepo udeležbo. Upam, da bodo naše članice držale obljubo, da bodo vse složno sodelovale v vsakem oziru. Še sedaj mi zvonijo v ušesih, ko ste na glavni seji v decembru vse rekli: saj bomo vse pomagale, da bo uspeh pri veselici v počast materam v maju! Torej sedaj je prišel čas naokrog, da izpolnite obljubo. Kako bi bila lepa slika, če bi enkrat resnično prišle vse sestre skupaj in na ta dan se nam nudi izvrstna priložnost to izpolniti. Matere in hčerke! Javno pokažite koliko ljubezen prevladuje med materjo in hčerami! Prosim, še enkrat preberite in potem sebi odgovorite, če ni resnica, da je materinska ljubezen največja ljubezen sveta. Torej pridite v nedeljo 7. maja v Labor dvorano in ne bo vam žal.

Naš šivalni klub pridno šiva krasno "diamond star" posteljno odejo. Članice ste pa prijazno prošene, da razprodate knjižice. Naša blagajna je nekam žalostna in potrebuje pomoč!

V imenu podružnice želim vsem delegatijam srečno potovanje in konvenciji najlepši uspeh ter srečen povratek! Pozdrav!

Mary Kastner.

* * *

Predrage sestre št. 17! Solze polivajo moja žalostna lica, ko se spominjam na vas in vašo prijaznost, katero ste mi že tolikokrat izkazale za časa moje dolge bolezni. Moje zdravje me ovira, da bi vam povrnila vašo naklonjenost v isti meri, toda spominjam se na vas vsak dan v molitvi in prosim Boga, da vam ohrani preljubo zdravje. Ne morem vam opisati kako dolgi so dnevi, tedni, leta! Drage sestre, pričočam se vam za obiske. Prisrčna

hvala za velikonočno darilo. Bog naj vam poplača tisočkrat. Sprejmite moje hvaležne pozdrave!

Mary Cerar.

*****

14. MAJA JE ZVEZIN DAN!

Vsem glavnim odbornicam, krajevnim odbornicam in članicam želimo, da bi bil Zvezin dan, ki je ob enem tudi Materni dan, katerega slavijo po vseh državah, najbolj srečen dan ter napolnil vaša srca z vsem, ki vam bo dalo popolno veselje in zadovoljstvo.

*****

Št. 19, Eveleth, Minn. —Hvala lepa vsem sestram, ki ste posetile sejo 2. aprila in s tem dokazale, da se zanimate za naš napredek in uspeh pri vsaki stvari. Sklenjeno je bilo, da vsaka članica prispeva 25 centov v ročno blagajno v mesecu maju. Razmotrivale smo tudi pravila za prihodnjo konvencijo. Čudno se mi zdi, da se članice v bolj večjem številu ne oglasijo na važna vprašanja naše vrle glavne predsednice, ker to so resne zadeve. Jaz mislim, da bi se veliko lažje odgovorilo, ako bi se delavske razmere izboljšale, pri tem bi se omejile suspendacije... Nadalje, če bi se matere zavzele in vpisale svoje hčere in nato skrbele, da imajo plačano mesečnino. Potem bi ne bilo suspendacij, ker bi vsaka mati pazila, da je točno plačano pri tajnici. Priporočam tudi, da bi se izvolilo mlade moči v odbor, ker prišel bo čas, ko bodo itak morale zavzeti naša mesta. Potem bi bile zadovoljne in me bi jim pa pomagale rešiti njihovo delo ter delovale z njimi roka v roki in jim stale na strani pri vsakem delu. S tem bi imele najlepši napredek za Zvezo in podružnico.

Pri nas se imamo prav dobro in tudi v članstvu napredujemo. Vsako sejo imamo nekaj novih članic.

Kmalu pride naokrog čas zasedanja pete redne konvencije, ki se vrši v Chisholmu. Delegatijam svetujem, da pridejo z gorkimi površniki, ker pri nas v Minnesoti smo precej na severu in včasih še v maju naletavajo snežene mačke. Dolgčas pa vem, da vam ne bo, ker bomo že poskrbele, da boste odnesle lepe vtise iz Minnesote. — Na svidenje na konvenciji.

Rose Jerome, tajnica.

* * *

Te vrstice pišem v zgodnjem jutru na veliko soboto. Vreme je prav udobno. Sonce sije, ki nas bo vse ogrelo z veseljem in nas izvabilo ven na prosto. Kako izvrstno bo za vse, ki bodo v novih pomladanskih oblekah v nedeljo! Veste, v Minnesoti je kmetski odbor poročal, da je bila dobra letina za žita in to pomeni, da je mnogo živeža tudi za kokoši, zato lahko pričakujemo tudi obilo pirov. Naši lepi spomini od mladih let, kaj ne?

Čenjene članice prosim, da upoštevate sklep aprilove seje, da vsaka prispeva 25 centov v blagajno za razne stroške, ki se pojavijo skozi leto.

Na prihodnji seji, na prvo nedeljo

v maju, bomo ukrepale o priporočilih in pravilih za konvencijo, zato pridite v lepem številu.

Naša delegatinja je tajnica Rose Jerome in namestnica nadzornica Matilda Robertz.

Vsem delegatijam prav iskreno kličem: dobrodošle in na veselo svidenje v Minnesoti! Potrudile se bomo, da boste prav zadovoljne med nami. Ga. Smoltz in njene pomočnice so prav marljivo na delu s predpripravami. — Pozdravljene!

Ivana Ozanich.

Št. 20, Joliet, Ill. — Plesna veselica na velikonočni ponedeljek je sijajno uspela navzlic slabemu vremenu. Najlepša hvala gostom iz Chicaga, kateri so prišli v posebnem avtobusu ter gostom iz Aurore, ki ste prišli tudi v lepem številu. Ob priliki pridemo tudi me na vaše prireditve.

Veselični odbor je bil pod načelstvom ge. Anna Korevec in pomočnica je bila gđc. Josephine Ramuta. Seveda desna roka njima je bila predsednica ga. Emma Planinšek. Torej v prvi vrsti se zahvaljujemo tem trem sestram za požrtvovalno delo in vzajemnost.

Nadalje se zahvaljujemo Josephine Erjavec in M. Miklich, ki sta pridno prodajali vstopnice ter vsem darovalkam raznovrstnih jestvin, ki so bile: E. Planinšek, M. Miklich, J. Erjavec, M. Kunstek, J. Muster, J. Benedik, E. Kastelic, A. Petek, R. Horvatin in Fabian, ter marljivima kuharicama Helen Pluth in Jennie Muster.

Naše pridne sestre so hotele, da bo vsak posetnik že ob vstopu v dvorano se počutil v vselem razpoloženju in zato so krasno okinčale in olepšale dvorano in pravi mojster pri tem delu je naša Anna Jerisha, pomagale so ji: I. Musich, J. Krall, J. Konopek, O. in M. Erjavec, H. Todorovich in E. Planinšek ter naša pridna fant Louis Korevec in Theodore Planinšek.

Da so pa bili gostje izvrstno postreženi so pa skrbele naše brhke natakariče: M. Kunstek, A. Mahkovec, M. Heintz, U. Ambrose. Pomagali so tudi soprogi naših sester in sicer: gospodje Todorovich, Ramuta, Muster, ter Erjavec, Korevec in Miklich, ki so pobirali vstopnice pri vratih. Vsem tem se prav lepo zahvaljujemo za vso pomoč. Pri garderobi so pa pomagale E. Kastelez, J. Konopek in E. Stukel.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste posetili veselico ter vsem, ki ste na katerikoli način sodelovali do sijajnega uspeha. Udeležba je bila zelo povoljna, dvorana nabitno polna. Lepo je bilo gledati plesalce in posebno tiste, ki so bili v narodnih nošah. Zastopane so bile: Amerika, Slovenija, Ogrska, Rusija, Tirolska, Češka, Japonska in še dva Turka sta bila med njimi. Najlepša med njimi pa je bila gđc. Olga Erjavec, ki je bila običena v pristno gorenjsko narodno nošo z vsemi pristnimi okraski. Nad vse lepa je bila avba našita z 14 k. zlatom in perli, ki je stala

več kot sto dolarjev. Prinesli so jo iz domovine, kjer so bili lansko poletje na obisku. Ni mi znana vsa zgodovina te noše, to bo boljše poročala ga. Erjavc. Torej najlepša hvala vsem, ki ste zastopali različne narode. Saj ste se nam vsem dopadli.

Ob enajsti uri je bil "grand march," katerega sta vodila dobro poznani g. Anton Nemanich in ga. Anna Korevec. Bil je res krasen prizor. Zahvalim se vsem za sodelovanje in lep red.

Upam, da sem imenovala vse, ki so pomagali, če ne, pa prosim, da mi oprostite, in bom prihodnjic popravila. Torej ponovno: iskrena hvala vsem skupaj!

Tiste članice, ki imate še vstopnice ali pa denar od veselice vas prijazno prosim, da poravnate takoj, da bom račune pravilno uredila.

Operacijo je srečno prestala Angela Novlan in tudi Mary Plankar. Obe sta sedaj na domu in se jima zdravje polagoma vračuje. Vsem bolnim želimo ljubega okrevanja. Ge. J. Golob je preminul soproj. Naj mu sveti večna luč. Preostalih žalujočim pa globoko sožalje!

Pozdrav! — J. Muster, tajnica.

Št. 21, Cleveland (West Park), O. — Velika noč je minila; vem, da so se naše sestre gospodinjje oddahnile, ker vsaka je imela na kopice dela čez praznike in prav za prav tudi pred prazniki. To je gotovo tudi vzrok, da je bila udeležba na zadnji seji manjša kot po navadi. Upam, da pridete v večjem številu prihodnjic.

Kako bi se pridržale članice pri Zvezi — v tem oziru je dala umesten odgovor naša glavna nadzornica in tajnica največje podružnice, Mary Otoničar v zadnji izdaji. Vem iz lastne skušnje, da malo potrpljenja in pa prijazen opomin največkrat prinese lepe posledice. Če bi vsako suspendirala, ko ne plača par mesecev, bi jih bilo polovico manj pri podružnicah. Tako upam, da bo vsaka tajnica imela malo potrpljenja pa bomo obdržale članice, saj naše ženske niso izkoriščevalke pač pa rade plačajo kadar imajo denar. Članicam pa priporočam, da ostanejo lojalne.

Kakor vam je znano bomo vprizorile lepo igro za Materni dan, to je 14. maja. Začetek bo točno ob sedmih zvečer v Narodnem domu. Vljudno vabimo tudi sosedne podružnice in ob priliki vam bomo vrnille z našim posetom. Naše članice in družine pa pridite v polnem številu, ker bo zabava za mlade in starejše, moške in naš nežni spol.

Nevarno je bila bolna naša predsednica Mary Hosta. Kako smo veseli, da se ji stanje izboljšuje! Bolna je tudi naša agilna Cecilia Brodnik, kateri tudi želimo hitrega zdravlja in isto sestri Rozaliji Zakrajšek, ki tudi boleha. Torej vsem bolnim naj ljubi Bog da skorajšno zdravje!

Čestitamo Mary Komačar, ki je postala za enkrat več stara mama! Le tako naprej! Na svidenje na seji in Materinski proslavi 14. maja!

Pozdrav! — Anna Pelčič, tajnica.

Št. 23, Ely, Minn. — V prvih vrsticah prav lepo pozdravim vse članice SZZ. Naša zadnja seja je bila obiskana še precej dobro, seveda lahko bi bila udeležba boljše. Na seji smo razmotrivala pravila. Tudi pri nas so rekli članice, če bi bilo mogoče kaj izboljšati, vsaj da bi se dalo tistim članicam \$200 za pogrebne stroške, ki so v Zvezi več kot 10 let. Nadalje se popolnoma strinjam z dopisom, katerega je pisala sestra Mary Kurre za mladino.

Naša sestra Rosandič je zopet zelo marljiva v kampanji. Ona če vse prekositi. Jaz ji želim obilo sreče, da bi dobila mnogo novih članic pred zaključkom kampanje.

Teta štokljka je tudi precej zaposlena v naši mrzli Minnesoti. Letos je zelo radodarna s fantki, menda ve kaj se vse na svetu godi. Sestra Sersen je pa dobila zelo deklico. Cestitke mamic in ateku!

Sporočam žalostno vest, da je v Gospodu za vedno zaspal Frank Jerič. Bil je priden mož in skrben oče svojim otrokom ter zelo priljubljen in poznan pri ljudeh. Bog mu daj večni mir in pokoj! Soprogi in družini pa izrekamo globoko sožalje. Članice smo se zbrale v hiši žalosti ter mošile sv. rožni venec in litanije za dušo pokojnega. Sestra Jerič je podpredsednica naše podružnice.

Na Materni dan, drugo nedeljo v majniku se bomo skupno udeležile sv. maše. Želim in vas prav lepo prosim, da se prav vse udeležite. Več pojasnila o tem boste slišale na seji prvo soboto v maju zvečer v navadnih prostorih. Na tej seji bomo tudi razmotrivala pravila in imele tudi zabavo v počast Maternega dne. Naš odbor za pogostitev bo gotovo pripravil kaj finega za nas. Tudi tiste, ki ste zakasnele z mesečnino pridite na sejo ter poravnajte. Pozdrav!

Marija Shepel, predsednica.

VOŠČILO K ROJSTNEMU DNEVU!

Sledeče glavne odbornice bodo obhajale svoj rojstni dan v maju: Mary Tomažin—15. maja; Mary Coghe—20. maja; Mary Golik—20. maja. Da bi dočakale še mnogo zdravih in veselih let!

Št. 25, Cleveland, O. — Ker je pri naši podružnici veliko število članic je tudi vedno kaj spremembe, ki je vredna, da se obelodani. Naše seje so po navadi dobro obiskane, včasih tudi precej živahne.

Na aprilski seji smo sprejele lepo število novih članic, zato gre priznanje vsem tistim, ki ste se več ali manj potrudile v tej kampanji.

Naša organizacija si je izvolila za čas konvencije mesec majnik. Zdi se mi, da je to v resnici najpomembnejši mesec za kaj takega, ker v tem mesecu se narava spreminja in vse se oživlja, da zopet obrodi novega sadu. Tako je tudi konvencija zato, da prenovi in izboljša pravila ter vzbuja v članstvu veselje do krepkejšega delovanja. Želim, da bi peta redna konvencija imela velik uspeh kakor tudi smernica za podvojitev števila članic.

Kar se tiče pravil se jaz popolnoma strinjam z št. 1 v zadnji Zarji, da bi se lahko članice zavarnovale za večjo svoto seveda s primernim asesmentom. Strinjam se tudi s št. 3, da bi prihodnja konvencija ukrenila nekaj za bodoče konvencije, to je glede vseh stroškov za delegatinje, ker za podružnico so ti stroški res velika skrb.

Zopet je nemila smrt posegla v naše vrste ter prekinila življenje sestram. V marcu sta nas zapustili Rose Koščak in Uršula Rakar. Pretresljivo je, ko mora mati za vedno zapustiti svoje drage, še bolj žalostno pa je, ako zapusti nedorasle otroke. To je slučaj preminule Uršule Rakar, ki je zapustila osem neprekrbljenih otrok, samo ena hčer je poročena. Pri njenem pogrebu so imeli vsi navzoči solzne oči, ko sta najmlajši 12 letni hčerki, dvojčici, kajkoče prosili: Mama, ne pojdi od nas, mi Te potrebujemo! V takih primerih je res edina tolažba sv. vera, društva in pa prijatelji. Na tem mestu se zahvalim vsem tistim članicam, ki se rade udeležujejo skupnih molitev in pogrebov za pokojnicami. Še posebna hvala dekletom od krožka, ker pri vsaki umrli sestri stojijo kot častna straža ob krsti. Naj pokojnima sveti večna luč. Preostalih pa naše globoko sožalje.

Že več mesecev pogrešamo na sejah našo agilno sestro Rose Zupančič. Vzrok njeni odsotnosti je bolezen. Želimo, da bi kmalu ozdravela ter zopet prišla med nas. Najboljšega zdravlja želimo vsem našim sestram! Pozdrav! Frances Ponikvar, preds.

Št. 26, Pittsburgh, Pa. — Zares je lepo kadar je velika udeležba kakor je bila na seji v marcu! Kako veselo razpoloženje prevladuje med nami kadar nas je več skupaj. Torej, le tako naprej! Nekaj novega za naše seje! Odslej bomo imele po vsaki seji malo zabave in to brezplačno, ker bo odbor, ki je za to izbran prekrbel vse potrebno. Pridite v polnem številu!

Na konvenciji nas bo zastopala naša Mary Coghe, ki je druga glavna podpredsednica. Njena namestnica je Agnes Klobučar. Za kritje stroškov delegatinje je bilo sklenjeno, da priredimo kard pardi in obenem materinsko proslavo dne 7. maja ob osmih zvečer v cerkveni dvorani. Vstopnina bo 25 centov za osebo. Ticket bo vsaka članica plačala, pa če se udeleži ali ne.

Naznanjam vam tudi, da bodo slovenska društva iz vse države Pennsylvanije priredila "Slovenski dan" in sicer 8. julija v West View parku. Proslava tega dne bo velikega pomena za vse Slovence v naši državi.

Pozdrav! — Mary Bahor, tajnica.

Št. 30, Aurora, Ill. — Pišem na velikonočno nedeljo in prva moja želja je: vstali Zveličar blagoslovi vse naše članice in njih družine!

Dne 7. maja bomo praznovala Materni dan. Ker moja mamica sniva v večnem spanju, naj ji veljajo te vrstice:

"Srečen kdor ima svojo mater; tri-

krat srečen kdor živi v bližini svoje matere ali vsaj tako blizu, da jo lahko od časa do časa obišče. Moja mamica mi pa v grobu spe, a v spominu mi za vedno žive! Še se spominjam kako so me zadele besede, ko so mi v svoji boleznii potožile: "Veš, Francka, pri nas bo tako prišlo, da bom jaz pri volji iti in vi me ne boste pri volji dati." — "Mati!" sem vzkliknila, "ne govorite tako, kako pa bomo brez Vas?" — "Boš videla, Francka, ravno tako se bo zgodilo," je bil odgovor. In res na belo nedeljo med prvo mašo sem z vsem srcem molila: "Moj Bog, reši mater!" In ravno ko je zvonilo k povzdigovanju sem prišla v njih sobo ter videla, da imajo oči uprte v podobo Srca Jezusovega, ki je visela nad posteljo. Potem so pa počasi oči obrnili v mene in ... izdihnil. Občutila sem kakor da se mi je zrušil steber, na katerega sem se v vsakem slučaju naslonila. Zdi se mi, da so mi s tem svojim zadnjim pogledom povedali več kot vsaka knjiga. Zdelo se mi je, da so hoteli reči: "Hči moja, odhajam ... Tebe izročam Bogu in Mariji ... Ti pa ne obupaj, kajti imela boš trnjevo pot skozi življenje, toda poglej mene; nad mano visi podoba Srca Jezusovega, ki me je vse življenje varovala. Delaj tudi Ti tako in srečno boš prišla za menoj!" O mati, da bi Vas bila vredna hči!

Še nekoliko o delovanju pri podružnici. Hvala Bogu, da ne bo naša številka na črni listini. Pri nas je sicer majhna naselbina in se še z lučjo težko katera dobi, toda črne liste smo se bale in smo tako dolgo stikale, da smo dobile tri nove članice. Te gredo prav gotovo na Vaš račun, sestra Frisland! Bolezni imamo pa kar preveč za malo naselbino. Bolan je soprog sestre Kocjan; iz bolnišnice se je vrnila sestra Mary Fajfar in zdaj ji je zbolel še sinček. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja. Čestitamo roditeljem Kocjan nad napredkom pri mladih, postala sta namreč stari oče in stara mama! — S pozdravom! Frances Kranjc.

Št. 32, Euclid, O. — Na zadnji seji je bila prav izvrstna udeležba. Sestra Potokar je otvorila sejo z molitvijo ob osmih zvečer. Sklenjeno je bilo, da priredimo kard pardi in ples po majski seji. Pri vsaki mizi se bo dalo en dobitek igralcem. Za prigrizek se bo serviralo roast beef sendviče in sicer zastoj. Za ples bo igral Petrič orkester in vem, da vam ne bo žal, če pridete.

Bolne se nahajajo sestre Meterc, Rose Zupančič, Rutar in Mikovic. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja. Naši delegatini s. Jamnik želimo srečno potovanje na konvencijo ter zdrav povratek. Želimo tudi, da bi bila konvencija v vseh ozirih uspešna. Rađe bi, da bi vsaka članica pridobila eno novo članico, pa bo napredek! — Na svidenje na majski seji! Louise Recher, tajnica.

Št. 36, McKinley, Minn. — Delegatini, ki bodo obiskale našo državo priporočam, da si ogledajo zanimive kraje in posebno spomenik škofa Ba-

raga. Vožnja tja je prav lepa in iz Dulutha se pelje ob Superior jezeru. Če bi več naših ljudi obiskalo ta kraj bi storili toliko več Bogu v čast in pri tem bi se Baraga čimpreje proglasilo za svetnika.

Pri nas je nemogoče pričakovati velikega napredka. Naselbina je majhna in še tisti, ki so pri društvu pustijo, ker nočejo poslušati ene in iste vedno na sejah, in pri tem se rajši odstranijo kakor, da bi se jezili nad drugimi. Prav škoda, da nimamo več vzajemnosti. Toda upanje imamo, da bomo storili čim več v bodoče.

Najlepši pozdrav delegatini in vam kličem: na veselo svidenje!

Amalija Tahija.

(Sliko spomenika priobčimo prihodnjč.—Op. ured.)

Št. 38, Chisholm, Minn. — Velikonočni prazniki so minili. Želim, da bi se vsa voščila izpolnila, da bi bili vsi zdravi, srečni, veseli in zadovoljni skozi vse leto. Tako smo si tudi sestre vošile na seji dne 5. aprila. Želim, da bi vse bolne sestre ozdravele in prišle med nas na sejo 3. maja.

Na zadnji seji smo rešile več točk, ki so bile na programu, ker se zavedamo, da nas čaka važno delo ob času konvencije, ki se bo vršila v našem mestu od 21. do 24. maja.

Z veseljem vas pričakujemo, drage sestre delegatini in vljudo vabimo tudi druge obiskovalce in goste. Z vso gostoljubnostjo vas bomo sprejele med nas. Pričakujemo tudi dekleta od vežbalnih krožkov. Le odzovite se SZZ krožki, pridite vsi na plan v Chisholm dne 21. maja! Prepričana sem, da imate tukaj po naselbinah svoje sorodnike in znance ali prijatelje. Pridite ob tem času, ker bodo zelo veseli vas sprejeti v svojo sredo ter vam bodo na uslugo za vsako naklonjenost. Tako primernege časa še niste imele na razpolago kakor bo ravno ob tem pomembnem tednu. Naše mesto Chisholm bo napovedalo praznik za ves teden in tudi Amerikanci vam bodo izkazali vso naklonjenost in gostoljubnost. Vseposvdo vam bodo klicali: dobrodošli med nas! Torej pridite, prilike kot ta ne bo tako kmalu naskrog, zato nikar ne ugrabajte: čem iti ali nočem iti, ampak recite: grem, ker brez mene se ne sme taka velika stvar izvršiti. Obratno vam bo pa žal vse življenje.

Naš konvenčni odbor je pridno na delu, da bo vse v redu preskrbljeno in pripravljeno. Na prihodnji seji 3. maja bomo rešile še vse potrebne zadeve, zato upamo, da boste prišle prav vse sestre na sejo.

Zahvaljujemo se sosednim podružnicam, ker nam gredo tako sestrsko na roko. Le složno delujmo, drage sestre! Saj geslo naše je: V slogi je moč!

Konvenčni odbor je pripravil sledeči program za časa konvencije:

V nedeljo dopoldne registracija delegatini. Popoldne ob dveh parada in potem nastop vežbalnih krožkov. Zvečer nastopijo podružnice iz sosed-

Če ste namenjeni v stari kraj to leto

MNOGOLETNE izkušnje uče, da so za prijetno in popolnoma zadovoljivo potovanje v stari kraj potrebni sledeči pogoji:

1. dober parnik in dobra kabina,
2. dobra in zabavna družba, in
9. dobra zabava v starem kraju.

Ako tem trem pogojem zadostite, bo Vaše potovanje takorekoč ena sama dolga zabava z razmeroma majhnimi stroški. Nasprotno pa Vam tako potovanje ne bo nudilo niti polovico toliko, pa četudi potrošite še toliko denarja.

- 1.—Brzoparnik **NORMANDIE** nudi potniku tretjega razreda vse moderne naprave za udobno, prijetno, a kratko pomorsko vožnjo. Noben parnik ne nudi več.
- 2.—Naša skupna potovanje in izleti bodo zbrali skupaj slovenske potnice in potnike iz celih USA in tako bo vsak udeležnik imel dobro in zabavno družbo sebi enakih potnikov.
- 3.—Naši skupni izleti v starem kraju, to je, po Sloveniji in drugih delih Jugoslavije, pa bodo nudili našim izletnikom najugodnejšo priliko in možnost za najboljšo zabavo v domovini.

NAŠI SKUPNI IZLETI V STARI KRAJ:

3. maja na orjaškem brzoparniku Normandie,
31. maja istotako na priljubljeni "Normandiji,"
28. junija zopet na isti Normandie. S tem izletom namerava potovati podpisani Leo Zakrajšek.

ZELO VAŽNO OPOZORILO

Kako v preteklosti, tako bo tudi letos v maju, juniju in juliju prostor zlasti na vseh boljših parnikih zgodaj razprodan. Pozni priglasilci bodo dobili, kar bo ostalo, ali pa prostora sploh ne bodo dobili. Zato je v Vašem interesu, da ne odlašate s priglasitvijo, temveč da takoj pišete za vsa nadaljna pojasnila na spodaj navedeni naslov.

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service, Inc.

302 EAST 72nd STREET
NEW YORK, N. Y.

nih naselbin, ki bodo podale prav lepega program.

V pondeljek ob devetih sv. maša za vse žive in mrtve članice SZZ. Pričakuje se lepa udeležba od strani naših članic. Zvečer bo pa Zvezin večer. Program za ta večer bo uredila Albina Novak z sodelovanjem vežbalnih krožkov. Gotovo bo program zelo zanimive in ganljive vsebine in posebno točka "spomin umrlim sestram." Jaz se dobro spominjam kako krasen je bil vselej program na "Zvezin večer" in sestra Novak bo gotovo aranžirala nekaj posebno lepega za ta program.

V torek večer se bodo kazale premikajoče slike iz stare domovine, ki so bile vzete lansko leto ob priliki izleta SZZ. Glavne odbornice, ki so bile na tem izletu in ki bodo tudi navzoče na konvenciji, bodo gotovo popolno razložile o vseh krajih, ki so bili vzeti na slike. Ta večer se bomo zopet v duhu nahajali po čudoviti slovenski zemlji, ki bo za vselej ostala kot najdražji spomin v naših srcih.

V sredo večer se pa vrši slavnostni banket v počast delegacije. Najpomembnejša točka na programu bo pa kronanje "konvenčne kraljice" in to bo tista članica, ki je pridobila največ novih članic v kampanji.

Drage sestre, enako tudi članstvo drugih društev in občinstvo! Vabimo vas na udeležbo pri teh konvenčnih večerih in prireditvah. Vsak program bo imel svoje zanimivosti in svoje vrste zabavo, zato ne zamudite niti enega. Naj bo konvenčni čas za vse Jugoslovane v državi čas praznovanja in veselja. S tem bomo pokazali našo gostoljubnost ter napolnili v srca vseh gostov veselo razpoloženje. Naš cilj naj bo: skušati zadovoljiti vse, ki bodo prišli na konvencijo bodisi glavne odbornice, delegatkinje in gostje! Ob priliki bo tudi naša podružnica sodelovala z vami.

Na seji 5. aprila so bili oddani tudi dobinki, katere so prejeli sledeči: Mary Krže iz Kitzville — posteljno odejo; Pavlina Zajc iz Chisholma — ročno delan namizni prt; Agnes Strukel iz Chisholma — ročno torbico; Mary Tičar iz Kitzville — cekar ali košarico iz domovine; Frances Ambrožič — ruto iz domovine. V imenu podružnice se prav lepo zahvaljujem sestram, ki ste lepe dobinke darovale ter vsem, ki ste prispevali. Prav lepa hvala Leopoldi Pucel za krasno ročno delan namizni prt. Žrtvovala je mnogo ur, predno je bil isti izdelan. Lepa hvala sestram, ki ste šivale posteljno odejo in posebno s. Arko, ki je vse skupaj zložila in prišila. Hvala s. Koščak za ročno izdelano ročno torbico. Torej vsem skupaj, ki ste pomagale, darovale in kupili, iskrena hvala!

V zadnji izdaji je bilo priobčenih več dobrih priporočil kako obdržati in pridobiti mladino. Po mojem mnenju je napredek v mladini največ odvisen od mater. Vsaka mati naj ima v mislih, če pristopi njena hčerka v mladost, bo potem, ko bo malo starejša že imela popolen razum o

organizaciji in se bo poprijela društvenega dela, ki res potrebuje mladih moči. Vsaka mati želi biti dobra vzgojiteljica svojih hčer in zato naj ne bo žrtev prevelika kadar se šteje za narodni napredek. Časi so čedalje bolj resni in nihče ne more reči, da dela prav, ako ne stori kaj koristnega za našo doraščajočo mladino.

Rezervacije za sobe pošljite takoj na naslov tajnice: Mary Tekautz, 211 W. Tamarack St., Chisholm, Minn.

Drage sestre! Naša SZZ želi gojiti vso človekoljubnost, želi vse koristiti našemu ženstvu do popolnejše medsebojne ljubezni in razširjanje vseh predmetov, ki bi bile Bogu v čast in narodu v korist. Če vse to udeležujemo po naših naselbinah, potem ne bo nikjer žene in dekleta, ki ne bi hotela na svojo željo biti naša članica. Za vse te lepe čednosti naj bi bil prostor pri naših podružnicah in kjer so take članice, ki se tega ne zavedajo, tiste naj se podučijo, da pridejo na pravo pot.

Kampanja je torej zaključena. Ali smo storile svojo dolžnost? Toda pomnite, da naše delo ne sme nikdar počivati. Vsak mesec delujmo nato, da pristopi med nas kaj novih članic. Me se pa potrudimo biti v vseh ozirih dobrosrčne in prijazne in naše seje bodo vedno vabljive. Delujmo skupno za večjo in močnejšo SZZ!

Prišel je tudi prekrasni maj, Marijin mesec! Mesec, v katerem obhajamo Zvezin dan in praznik naših mater. Kako srečno se štejem sedaj, ko sem lansko leto po tolikih letih gledala v mili materni obraz. Pred menoj je slika moje ljube matere, ki je meni najbolj sveta in moj najdražji zaklad, ki me spominja na življenja pomlad. Draga mati! Nagelj rdeči, prsa mi bo krasil, in lep, najbolj duhteči mi spomin na Vas budil. Kako rada bi ga Vam izročila, v znak ljubezni Vam ga pripela ter od veselja bi poskočila, ko bi zopet Vas objela. Vetrici majski nesi, vzemi nageljna vonj čez morje ter tam mater mojo objemi in poljubi jo gor-ko! Hči v tujini z Vami je ta dan ter obuja sladkih dni spomine.

Vam pa, katerim mater krije že črna zemlja, katero je ljubi Bog poklical k sebi po večno plačilo, pa naj bo v tolažbo zavest, da bo prišel dan združenja in tvoja mati ti kliče: spominjaj se me v molitvi in daruj vsaj ta dan sv. mašo za svojo umrlo mater.

Marsikateri izmed nas se bo vprašal: Bog ve, če bom pripel rdeči nagelj na svoja prsa prihodnje leto? Bog daj!

S pozdravom in na veselo svidenje v Chisholmu, Minnesoti!

Mary Smoltz.

• • •

Kako hitro čas beži! Že nas pozdravlja lepo spomladansko sonce, ki nas ogreva; sliši se petje ptičev, ki nam daje voljo do novega življenja. Pri nas se vse živahno pripravlja od blizu in daleč, posebno pa iz želez-

nega okrožja za veliko slavnost oziroma konvencijo SZZ.

Na zadnji seji smo z vsem zanimanjem poslušale poročila in iz dobre volje vzele delo, katero nas čaka, da bo uspeh čim popolnejši in tudi sosedne podružnice nam bodo pomagale.

V Zarji smo brale o zanimivih nagradah, ki se bodo razdelile vežbalnim krožkom, kateri pridejo iz raznih krajev. Tudi naš krožek se vežba za izvrsten nastop. Sliko krožka vidite v tej izdaji med angleškim branjem. Krožki SZZ bodo gotovo zbudili mnogo živahnosti in nam dali najlepši užitek. Vabimo vas od blizu in daleč, da se udeležite te konvencije. Ne ustrašite se mrzlega vremena, za takrat se bo gotovo ogrelo.

Tudi naša srca se bodo ogrela, ko bo slovenska žena s ponosom dvignila glavo in gledala na delo njenih rok in njenega uma. Duševno in telesno se bomo razveselile, ko bomo v nedeljo in v pondeljek skupno korakale v našo farno cerkev sv. Jožefa in prisostvovala sv. maši. Pozorno bomo poslušale petje, na katerega se že sedaj pridno pripravljajo pevski zbor. "Sursum corda," "kvišku srca" — žena slovenska, ki boš tvoje delo začela z blagoslovom. Drugi narodi bodo gledali na tvoje delo, ker že sedaj občudujejo duh in marljivost slovenske žene in matere, katera se zaveda svojih dolžnosti ustvariti nekaj lepega za svoje potomce.

Z veseljem vas pričakujemo, drage gl. odbornice in delegatkinje ter vam skupno kličemo: dobrodošli na peto redno konvencijo SZZ. Vabimo tudi naše sosedne podružnice. Ne bo vam žal, ker videle boste mnogo novega in zanimivega. Vzemite si čas, saj smo od danes do jutri. Na veselo svidenje na Chisholmu!

Augustina Baraga, nadzornica.

Št. 40, Lorain, O. — Kmalu bomo brale poročilo od naše kampanje in bomo videle, če smo bile tudi pri nas kaj pridne in če smo kaj agitirale ter pokazale, da se zanimamo za rast in procvit naše plemenite in spoštovane organizacije SZZ.

V zadnji Zarji smo brale nad vse zanimive opomine in bodrilne dopise od naših glavnih odbornic v prid kampanje, da bi dosegle zaželjeni cilj deset tisoč članic. Ko sem jaz prebrala te dopise, me je prišlo tako navdušenje in veselje, da sem delo odložila ter šla od hiše do hiše, da pomagam do gotove zmage in imela sem lep uspeh. Večkrat smo že pisale, da je ledina obdelana v naši naselbini, toda imela sem izkušnjo, da ni res tako marveč je še mnogo slovenskih žen in deklet, ki niso še v naših vrstah in ki so mlačne napram organizaciji in zakaj so mlačne sem tudi našla odgovore. Kot prejšnja petletna predsednica moram priznati, da ni bilo tako kakor bi moralo biti. Torej upam, da bomo odslej delale vzajemno in da bo imela vsaka članica enake pravice in potem bomo tudi vse imele veselje do dela. Moje veselje je še zmeraj pomagati k procvitu in napredku SZZ in podružnice. Kaj pa matere ali ste brale na-

vduševalne besede naših glavnih odbornic v zadnji Zarji? Kako se trudijo, da bi naredile kaj za mladino, da bi še več mladine pridobile v Zvezu. Ko sem šla okrog do mater, da bi vpisale hčerke, sem večkrat slišala, da se hčerke ne zanimajo in tudi na sejo bi ne hodile. Jaz vem, da je res tako, toda me matere ne smemo dopustiti, da imajo hčerke v tem odločilno besedo, ampak raztolmačimo jim, da to je naša iskrena želja, da bi vsaj nekaj lepega posnele za nami, tako bi vsaj nekaj ohranile kar so matere združile. Meni se čudno zdi, da se ene mlade žene in dekleta tako odtujijo in stran držijo od mater in od vsega kar je slovensko! Saj vendar je tako lepo, ko se vidi mater in hčer skupaj sedeti pri seji. Drage matere, nagovorite svoje hčerke, da bomo bližje združene, da ne bo vse narodno delo zamrlo za nami. Jaz imam dve hčerki in obe sta članici SZZ. Moja sestra ga. Tomazič je ravno vpisala svojo peto hčer v SZZ. Ta zgled naj bi posnemale vse matere in naša organizacija bi štela ne deset, ampak dvajset tisoč članic. Vsa čast materam in hčerkam, ki so tako vzorno vzgojene po maternem duhu. Čast materam, ki učijo svoje hčerke, da sledijo po materni poti. Naj bi se naše matere-članice, ki se stoočstotno zanimajo za SZZ kaj večkrat oglasile v Zarji in bi mogoče z lepo besedo napolnile novega poguma in dobre volje v srca drugih mater, ki mogoče sploh ne smatrajo za njih dolžnost, da bi bila hčerka pri isti organizaciji, ki je njejtako priljubljena.

Peti redni konvenciji želim najlepši uspeh! — Pozdrav!

Agnes Jančar.

ZOPET BO KONVENCIJA!

KAKOR pridne čebelice se bodo skupaj zbrale delegatkinje iz vseh držav, kjer imamo podružnice ter modrovala kako bi bilo najboljša za Zvezo, da bi lepo napredovala kakor v preteklem. Tudi jaz bi rada šla, pa mi je letos nemogoče, ker ravno tisti čas bo graduil moj sin iz College of Chemistry. Konvencija se bo pričela 22. maja in sin bo graduil 28. in 29. maja. Treba se bo pripraviti par dni poprej in za ta čas ne bi bilo se mogoče vrniti. Jaz sem že enkrat omenila, da bi se konvencije vršile malo pozneje, ko pridejo otroci iz šole ob počitnicah. Marsikateri gospodinji bi bilo to prav po volji.

In pa obisk bom dobila iz stare domovine. Piše mi moj nekdanji soselec France Novak, da je namenjen v New York na svetovno razstavo in namerava obiskati družino umrlega brata v Kansas City in potem bo obiskal tudi nas v sosedni državi Colorado. Z veseljem ga bom pričakovala, saj bo že 35 let odkar sva se zadnjič videla. Bil je v svetovni vojni in slišala sem, da je bil ubit in sem ga imela za mrtvega dvajset let, sedaj mi pa piše, da ima v Ljubljani dobrodočo trgovino.

Po vsem tem naključju ne bom

mogla posetiti konvencije in tako bom tudi izgubila svojo zvezdo, pa ni za pomagati. In ker ne vem kje bom ravno tisti čas ko se vrši konvencija, si želim vzeti to priložnost ter tem potom najlepše pozdravljam vse glavne odbornice in delegatkinje ter želim, da bi sklepi konvencije obrodile mnogo dobrega sadu za našo SZZ!

Mary Kolbezen,
gl. odbornica svet. odseka.

ST. MARY'S SEMINARY
Slovenian Franciscan Fathers
P. O. Box 608
Lemont, Illinois

Gl. odboru Ženske Zveze,
v roke tajnici.

Spoštovani nam:

V imenu svojem in v imenu očetov frančiškani v Lemontu se Vaši Zvezji najlepše zahvaljujem za velikodušni dar našemu novemu semenišču.

Bog Vam obilo poplačaj in upam, da se bomo tudi mi lahko kedaj revanžirali s to ali ono prijaznostjo.

Udani Vam:

Fr. Benedict Hoge, O.F.M.

JAVNA ZAHVALA

Pozni smo, vzrok temu je, ker smo očetje frančiškani čakali še na odgovore posameznih podružnic velike Slovenske ženske zveze.

Toda zdaj je zadnji čas, da se tako odboru kakor podružnicam Slovenske ženske zveze najlepše zahvalimo za velikodušne darove, ki smo jih prejeli tako od odbora Zveze kakor tudi od posameznih edinic Zveze.

Slovenska ženska zveza je kulturno udruženje, zato je razumevala našo prošnjo za darove v pomoč zidanja novega semenišča, ki je tudi kulturno in narodno delo.

Saj v Lemontu vzgajamo mladeniče za duhovniški stan, ki je bil vedno nosilec izobraževalne in kulturne misli in je vedno bil ob strani borcev za delo duha in Boga.

Slovenska ženska zveza je v zadnjih letih pokazala tak razmah v svojem delu za narod, pokazala svoje sile v delu za slovensko ženstvo, da ji moramo ob tej priliki čestitati na tolikih uspehih.

Ob tej priliki, ko ji s hvaležnostjo izrekamo prisrčen: Bog plačaj, prosimo Boga tudi to, da bi nam ohranil Slovensko žensko zvezo čvrsto in močno in polno mladostne rasti, dokler ne zajame v svojo vrsto zadnjo slovensko ženo, dokler ne bo vsaka slovenska žena tostran oceana rekla: Zahvaljene vrle žene, ki ste nam to lepo Zvezo ustanovile.

Očetje frančiškani,
Lemont, Ill.

Št. 41, Cleveland (Collinwood), O.
— Vsaka zavedna članica pričakuje videti prav uspešno kampanjsko poročilo, da smo dosegle zaželjeni cilj. Seveda nekatere se iz navade izgovarjajo, da bodo pristopile v boljših časih, toda en kvoder na mesec si lahko prihraji vsaka, ki se zanima za žensko združenje.

Na zadnji seji je bila klicana Frances Klun, ki bi dobila štiri dolarje v gotovini kot nagrado in ker je bila odsotna, je svota ostala v blagajni in tako bo ena dobila pet dolarjev na prihodnji seji. Torej pridite, mogoče sreča čaka ravno na vas! Dobitek, katerega je poklonila ga. Skok v prid ročne blagajne je dobila ga. Prišel. Hvala lepa ga. Skok! Razmotrivale smo kako pridobiti mladino v Zvezo ter prišle do priporočila, da bi se, če mogoče, vpeljalo dva razreda, da bi tiste, ki žele več za pogrebne stroške lahko pristopile v razred, kjer bi nekoliko več plačevale in tiste, ki so zadovoljne s sto dolarji, lahko ostanejo po starem. Za mladino pa naj bi se našla še kakšna posebna privlačnost, ki bi jih mikala do pristopa kakor tudi ostati stanovitne pri podružnici. Me se staramo in vsak mesec je več smrtnih slučajev, zato moramo stremeti na tem, da si obdržimo mladino. Na konvenciji bo več glav in več različnih idej in delegatkinje bodo gotovo ukenile po svojem najboljšem razumu v dobrobit mladine in starejših članic.

Preminula je naša družabna sestra Matilda Walland. Bila je dve leti naša članica. Krožek ji je izkazal zadnjo čast pri krsti in sprevodu. Vsa pohvala našim sestram, ki ste se udeležile spreveda v lepem številu. Zapustila je dva sina in štiri hčerke. Starejša hči je naša vrla sestra in botra zastave gospa Mary Radell, ki uraduje že več let pri podružnici kot blagajničarka in pred tem kot podpredsednica ter vneta za uspeh našega krožka. Naše globoko sožalje potrjim preostalim. Pokojno sestro pa imejmo v spominu pri molitvah. Naj mirno sniva v večnem spanju, njena duša naj se pa radosti pri Zveličarju.

Dne 14. maja bo naš vežbalni krožek priredil prav lep program v počast materam. Pričetek bo ob osmih zvečer. Le pridite matere in pripejite tudi svoje moze in domače, da napolnimo dvorano. Po programu se pa razvije plesna veselica. Načelnica krožka pravi: Vse bo v luftu samo noge bodo pri tleh! Za žejne in lačne bo preskrbljeno vse najboljše. Na svidenje torej na proslavi 14. maja zvečer! — Pozdrav!

Mary Lušin, predsednica.

Št. 43, Milwaukee, Wis. — Prišla je zopet zaželjena spomlad, katere se veseli vsako živo bitje. Le moje srce je nekam otožno, kajti ravno prelepi spomladanski čas me še bolj živo spominja prerane smrti moje predrage, nikdar pozabljene sestre Katarine Starich, katera nas je tako nepričakovano zapustila meseca aprila 1937.

Ljubljena sestra! Dve leti je preteklo odkar Tvoje drago truplo počiva v tihem grobu. Nehote se vprašam: draga sestra, oh, zakaj, zakaj, si me zapustila, kakor tudi Tvoja dva otroka, katera si tako prisrčno ljubila in ki tako zelo pogrešata Tvojo pravo materino ljubezen, katero ne more nihče nadomestiti na tem sve-

tu. Dokončala si svojo trnjevo pot. Počivaj v miru božjem in sveti naj Ti večna luč. Tvoja žalujoča sestra,
Elizabeth Dolensek.

Št. 43, Milwaukee, Wis. — Konvencija se nam bliža s hitrimi koraki. Podružnice pri svojih sejah razmotrivajo kaj bi se dalo ukreniti v korist organizacije in sploh vsega članstva. Nekatere priporočajo zvišanje posmrtnin in s tem je seveda v zvezi tudi povišanje asesmenta. Naše so mnenja, da večinoma članic gotovo spada še k drugemu podpornemu društvu, kjer je zavarovana za smrtnino. Nadalje, da SZZ je bila ustanovljena za izobraževanje in združenje Slovenk širom Amerike. Priporočajo tudi naj bi se varčevalo z Zvezinim denarjem kakor na primer lansko leto, ko je zlata knjiga romala v daljino Colorado, če bi se knjiga poslala po pošti bi se Zvezi prihranilo marsikateri dolar, kajti večina članic pri Zvezi z težavo plačuje asesment, dasiravno je samo 25 centov, ker še vedno živimo v dobi prostovoljnih počitnic.

Naša seja je bila še precej povoljno obiskana. Sprejeti sta bili dve novi članici. Bolne se nahajajo: J. Kollar, S. Jernesek, J. Kramar in J. Augustine. Želimo jim ljubelega zdravlja in prosim članice obiskujte bolne sestre. — S pozdravom,

Mary Bevtz, tajnica.

Št. 45, Portland, Ore. — Na zadnji sješčnici 5. aprila imale smo mnogo važnih stvari za riješiti i uz prisustvo brojnih članica, svršile smo rad u najboljšoj slozi sa željom, da uspješmo kod priredbe za budući pljes, o kojim smo razpravljale jer nam je velika potreba za podignuće naše siromašne blagajne. Dakle gledajte, da svaka sto dobro učini uz korist blagajne. Mnogo pusta smo već prirezabave na odsječne troškove pa to možemo i opet postignuti kada napunimo blagajnu. Prosvetli odbor: ga. Calswano, Vidan i Kenevich se teško brineđu za nas ali jest naša dužnost, da radimo skupa. Prosvetli odbor ne može ništa, da uradi brez naše pomoći od svih sestara. Mora, da smo svi za jednog, jedan za sve, ako ćemo ići napred.

Naša predsednica Mary Sersely odlazi u Californiju kod svog sina za neko dugo vrijeme. Odekla se, da nije moguće, da drži rad za ovu godinu. Po pravilama imala je uzesti njezino mjesto podpredsednica s. Kenevich ali se zahvali, da želi držati podpredsednica. Na njezino mjesto svi ukupno su primili s. Fanika Matulac za našu predsednicu. Čestitamo, a našoj bivšoj predsednici Mary Sersely želimo dobro vrijeme u Californiji, da se povratni zdrava kod nas.

Drage sestre! Ne možu neg da vam iz dna srca zahvalim na ljubav kako ste me presenetili na moj rodjen dan istu večer kad smo dovršili sješčnicu na lijepim darom. A najviše lepa hvala s. Susnjara što me je iznenadila sa lijepim darom, kavu, kejk i ice cream. Zaboraviti ne možu nikada za njezin rad. Hvala svi-

ma sestrama.

Na marčevni sješčnici je bila izabrana sestra glavna predsednica Marie Prislund za našu delegaticu; sve iz srca želimo mnogo uspjeha.

U slučaju ako koja sestra boluje, a nije se znalo zanju, neka ne bude uvuedjina ako nije bila pohodjena. Znadeti i same, da se želi sve sestre jednako poštovati.

Ne zabovarite i dođući mjesec doći u punom broju na sješčnicu, samo na taj način možemo točno vršiti društvene stvari. Sješčnica jest svaku prvu srijedu u mjesecu kod sestre Ann Susnjara, 1814 W. Northrup St. Uz lijepim pozdravom,

Olga Mircovich, tajnica.

Št. 47, Cleveland (Garfield Hts.), O.

— Postni čas je minil, po veliki noći se pa ljudje radi ženijo. Tudi k naši podružnici se bodo prišli ženit kar trije bratje. Zasnubili bodo vsi trije bajtarjevo Špelico, ki je najlepša, pridna in bogata v vsej fari. Ker bi jo tudi mati rada oddala v zakonski jarem, Špelka obljubi, da bo poročila tistega, ki bo znal najbolj lagati. Vsi smo radovedni, kateri bo tisti in odločitev bo dne 6. maja v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave. Pridite v polnem številu, ker igra je zelo smešna. V njej so prizori, pri katerih se boste do solz smejali. Igralci se pridno vadijo, mi pa pokažimo naše upoštevanje s tem, da napolnimo dvorano. Vstopnina je samo 35 centov za igro in ples. Pričetek je točno ob pol osmih zvečer. Za ples bodo izvrstno igrali Germi bratje v popolno zadovoljstvo vseh. Za matere bom imele nekaj posebnega, ker bomo isti večer praznovali Materni dan in Zvezin dan. Matere, pridite in pripeljite tudi svoje boljše polovice, hčere in sinove. Posebno naše članice naj nobene ne manjka. Če bo mogoče, nas obiščeta tudi Nežika in Marko, ker sedaj imata zopet neke intrige, kako bosta šla na konvencijo. Ker ni Marko "članica" se mogoče boji, da bi ga višja inštanca vrgla že prej iz vlaka, predno pride do Minnesote. Nežika pa trdi, da hoče njen velik nos imeti na prvem stolu na konvenciji. Jaz svetujem Marku, da se odpravi v čikvo s ta rdečim pičam, pa bo vse v redu.

Vedno sem trdila in še trdim, da so članice naše podružnice složne, da se vedno deluje z roko v roki, toda včasih sem pa razočarana nad gotovimi članicami, ki hodijo okrog naših članic od drugih podružnic ter jih nagovarjajo, da vzamejo prestopni list. Saj organizacija deli vsem podružnicam enake pravice. Pri nas smo se morale truditi za vsako posamezno članico, da smo jo pridobile, zato je najbolj pravično, da ostane tam kjer je, če je sama zadovoljna. Slučajno, da se katera seli preveč od rok za obiskovanje naših sej, potem se taki ne zameri. Osebnost bi pa ne smela imeti prav nobenega opravka med sestrami SZZ. Vse smo hčere ene in edine matere SZZ. S takim postopanjim dajemo slab zgled našim mladim dekletom in s tem bo-

mo še to odpodile kar smo s trudom skup dobile. Katera agitatorica je res tako vnetja za svojo podružnico, da bi se pomnožilo število, naj gre do tistih žena in deklet, ki niso še včlanjene, saj jih je še veliko, ki čakajo, da se pride do njih. Te vrstice niso namenjeni nobeni direktno, če se katera čuti prizadeto, naj pa vzame toliko k srcu, da se nad mojim dopisom toliko maščuje da gre takoj na delo, da pridobi vsaj sto popolnoma novih članic in njeno dobro delo bo tudi doseglo najvišje in najbolj častno mesto. Pa brez zamere.

Naša bodoča seja bo 13. maja. Prošene ste, da pridete zopet v lepem številu. Slišale boste račune od prireditve, zato apeliram na vse, da plačate za vstopnice pred prireditvijo. Ker bo seja zadnja pred konvencijo, je na mestu, da podaste dobre in koristne nasvete, ker po konvenciji bo prepozno.

Katere ste obljubile pomagati 6. maja bodite na mestu najkasneje do pol sedmih v dvorani. Pozdrav!

Helen Tomažič, tajnica.

Št. 50, Cleveland, O. — Vsem sestram SZZ in občinstvu z veseljem naznanjamo, da je predstava "Večna luč," ki je bila vpriporjena dne 12. aprila v avditoriju S. N. Doma na St. Clairju, doprinesla vsestranski uspeh. K temu ste nam pa v največji meri pripomogli tisti, ki ste predstavo posetili in pa tisti, ki ste prispevali za oglašje itd. Stroškov smo imele preko tri sto dolarjev toda zavedale smo se, da če se poprimemo dela in gremo nemoteno naprej, da bo uspeh.

Fonosne smo na naše mlade članice, ki so tako dovršeno nastopile v svojih vlogah in te so bile: Mollie Frank, Maeme Perše, Josephine Bradač in Josephine Seelye. Posebno hvalo smo pa dolžne moškimi igralcem, ki so bili v svojih vlogah popolni. Sicer smo to vedele, ko smo dotične osebe vprašale za pomoč, da bo vsak izmed njih perfekten za nastop v gestij in govoric kakor vloga zahteva. Torej srčna hvala vrlému rojaku doktor James W. Mally-u, ki ima svoj zobozdravniški urad v S. N. Domu na St. Clairju; g. John Sušniku so-lastniku Norwood Appliance Co.; g. Dominik Dekleva, Louis Šilcu in Larry Ogrinc. Največja zasluga gre pa igrovodji g. Matt Grdinu, ki je dal v to igro svoje najboljše znanje in da je mojster v tem poslu naj bo njemu v čast lep uspeh igre. Najiskrenejša zahvala pa naši urednici Albini Novak, na katere pobudo smo se podale za igro in ona je bila naša desna roka vseskozi. Torej ponosni smo na vse, ki ste nam nudili vsako naklonjenost in pomoč, in posebno uredništvu Ameriške Domovine za lepo oglaševanje igre in za vse usluge in teh je bilo mnogo.

Opozarjamo vas na blagoslovitev bandera M. Prislund kadetinj 14. maja.

F. Kurre, načelnica.

Št. 54, Warren, O. — Ker je konvencija pred durmi smo razmotrivale o pravilih ter dale naši delegatinji nekaj navodil. Članice so bile vse za to, da se poveča pogrebne stroške

kot priporočajo št. 1, 14 in 31. Če bi bila dva razreda, bi bilo vsem ustreženo, ker nekatere bi prav rade bile za več zavarovane. Tudi naše mnenje je, da se bo vsaka premislila predno bo pustila Zvezo. Seveda konvencija bo gotovo odločila tako, da bo najboljša za Zvezo in članstvo.

Dobro bi bilo, da se nekaj naredi za mladino. Strinjamo se z A. Novak v razmotrivanju. Resnica je, da mladina hoče nekaj v življenju, o smrti pravijo, da je še daleč.

Upam, da bodo delegatkinje storile svojo dolžnost v dobrobit SZZ. Naša podružnica in št. 55 v Girardu, Ohio, sta se združili ter izvolili za delegatkinjo glavno odbornico Anno Petrič in predsednico od št. 55 Terezijo Lozier za namestnico. Seje omenjene podružnice smo se udeležile vse odbornice. Najlepša hvala za izkazano gostoljubnost in postrežbo. Na tej seji sta bili navzoči tudi dve sestri od št. 77 iz Pittsburga. Ena je bila blagajničarka Terezija Sikovšek, Veselilo nas je seznaniti se z njima.

Dne 25. marca smo imele čast pozdraviti v naši sredi urednico Albino Novak, soproga, brata in svakinjo. Prišli so kazat slike, ki so bile vzete ob času izleta naše SZZ v domovini. Vsi navzoči smo bili zelo zadovoljni in vsak se je prav pohvalno izrazil. Resnici na ljubo naj bo povedano, da so slike v resnici zelo zanimive in krasne. Ljudje ne morejo prehaliti Albine Novak, ki je tako lepo tolmačila v slovenskem in angleškem jeziku, da so vsi razumeli in bili zelo zadovoljni. Najlepša hvala za njen trud in požrtvovalnost.

Dne 13. maja pa priredi podružnica veselico v počast vsem materam. Upam, da na ta dan nobena ne ostane doma. Naša dekleta bodo vsem materam pripele lepe rdeče in bele nageljčke brezplačno. Igrali bodo Kristof bratje iz Clevelanda, ki bodo gotovo zadovoljili mlade in starejše. Prijazno vabimo članice sosednjih naselbin kot Niles, Girard in Bessemer kakor tudi iz Clevelanda. Ob priliki bomo rade vrnile.

Ne morem se premagati, da ne bi omenila igre "Večna luč," ki so jo vprizorile članice angleško poslušajoče podružnice št. 50 v Clevelandu. Imele smo popoln užitek. Igralci in igralke so nastopili prav dovršeno. Le tako naprej, dekleta, lepo gojite slovensko dramo. Vsa čast vam! Hvala, za postrežbo Klausovim in Godičevim ter g. Frank Zakrajšku, ki nas je peljal na postajo.

Med nami je več bolnih sester. Barbara Vlasich je prestala nevarno operacijo, Antonija Dolgan je še vedno na bolniški postelji kakor tudi naša rediteljica Ljuba Speka. Poškodovana se je Terezija Zajc. Bolna je tudi ga. Veličan. Vsem bolnim želimo ljubo zdravje. Poročila se bo Anna Zajc. Obilo sreče!

Peti redni konvenciji želim obilo uspeha ter vsem delegatkinjam mnogo užitka in zabave na potovanju. Pozdrav duhovnemu svetovalcu, gl. odbornicam ter vsem sestram SZZ!

Rose Racher, predsednica.

Št. 56, Hibbing, Minn. — Na marčevi seji smo razmotrivala o vprašanih, katere je pred par meseci stavila gl. predsednica. Kako ohraniti mlade članice? K temu je Uršula Zajc priporočala, da bi članice, ki jih je več v eni družini dobivale samo eno Zarjo v hišo in da bi samo ena plačevala 25 centov in ostale po 15 centov. Kakor pri vsaki podružnici, tako je tudi v naši, da so po tri in štiri od ene družine in ker po navadi mora mati skrbeti in plačevati mesečino za svoje hčerke, bi bilo s tem veliko olajšano in na ta način bi se mogoče ohraniti več mladih članic.

Pripomba uredništva: Kakor vam je znano delimo mesečino v dva sklada: v smrtninski sklad se plačuje 10 centov in 15 centov za upravni sklad in to je za vse upravne stroške in Zarjo. Torej zadnjih šest let nas stane Zarja povprečno šest do sedem centov na članico. Toda to ne pomeni, da če bi se sto članic odpovedalo k rednemu prejemu Zarje, da bi prihranile šest ali sedem dolarjev na mesec, pač pa bi prihranile samo par dolarjev, kar nas stane tisk za sto izdaj. Kar se tiče drugih stroškov bi se jih ne dalo v tem oziru prav nič zmanjšati. Delo mora biti ravno tako izvršeno kar se tiče uredništva, če je tiskana samo ena izdaja ali pa deset tisoč. V tiskarni morajo isto nastaviti vse gradivo, pa potem če tiskajo eno izdajo ali pa deset tisoč, razlika pride samo dnevna plača strojevodja, črnilo in papir. Torej se ne more računati tako kakor se nam zdi na prvi pogled, pač pa se mora računati na to kar nas bi v resnici stalo. Kar se pa tiče dela uredništva in upravnštva bi ga pa v tem oziru bilo še več, ker en mesec bi imena črtali in potem če se dekleta seli ali poročil, pa je treba ime zopet dodati na adresar. Na konvenciji boste slišale natančne podatke o tem in boste lahko stavile vprašanja na fakte in se prepričali za koliko bi se dalo znižati na mesec, ako bi se par sto članic odpovedalo k rednemu prejemu Zarje. Primerilo se je, da je tajnica tu in tam sama od sebe črtala imena tam, kjer je po več izdaj na en naslov in potem je pa prišla zopet pritožba, da hoče imeti vsaka svojo izdajo, da jo potem imajo za svojo last in nekatere si jo celo dajo vezat v letnike. Pri vseh drugih organizacijah plačujemo povprečno 20 centov na mesec samo za upravne stroške in potem še posebej po sedem ali več centov na mesec za glasilo. Našo mesečino en kvoder bi pa rade, da zaleže za trikrat toliko. Sicer smo vse varčne gospodinje, zato bi rade, da bi dobile največ kar se da za denar, ampak treba je premisliti, da od majhne svote ne morete odvzeti toliko, ker potem ne bo nikjer nič zaleglo. Toliko v pojasnilo ne samo vaši podružnici pač pa vsem, ki so mogoče istega mnenja.

Kako ohraniti stare članice? Jaz se strinjam s priporočili v zadnji Zarji, da bi se ako je mogoče povišala svota k pogrebnim stroškom (in seveda tudi mesečnina), potem bi

imele ženske večje spoštovanje do Zveze in se ne bi kar tako pomišljale in puščale članarino.

Kar se tiče novih članic se ne moremo dosti hvaliti, če ne bomo storile kaj več v zadnjem trenutku.

Drage sestre, prosim, da se v velikem številu udeležite seje meseca maja, da se dogovorimo vse potrebno radi konvencije, saj je naše mesto Hibbing samo nekaj milj od Chisholma. Torej pokažimo, da smo tudi tukaj zavedne Jugoslovanke. Po seji bomo imele program v počast materam. Naša mlada predsednica Mary ima že vse urejeno za tisti večer. Torej pridite vse in tudi tiste, ki ste se odvadile posecati sejo, ker vem, da boste zadovoljne in veselo presenečene.

Pa še nekaj: na dan vseh mater bomo imele skupno sv. obhajilo kakor vsako leto. Vem, da se boste vse zavedale, da bo ponos za vse, če nas bo lepo število.

Za delegatkinji sta izvoljeni: Uršula Zajc in Frances Lunka. Namestnici: Mary Buchar in Amelia Domen. Pozdrav! — Frances Lunka, tajnica.

V BLAG SPOMIN POKOJNIM
SESTRAM, KI SO PREMI-
NULE PRI SLEDEČIH
PODRUŽNICAH:

PODRUŽNICA ŠT. 15, Newburg,
Ohio. Mrs. Josephine Fink,
3852 E. 112th St., Cleveland,
O., rojena 26. januarja, 1880,
pristopila 7. novembra, 1927,
umrla 11. marca, 1939.

PODRUŽNICA ŠT. 25, Cleve-
land, Ohio. Mrs. Fannie Cer-
rar, 5819 Bonna Ave., Cleve-
land, O., rojena 4. oktobra,
1880, pristopila 19. februarja,
1929, umrla 14. marca, 1939.

PODRUŽNICA ŠT. 25, Cleve-
land, Ohio. Mrs. Rose Kos-
cak, 6315 Orton Ct., Cleveland,
O., rojena 7. septembra, 1884,
pristopila 13. maja, 1929, umr-
la 29. marca, 1939.

PODRUŽNICA ŠT. 25, Cleve-
land, Ohio. Mrs. Ursula Rak-
kar, 1169 E. 69th St., Cleve-
land, O., rojena 21. oktobra,
1891, pristopila 15. januarja,
1929, umrla 25. marca, 1939.

V deželi blaženih duhov, plava
duh umrlih sester, ki nam
kličejo: "Na svidenje, na
večno rajsko svidenje!"

—Dopise pošljite do 12. maja!—

Št. 66, Canon City, Colo. — Zadržana seja je bila prav povoljno obiskana za kar se prav lepo zahvaljujem vsem sestram, in posebno novim, ki so precej oddaljene in so vseeno prišle na sejo. Moja želja je, da bi se tudi v bodoče polnoštevilno udeleževale naših sej. Prihodnja se vrši 14. maja ob sedmih zvečer. Pridite ob času, da bomo prej končale, ker po seji se bo vršila prijetna zabava. Sklenjeno je bilo, da povabimo tudi svoje može, ker če nas bo več bo krajši čas za vse.

Naše mlade sestre so sklenile, da bodo imele enkrat na mesec družabni večer. Včasih bodo šivale, drugič igrale karte itd. Starejše članice prijazno prosim, da jim gremo na roko v vseh ozirih, da zbudimo malo več zanimanja do naše organizacije med mladino. Tudi pri nas moramo imeti v mislih vprašanje: kako pridobiti in obdržati mladino v Zvezi. Pričakujemo, da bo konvencija zadovoljno rešila ta vprašanja. Naše splošno mnenje je, da se mesečnina za enkrat ne poviša, ker bi bilo tem težje agitirati za nove; prav lahko pa izgubimo še te, kar jih imamo. Zavedamo se, da brez povišanja mesečnine je nesmiselno tudi več zahtevati. Pri nas smo v tem oziru zadovoljne, da ostane tako kot je bilo doslej.

Sestrski pozdrav vsem članicam-materam za njih praznik 14. maja, posebno pa naši glavni predsednici ge. Prislund.

Katarina Jekovec, predsednica.

Št. 74, Ambridge, Pa. — Seja 5. aprila je bila slabo obiskana, vzrok temu je bila zaposlenost pri hišnem delu ravno pred prazniki. Pač pričakujemo večje udeležbe prihodnjic. Pooblastile smo dve članici, da obiščeta vsako bolno članico, ki je pod zdravniško oskrbo ter ji ponese šopek cvetlic od podružnice. Obenem se vas prosi, da kadar katera članica zbolí, da sporoči sestri Beček ali Berkopec, ker nočemo, da bi bila v tem oziru zamera, zato se držite reda in sporočite gori omenjenim v vsakem slučaju in ne predsednici.

Širni javnosti sporočam, da bomo imeli velik praznik oziroma vse-slovenski dan dne 8. julija tega leta na West View parku. Torej Slovenci in Slovenke: Na svidenje 8. julija. — Pozdrav! Marie Berkopec.

Št. 77, N. S. Pittsburgh, Pa. — Sklep zadnje seje je, da imamo prireditev dne 2. maja zvečer v proslavo tretje obletnice naše podružnice. Na poset vabimo vse bližnje podružnice št. 26, št. 27 in 61 iz Braddock; št. 74 iz Ambridge; št. 91 iz Verona; št. 71 iz Strabane; št. 80 iz Moon Run. Ob priliki vam bomo prav rade vrnile z našim posetom. Vrši se v navadnih prostorih v Swabian dvorani, 912 Chestnut St. Jamčimo izvrstno zabavo. Vljudno ste vabljeni in dobrodošli so tudi fantje in moški. Zabava bo prvovrstna.

Pridobile smo novo članico Mary Črnart. Le tako naprej in bomo kmalu dosegle 100 članic.

K razmotrivanju

Št. 77 je na svoji redni seji razmotrivala o pravih in podamo sledeča priporočila konvenciji:

1. Da ostane mesečnina ni pogrebni stroški po starem,

2. Da se za prihodnjo konvencijo plača tudi vožnje stroške delegatijam.

3. Da bi se lahko na 50 članic poslalo delegatino.

Pozdrav in mnogo uspeha konvenciji!
Mary Turk, tajnica.

Št. 89, Oglesby, Ill. — Čas hitro mineva! Prekrasna pomlad je prišla, ki poživi vso naravo! Kako hitro so minili velikonočni prazniki. Prav lepo se zahvaljujem sosestram za svoto pet dolarjev, katera mi je bila poklonjena za pirhe na zadnji seji. Zagotavljam vam, da bom v bodoče delovala kot doslej za korist in napredek podružnice in Zveze. Moja srčna želja je, da bi mogla vsem ustreči in da bi bile zadovoljne z mojim delom.

Najlepše priznanje Mary Prijatelj in Mary Maysak, ki sta se mnogo trudili pridobiti lepo število novih članic v tej kampanji. Čestitke! Novim sestram pa kličemo: dobrodošle!

Na zadnji seji smo razpravljale zaradi zabav in prigrizka po sejah. Večina sester se strinja, da to nadaljujemo, ker razvedrilo in zabava ne škoduje nikomur, pač pa krepi dobro voljo do sodelovanja. Torej pridite v lepem številu na sejo prvo nedeljo v mesecu ob sedmih zvečer pri "Trisi." Izvedela sem, da bomo imele nekaj nenavadnega za takrat. To nam bodo preskrbele: Mary Svoric, Mary Simenc in Frances Grdina.

Želim, da bi delegatije ukrenile mnogo dobrega za korist SZZ in njen napredek na približujoči se konvenciji. Pozdrav! Mary Meglich, tajnica.

Št. 93, Brooklyn, N. Y. — Starka zima se je prav počasi poslovila ter nam poslala ljubeznivo pomladansko sonce, ki bo v kratkem zbudilo k življenju prekrasno naravo. Torej lepo pozdravljam vse sestre SZZ in posebno precartano Nežiko. Tudi ona se gotovo veseli pomladi. Jaz jo že kar vidim kako se bo prismejljala ter prinesla svoj prelepi parazol na dan in nam bo z veselim obrazom od daleč klicala: pozdravljene sestre! Tukaj sem brez kožuha in rokavic in prinašam vam šopke pomladanskega cvetja.

Jaz komaj čakam na Zarjo, da hitro pregledam kaj počnejo naše sestre širom Amerike ter berem njih zanimive dopise. Potem pa naše sestre, ki so bile na izletu v starem kraju, kako zanimivo nam poročajo o izletu ter opisujejo našo lepo Slovenijo. Vsako pot sem pazno zasledovala, le škoda, da se niste peljali ob Kolpi od Kočevja naprej proti Hrvaški. Tam je moj mili dom, kjer je tekla moja zibelka in kjer še živi

moja mamica, stara 82 let. Lepšega naslova ni mogla urednica izbrati kakor "Kako krasna si zemlja slovenska!" Kadar vidim te besede me prevzame sočutna bol: samo če bo ostala slovenska, ker je res krasna naša zemlja in zato izteguje roke po njej tuji agenti. Srce se mi krči, ko berem kako poželjivo stega svoje kremplje po njej Nemec. Komaj smo začeli svobodno dihati pod svojo vlado in zopet izgleda, kakor da ne bo več dolgo naša svoboda. Vse kaže, kakor da bo naša lepa domovina zopet postala žrtev sebičnosti, ker pritiskajo na njo od vseh strani. Vsak rodoljub je v svojem srcu želel, da bi postala država močnejša in bolj kremito utrjena, toda kakor se vidi nas znajo zopet nazaj potisniti. Da bi Bog dal krepost, da bi se kako drugače zasukalo in da bi zopet svobodno dihali naši dragi v domovini.

Helena Corel, predsednica.

Št. 94, Canton, O. — Udeležba na seji v marcu je bila prav povoljna. Sprejetih je bilo osem novih članic in tako nas je že 31 članic. Seje se vršijo vsak tretji četrtek v mesecu ob osmih zvečer. Bolna je Catherine Vidmar na 3311 Arbor Ave. Sestre so prošene, da jo obiščete. Nji pa želimo ljubo zdravje kakor tudi vsem sestram SZZ.

Vsem materam in sestram, ki imate svoj rojstni dan v majniku kličemo: še mnogo zdravih in zadovoljnih let! Pozdrav! Jennie Princee, tajn.

Imena novih članic priobčimo prihodnjic, ker ni bilo prostora v tej izdaji.

URNA NEŽIKA

Predragi in preljudi!

Nimam časa, da bi vam danes kaj napisala, ker sem tako bizi s pripravami za konvencijo, da ne vem, če imam glavo še na vratu, ali kje drugje. Nov klobuk iščem, novo bluzo in tudi toško, da bo dosti velika za konvenčne storije.

Pozdravlja,

NEŽIKA.

Pozdravljene delegatije in Nežika! Želim vam vsem skupaj mnogo zabave. Pa na Nežiko pazite, da jo kam ne zadrjasa!

MARKO.

ŽENA IN DOM

Milena:

MATI

Pred kratkim sem čitala v enem izmed naših velikih dnevnikov kratko, pa dobro razliko med moškimi in ženskimi spolom. Takole je bilo zapisano:

"Če hoče moški zabiti žebelj, a nima kladiva pri roki, obrne navadno vso hišo narobe, dokler ga ne najde, šele potem gre žebelj zabijati. Njegova žena se pa ne bo toliko brigala za kladivo. Če ga nima, in ni ničesar drugega pri roki, sezuje čevlji in s peto zabije žebelj, kjer ga rabi."

To prikazuje praktičnost žene. — Že od prazgodovinskih časov je bila moževa naloga, da je moral iskati hrano, se boriti s sovražnikom ter nositi domov bolj ali manj bogat plen. Torišče njegovega delovanja je bilo, kakor je še danes, zunaj hiše in zunaj družine.

Žena se je medtem doma morala navaditi, da iz tega, kar ji je mož prinesel in kar ji je prišlo pod roko, napravi čim hitreje in čim boljše vse, kar je bilo treba za otroke, za moža in sebe.

Moški vzame torej vse bolj na široko in veliko; razvil se je v organizatorja in dosega velike uspehe, če more ustvarjati. Če se pa stvari zmešajo, je moški navadno jako neroden. Tudi če uspeva, dostikrat nima pravega smisla za posledice svojih velikih načrtov za vsakdanje življenje. Ni praktičen. Zato živimo danes v času sijajnih mednarodnih organizacij, na polju financ in prometnih sredstev, v proizvajanju na veliko in preobilici — v svetovni depresiji, v siromaštvu v mnogih družinah in številnih posameznikih.

Ženska se udeležuje v ravno nasprotni meri. Široki pogled in globoke ideje navadno niso njena posebna lastnost. Zato pa zna boljše spoznavati in boljše urejevati vsakdanje življenske potrebe. Tekom tisočletij s svojimi skrbmi kot mati, ni imela časa preiščevati, kako bi si osvojila in predrugačila svet. Doma so jokali otroci. Bilo jih je treba nasititi, obleči in vzgojiti. Matere so bile tiste, ki so vzdržavale narode v zatišju domačije in rodbine. Slovenci kraljev ne cesarjev. Pa vendar niti kraljev ne cesarjev. Pa vendar smo kot narod še na svetu. Zakaj? Ker smo vsa stoletja imeli — slovenske matere. One so bile in so glavne predstavnice in nositeljice slovenstva. Dokler se Slovenka ne bo izneverila svoji vzvišeni nalogi materinstva, dokler bo dosti dobrih slovenskih mater, bo živel in napredoval slovenski rod tudi v tujini.

—o—

Frances Sušel:

DOMAČA KUHINJA Črešnjev paj

Testo naredi iz sledečega: Poldrugo šalo moke, tri-četrt šale masla ali masti, tri žlice vode in pol žličke soli.

Najprej presejaj moko in sol. Nato vdrobi mast, polij z vodo in zgneti skupaj. Polovico testa razvaljaj ter položi v namazan plošček. Za nadev

rabi: Tri šale črešenj brez koščic, eno in en četrt šale sladkorja, štiri in pol žlice moke, dve žlici masla, par kapljice mandeljevega izvlečka.

Moko in sladkor presejaj ter eno tretjino potresi po testu. Naloži vrsto črešenj pa zopet moko in sladkor. Tako napolni paj. Po vrhu nareži kosmiče masla ter polij s sokom, kar se ga je nacedilo iz črešenj. Dodaj tudi mandeljev izvleček, ker da finejši okus črešnjam.

Razvaljaj še ostalo testo, prebodi v obliki venca, položi vrhu nadeva ter z vilicami pritisni rob spodnjega in zgornjega testa skupaj.

Postavi v vročo peč in peci primerno tri-četrt ure.

ČAJ

V Ameriki je kava najbolj priljubljena pijača, takoj za njo pa pride na vrsto čaj. Statistika kaže, da se čaja toliko uvozi v naše države, da ga pride na vsako odraslo osebo pol funta na leto. Pri takih količinah čaja je pa jako potrebno vedeti eno pravilo in to je, da se čaj ne sme kuhati tako, kakor razne zdravilne čaje. Čaj naj nikdar ne vre. Z vretjem pokvarimo okus, ker izvlečemo tanin ki ni ne dober ne prijeten za okus.

Glavni nadzornik vsega importiranega čaja v New Yorku je dal tako navodilo: Za vsako šalo čaja, odmeri poldrugo žličko čajevega perja. Pa ne skopicano, ampak primerno. To perje stresi v lončen pisker in je popari z vrelo vodo, katero si že prej odmerila. Ko popariš, pokrij lonec in počakaj dve minuti. V tem času se je krop ravno prav pobarval in ga je treba odiliti v čajni lonec, katerega prej popari, da bo tudi lonec gorak. No, iz čajnega lonca pa nalij v skodelico in če želi kdo slabjši čaj, imej pripravljeno vročo vodo, da si jo vsak lahko dolije. Vem, da se lovci ne bodo držali tega navodila in bodo rajši pilivali rum kakor pa krop.

Mnenje, čim več se zasuje, tem boljši bo čaj, je čisto napačno. Smešno se nam zdi tudi, kako so kuhali čaj v tistih časih, ko ga je kdo izmed pionirjev prvič dobil kot posebno darilo. V enem slučaju se je še tako zgodilo, da so perje kuhali in kuhali, ker so mislili, da je le perje užitno. Seveda, so bili razočarani. Tako je, če človek ne zna.

Neki angleški profesor, ki je zelo natančen, priporoča, da se počaka sedem minut predno se čaj odlije. V sedmih minutah se dobi pravi čajev okus. Mogoče je njegov način boljši, kajti na Angleškem je čaj na prvem mestu. Med belim plemenom je Anglija največji konsument čaja. Za njo šele pridejo naše države.

Pravilno pripravljen čaj ne rabi nobenih dodatkov, ne limone, ne ruma, ne smetane. Orientalci pravijo, da tudi sladkorja ni treba, kdor hoče uživati pristni čajev okus.

(Darove lahko pošljete tudi na naše uredništvo in bomo radevolje odposlali na pristojno mesto.)

Anne Petrič:

RAZNI NASVETI

En košček kruha na dan preveč—vzrok debelosti

VČASI je bilo moderno in lepo, če je bil človek zalit in okrogel. Sodili so tako: kdor je lepo rejen, ima vsega dovolj; suhemu pa vsega manjka. Ta teorija pa je sedaj prešla med staro šaro in današnja moda zahteva vitko linijo, posebno še za ženske. Vsaka skuša tehtati samo toliko, kolikor predpisuje zdravniška tabela. Ampak ta poskus se vsaki ne posreči.

Znanstveni urad za zdravje je sedaj pojasnil kaj povzroča debelost, katere bi se marsikateri rad znebil. Majhen vzrok je—en kos kruha vsak dan. Ta kos je tudi vselej namazan z maslom, kar še poveča kalorije, s katerimi merimo količino hrane. Naše telo bi prav nič ne oslabele, če bi se vsak dan odrekli enemu kosu kruha, ki je preveč. Nedolžen kos kruha nas tekoma leta zdebela za šest funtov. To se pa že pozna. Naši predniki so bolj trdž delali, hodili so večje daljave in se gibali v zraku. Način življenja tedaj in danes se v marsičem razlikuje. Zato pa si moramo hrano drugače deliti in izbirati. Moderno življenje zahteva, da se pri jedi premagamo, ker s tem si ohranimo zdravje in podaljšamo življenje.

PROŠNJA IZ DOMOVINE

Veledenjena gospa urednica!

Ameriški blagi rojaki in rojakinje so že veliko prispevali za vzdrževanje naše ustanove, sirotišnice v Šmihelu pri Novem mestu. Ali sila kola lomí. Moramo zopet potrkati, čeprav vemo, da morate vedno na vse strani dajati.

Prosimo dobrotnice če bi položile mali darček na oltar stare domovine za ubogo dolensko siroto.

Šmihelske učenke bi od časa do časa otrokom v Ameriki pošiljale pozdrave v obliki pesmic in kratkih spisov, za kar Vas prosimo majhen prostorček v Zarji.

Ze naprej iskrena zahvala, molitev bo spremljala vaše delo. Bog bo obilen plačnik! V imenu odbora vas pozdravlja s sestrskimi pozdravi,

Justina Lovrenčič. Ljubljana.

ZARJI

Zora upca bit' če dana,
Vam beseda že je znana,
Mar že veste, kaj pomeni—
v domovini stari samo eni
"Dom kraljice Marije"

bi zidali,
če bi Vi nam pomagali.
Pri nas veliko je sirot
pri Vas pa več je še dobrot.
Dajte malo, malo nam.

To Vam pišemo mi mali
z Vami, da bi se sestali,
želja ta je nas otrok . . .

Vse nadrobno bi naštel,
kar in kolikor bi smeli,
Vam pokazati gorje.

Oj pri Vas se kruhek peče,
belo sladko mleko teče
deci jutranji pozdrav!

Deca srečna onkraj meje

Tebi še se sreča smeje.
Daj, pomagaj malčkom Ti!—

My Trip Through Europe

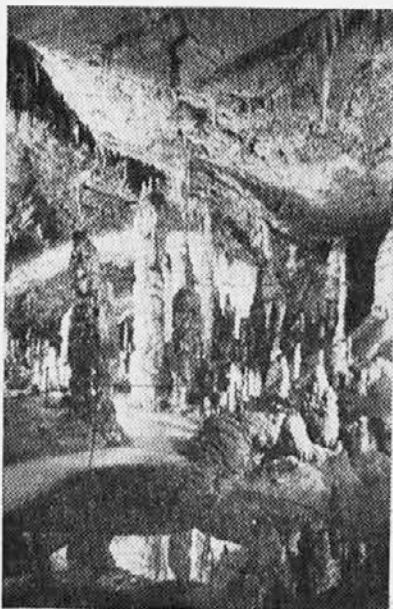
By Evelyn L. Fabian

FROM Rakek we took the main road toward Planina on our way to Postumia. Not having time to stop for lunch, we were getting quite hungry, when suddenly Mrs. Smoltz remembered she had wrapped some potica—just in case . . . We each had a piece and I must say it was delicious and desired. People in Slovenia certainly know how to make poticas and tortas.

Just before reaching Italian soil, we were stopped at the station to go through the regular routine of inspection—baggage and passports—necessary to enter a foreign country. Here I thought how fortunate we are, living in a land of the free—freedom of speech, and freedom of the press—good old U. S. A.

Postojna, originally known as Adelsburg, is a town in Italy, 22 miles northeast of Trieste. It was once a market town of Austria in the province of Carniola, about 26 miles from Ljubljana. Before the war Postojna was the main Slovenian business, cultural and political center between Trieste and Ljubljana. The inhabitants were proud of their city and their standing, for they were strictly nationalistic and therefore served as an example to other cities and sections of Slovenia. The Italians realized all that and exerted much pressure to kill this feeling. Many inhabitants then emigrated to Yugoslavia, while some were ruined economically and others were Italianized and forced into silence. Postojna is now Postumia and is only a sad picture of that proud metropolis of Slovenia.

About a mile from the town we came to the entrance of the famous stalactite cavern of Postumia (Postojnska jama), the largest and most magnificent in Europe. We donned heavy hooded raincoats, boarded a miniature train and were on our way off into the cave, where it was quite

cold. The cavern is divided into four grottoes, with two lateral ramifications which reach to the distance of about a mile and a half from the entrance. The Piuca River enters the cavern 60 feet below its mouth, and is heard murmuring in its recesses. In the Kaiser Ferdinand Grotto, the third of the chain, a great ball is held annually on White Monday, when the chamber is brilliantly illuminated. The Franz Joseph-Elizabeth Grotto, the largest of the four, and the farthest from the entrance, is 665 feet in length, 640 feet in breadth, and more than 100 feet high. Beside the imposing proportions of its chambers, the cavern is remarkable for the variegated beauty of its stalactite formations (a pendant deposit of calcium carbonate), and stalagmite formations (an inverted stalactite formed by calcereous water), some resembling transparent drapery, others waterfalls, trees, animals, or human beings; the more grotesque being called by various fanciful appellations. It takes 30 years for one of these stalactites or stalagmites to grow one inch. The subterranean wonders were known in the Middle Ages, but the cavern remained undiscovered in modern times until 1818, and it is only in still more recent times that its vast extent has been fully ascertained and explored.

As we emerged from Postumia cavern the warm sunshine felt very good after walking through the cold, damp cavern for three hours. Mr. Zakrajšek informed us that a Slovenian is the owner of a gostilna in Postumia, but no one would ever know, because all inscriptions and signs were in Italian, so it was unanimously decided that we stop there for some refreshments. Having had our snack we were all eager and desirous of buying a bottle of "Cinzano," a pleasant tasting wine, to take home with us. To our disappointment, we were informed beforehand that nothing could be taken over the border, for we would be thoroughly examined before leaving. Reaching the border we happened to get a very pleasant officer who, seeing that we were from America by the sign displayed across the bus, did not go through the necessary routine of inspection. He returned all of our passports that had been taken from us upon entry to Italy and bid us farewell. Leaving Postumia, we were all happy to get back on Slovenian soil again.

We rode through Planina again and on towards another important commercial center—Logatec, consisting of Goranji and Dolenji. Here the highway branches off to the city of Idria, noted for its quicksilver mines. Logatec lost a lot of business since Idria is under Italy. Much of their coffee is exported to Italy and France, and its lumber industry is flourishing because it is second largest in the Notranjska district. Logatec has a modern, up-to-date summer resort, with all the necessary bathing facilities—thus the place is making up for what it lost on account of Idria. In this district are many subterranean rivers and lakes as well as numerous spacious caves of the most fantastic stalactites and stalagmites. On a hill north of Logatec stands a castle built in the year 1848, the estate of Prince Windischgraetz. In Roman times there was an important settlement here called Longaticum and was also an important highway crossing.

We soon arrived at Vrhnika, where we stopped just long enough for some of us to snap pictures of the statue of Ivan Cankar, famous writer.

Trg Vrhnika is situated at the edge of Ljubljana and has a population of 2,280 people. It is an important industrial center. The River Ljubljanica originates here. As a matter of fact, Ljubljanica originates beyond Postojna and flows for a short distance under the name of Unica and disappears, later reappearing at Vrhnika under the name of Ljubljanica. A few other creeks and small rivers that originate around Bloke and Cerknica flow there for awhile and disappear, only to reappear and join the Ljubljanica at Vrhnika.

Vrhnika has a modern dairy that enables them to produce a great quantity of butter and cheese to supply the surrounding towns. They also raise bees for the produc-

tion of honey for commerce. Vrhnika boasts of its beautiful forests and large lumber industries that are flourishing.

In Roman times Vrhnika was called *Nauportum* (a port for boats and rafts), which shows that Vrhnika was then considered a port and was of commercial and military importance. Goods were transported and shipped on the Ljubljana and Sava to the southeast. Since the lowlands of Ljubljana (*Ljubljansko Barje*) were mostly swamps, it made roads impossible. There was a road connecting Ljubljana (then *Emona*) with Vrhnika at the edge of the lowlands. A great part of this Roman highway was later made part of the great highway connecting Vienna with Trst, which is still in use, and is the highway we took on our journey from Postojna to Ljubljana. Right after the war, Italians occupied Vrhnika, but later moved to the present boundary. The Turks attacked Vrhnika four times from 1425-1497. Fire destroyed the town about six times from 1606 to 1878. Excavations also prove that a Celtic colony was established here around 338 before Christ.

Being around 19 kilometers from Ljubljana and rather late in the afternoon, we just couldn't think of leaving Vrhnika without seeing *vas Podlipa* (about eight kilometers away), the hometown of Alice Zeleznik's parents. Her uncle is the owner of a sawmill. Besides working in the mill and supporting his family of twelve children, his spare time is spent playing the organ, for he is the church organist. Our short visit made him very happy and he lost no time in showing us about.

It was dark when we returned to Vrhnika. The road between Vrhnika and Ljubljana is well paved and much wider, so we made good time riding at a greater speed through Log, Lukov and Brezov and at last saw the beautiful illuminated Castle of Ljubljana.

At 8:30 p. m. we arrived in Ljubljana at Salmich's Restaurant and ordered a dinner, which I think we deserved after covering so much territory in one day (July 18). The tour through Slovenia lasted seven full days and we covered a distance of over a thousand kilometers. Our director and guide, Mr. Leo Zakrajšek, took care of the financial end of our tour, for which we later paid him an equal share. We were all very much surprised when we heard the verdict—only \$15.00 for each person—which included transportation and hotels. To sum the entire cost of the tour with hotels and meals was about \$25 to \$30, not including, of course, money spent for souvenirs, gifts, etc. The advantages of going with a group lessens the cost of expenses, enables one to get a more thorough explanation of these various little boroughs, charming landscapes, churches, rivers, monuments, castles, spas, etc., and above all, enjoyable company. Most of the credit goes to Mr. Zakrajšek, who in all times saw to it that all were taken care of, and as for information—he was actually a walking and talking encyclopedia. I take this opportunity in behalf of all those who toured Slovenia to express our grateful thanks to Mr. Leo Zakrajšek for his generous hospitality and many courtesies shown us that made our trip agreeable, comfortable, interesting as well as educational.

It may be of interest to know who formed our group: Mr. Leo Zakrajšek, our director and guide; Mr. Ladislav Jančar, driver of the bus; Joško Zele, our handyman; the Rev. Kazimir Zakrajšek, and Dr. Franc Trdan, our guest for one and one-half days; Dr. Stane Vrhovec, Celje, guest for two days; President Marie Prisland and daughter Hermine, Albina Novak, Simon Setina, Josephine Erjavec and her daughters Olga and Mildred, Josephine Shlossar, Mary Smoltz, Mary Fritzel, Angela Virant, Mary Klun, Magdalena and Katherine Slogar, Mary Majcen, Alice Zeleznik, Agnes Lach and, of course, myself.

The group retired to hotels and the following morning left for their respective home towns to visit their parents or relatives, until the date of our second tour, which was scheduled for July 27. I left for Žužemberk. My mother was born in Sadinja vas, and father in Stauča vas, which is just about a half hour's walk from Žužemberk.

Žužemberk is a trg or borough about 24 kilometers west of Novo mesto. The Krka River flows through Žužemberk—to the right on a hill 292 meters high is the parish church of SS. Mohar and Fortunat, to the left is "Žužemberk's Bethlehem" and the church of St. Nicholas with its

Stauča vas

many old fresco paintings. In the middle of the trg stands an old castle with six towers—considered one of the strongest and most beautiful of Slovenian castles. It was most likely built in the ninth or tenth century. In 1386 the castle was owned by the Counts of Gorica (*Gorizia*), who were then appointing their managers or administrators. After 1374 it was owned by the Habsburgs and in 1538 the Counts of Auersperg became its owners. Up to 1893 it was used for offices, but is now falling to ruins. The castle at present belongs to Karl Auersperg of Soteska and is surrounded by beautiful trees, which enhances its appearance. Just below the castle are the Krka Falls and near by stands what was once a paper mill, but is now a tannery. Along the Krka River are numerous sawmills operated by water power. On the hill just alongside of the parish church is the newly remodeled parish house. The Rev. Gnidovec was gracious enough to take me throughout the entire building—and from the veranda I caught a beautiful glimpse of the Krška Valley. I was able to see as far as Zagradc and Korin on one side and even beyond Dvor on the opposite side. My eyes just rested upon these beautiful green meadows, which reminded me so much of a patch-work quilt worked up in different shades of green.

On the hill where the church now stands was at one time a fortified settlement—the Romans had here a military fort and temple. A Roman highway (now still in use) runs through Žužemberk. No historic documents are available to show just how the place was developing, but it is established that the *bona fide* residents (citizens) of Žužemberk had many special rights and privileges. They had their own judge and power to determine the individual's guilt or innocence and impose the penalty, even if it was death. That is how Sadinja vas (*Sodnija vas*) acquired its name. The names of places such as "Pod starimi gavgami" (under the gallows), and *Marišče* (place of killing) prove that persons were executed here.

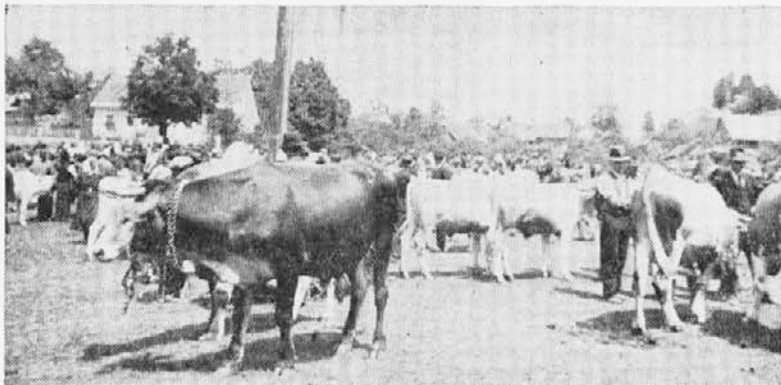
People have here uncovered graves and found such articles as bracelets, rings, crowns, old coins, pottery, and monuments with inscriptions that prove Romans had at

Dvor—nearby Žužemberk

one time occupied this territory. Many of these articles are now in the Museum of Ljubljana. Five of the monuments are still standing in the vicinity of Žužemberk—one in Šmihel, one in Korin and three in Valična vas.

The Turks attacked Žužemberk in 1473, 1491 and 1528. Fire destroyed Žužemberk and its castle on Easter Monday in 1591, and again in 1670, but did not reach the castle this time. The pestilence (kuga) visited here in 1624 and 1625 and all those who succumbed to this dreadful disease were buried on a piece of land even now known as "Kužni dol" (the pest ravine). It is located on the right side of the Krka River, where today stands the church of St. Rok, built in 1626. The villagers come to pray here for their health as well as for their cattle every year on St. Anthony's Day.

Žužemberk is a business center and has many tradesmen such as shoemakers, tailors, sawers, hatmakers, candlestick makers and bicycle manufacturers. Sejms (market festivals) are held every month, enabling the farmers from

surrounding territories to bring in their produce and cattle for sale. Interesting to me was the manner in which they sold their cattle—the highest bidder naturally won, after going through the general motions of slapping hands until a decision was reached. Then along the main road or the center of the trg they had temporary stands set up on which they sold various items, such as kitchen ware, dress material, fancy articles, crockery, bakery goods (letse), etc. In the evening they return to their homes—happy if they made a good sale. (Picture below was taken at a Sejm.)

Žužemberk has a school (60 years old) ranging in grades from one to six. It is adorned with beautiful flowers and a lovely garden adjoins it—partly taken care of by the school children. Close by is an old water fountain where women and young girls come for water and

have an opportunity to pass around the local gossip. Since 1892 Žužemberk has a county court house. A short distance away is the post-office and telegraph office, where just recently they had installed telephones.

About an hour's walk from Žužemberk is Dvor (Fužine), where up until 50 years ago had flourished a large iron and steel industry operated by water power. Later a sawmill took its place, but today practically everything is torn down, thus making it difficult for the younger generation to gain knowledge of a trade. Dvor also has a school, church and cemetery. (Picture on page 155.)

Now, as I conclude my first tour through Slovenia, I wish to express my sincere admiration for the scenic splendor and natural beauty of the country and for the hospitality of the Slovenian people. Slovenians are always glad and happy to go out of their way to please visitors who come to their land. I have enjoyed the tour to the fullest extent—many a happy hour have I spent that will remain to be a delightful memory.

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

No. 6, Barberton, O.—Congratulations! Miss Vida Lauter has recently become engaged to Mr. Charles Sutter. — The cadets will hold a kitchen shower for Miss Mary Mihelic, who became Mrs. Frank Ambrozic on April 15. Good luck and happiness to both in their future married life. The cadets were honorary escorts to the bride during the church ceremony. It was a very impressive demonstration of sincere love and esteem.

It was decided that the cadets will hold a kitchen shower for each prospective bride, and when a cadet gets married we shall pay her the same respects.

Cadets, please attend the regular practice every Thursday evening at 7 o'clock. It is the duty of every cadet to be present at practice in order for the team to get the benefit of the time spent. Please, come every time!—**Jennie Hete, Reporter.**

No. 10, Cleveland (Collinwood), O.—Our last meeting was held at the usual date. We were asked to come every Tuesday for the rest of the month to practice drilling.

The branch is having an outstanding event on May 7 and the cadets were asked to perform. Dancing is to follow the variety program. We are hoping for a big turnout of the members and friends. A tribute to Mother's Day will be included in the program. It

will be held at the Slovenian Home on Holmes Ave.

Please come on time to the future meetings as we have set new rules which are to be observed hereafter. The meeting will be opened at 7:30 p. m. if eight girls are present. The girls coming after the meeting is opened will be marked tardy.

We made definite conclusions what to do when we get tickets from other teams, because we firmly believe in co-operation. Greetings!—**Ann Krall.**

No. 15, Cleveland (Newburg), O.—We are very grateful to Josephine Yackich for bringing her accordion to some of our practices, for music helps us to keep in time and step.

Girls, please do not make me go back on my word when I said we were having splendid attendance. Try very hard to be at every meeting. I hope the girls are disposing smoothly with the dance tickets!

Sunday, May 7, will be a big day for our vicinity, for on that day the cadets are going to have the banner dedicated. We are having our first annual dance in the evening at the Slovenian National Home. Dancing from 8 till ? ? Admission 35 cents.

We hereby send our most cordial invitation to all the neighboring branches, sister cadets and friends. With your attendance you will help us attain success and have a joyful evening.—**Helen Jacob, Reporter.**

No. 17, West Allis, Wis.—The Mother's Day program, May 7, was the main topic for discussion at our April meeting. We have decided on good music for the evening, which will please the young and the old, and also arranged an interesting program for the afternoon by the Girl Scouts of our parish and our orchestra under the direction of Florence Lipoglavsek. Our spiritual director, the Rev. F. Konieczny, will be the guest speaker. The beautiful "diamond star" quilt will be awarded to someone on this occasion. Please co-operate in this respect, for everyone has her part to do if we want a complete success.

It was decided to change our next meeting day, so watch for the announcement in the church bulletin. Members in arrears with dues please come and pay them. We are very anxious to see some new faces at our dance on May 7 at Labor Hall. A cordial invitation is extended to our neighboring branches, also all lodges of West Allis and Milwaukee. Will be seeing you on May 7.—**Frances Hagen.**

No. 20, Joliet, Ill.—Cadet Dorothy Dolinsek underwent a major operation. She wishes to extend her most hearty thanks for the many cards, flowers and visits she received during her convalescence. We hope she is well on the road to recovery.

Every cadet is expected to do her

part about the hand-made quilt. Please try your best.

Mesdames Emma Planinsek, Anna Korevec and Josephine Muster were elected as delegates to the fifth triennial convention of SWU. Alternates are Mesdames Mary Kunstek, Anna Mahkovec and Ann Stukel. We hope their mission will be fruitful for the members and the Union and that they'll have an enjoyable time.—Olga Erjavec.

MINNESOTA FOR ME

Melting snows and rippling brooks,
Sprouting grass and budding trees,
Blooming flowers in shady nooks
. . . It's Minnesota for me.

Bleating sheep and mooing cows
Awaiting spring in greatest glee,
Grateful shade of leafy boughs
. . . It's Minnesota for me.

Cooling winds and April showers,
Warbling songsters in the leaf,
Heralds of our Easter flowers
. . . It's Minnesota for me.

Harvest time and waiving grain,
Honey stored by the busy bee;
Crickets singing in the lane
. . . It's Minnesota for me.

Husking corn and cutting hay,
Schoolboys humming Nancy Lee,
Dancing leaves with colors gay
. . . It's Minnesota for me.

Biting winds and falling snow,
Children laughing full of glee,
Startled, graceful fleeting doe
. . . It's Minnesota for me.

Cozy rooms and cheery fires,
Merry groups enjoying tea;
Dreamy notes on flutes and lyres
. . . It's Minnesota for me.

Vida Ponikvar,
Chisholm, Minn.

No. 38, Chisholm, Minn.—First of all, many thanks to the members and officers who worked and assisted in every way possible toward the successful disposal of the many lovely gifts that we gave away at the last meeting. The final plans for the coming convention are all in order. We hereby submit the tentative program for the duration of the convention:

SUNDAY

Sunday morning registration at the Community Building.

Joint luncheon at the Community Building at noon.

At 2 p. m. the parade. After the parade the drill teams will have competitive drill work at the Community Building, to which the public is invited.

Evening: Variety program by the SWU branches of the Range, each to contribute some part in the program.

MONDAY

Mass at 9 a. m. in St. Joseph's Church.

After Mass the delegates will convene for the formal opening of the business sessions of the convention, at the Community Building.

Evening: Memorial services and the SWP program, conducted by Mrs. Albina Novak.

TUESDAY

During the day business sessions, the time for which to be decided by the assembly. At noon the planting of the elm tree in commemoration of the 150th anniversary of the Constitution of the U. S. A. Supreme president, Mrs. Prislund, in charge.

Evening: Films of Jugoslavia, to be shown at the Junior High School Auditorium. After the movies dancing to follow at the Community Building Auditorium.

WEDNESDAY

Business session in the morning and afternoon.

Evening: The grand banquet and the royal crowning of the "Convention Queen" in the Community Building Auditorium. Also the awarding of the honorary degrees.

To the delegates, drill teams and visitors who are to be our guests, I want to convey this message: We are working and planning our level best to make this convention one of the best and the most cherished memory of each and every one.

Our last meeting before the convention is to be held on May 3. We urge the members to attend as favorably as in the past. It will be very important! Mary Tekautz.

No. 40, Lorain, O.—The convention, to begin on May 21 at Chisholm, Minn., was the main topic of discussion at our March meeting. Mrs. Agnes Jancar was elected as the delegate, with Mrs. Anna Urbas as the alternate. Various important items and changes for the success of our branch were also considered. By the way, why can't we always see so many new faces at all of our meetings? We had such a huge attendance compared to the number that attended previous meetings. Let's all make it a point to attend all of the meetings and not only the important ones!

Final plans for the anniversary dance of the drill team held on Saturday, April 22, were formulated at our April 4 meeting. The various committees appointed and assignments were made. In my next article I will tell you about the results of this dance.

Thanks to the drill teams of Nos. 15 and 50 of Cleveland, O., for the invitations to attend your celebrations on May 7 and 14th. Every effort will be made to attend these affairs.

The drill team girls certainly do have an eye for the future. Already we have plans for the first fall dance, to be held

THE MARY SMOLTZ CADETS OF BRANCH NO. 38, CHISHOLM, MINN.

Front row seated: Helen Gornik, Ann Sinko, Lucy Rugar, Mary Spenko captain, Mary Jerome, Mollie Bizal, Frances Rugar.

Second row, standing, left to right: Stella Rugar, Ann Zgonc, Stephanie Mihelich, Mary Funtek, Frances Drechnik, Ann Kochevar, Mary Udovich, Mary Baraga.

Third row: Agnes Strukel and Mary Seleznik.

In behalf of the Mary Smoltz Cadets I wish to extend a most cordial invitation to all the drill teams of the Union to the fifth triennial national convention of the Union which will be held in our city. It will be a great pleasure to welcome many of our drill teams at that significant time.

Mary Tekautz, sec'y.

on Saturday, Sept. 9, at the Slovenian National Home. The orchestra is booked, the hall rented—so, remember that you have another date with the Lorain Cadets for that evening. Be sure to mark this date on your calendar!—**Agnes Tomazin, Reporter.**

No. 41, Cleveland (Collinwood), O.—Please come to the meetings, girls! You may be the fortunate one next time!

The cadets are going to have a Mother's Day program on May 14 at Turek's Hall on Waterloo Rd. The admission is to be 25 cents. Dancing to follow the program. We are certain everyone will have a good time. Bring mother and give her a day of fun and enjoyment. Let her have a good time to her heart's content. Everybody please remember: May 14 come to Turek's Hall at 8 p. m.

Our deepest sympathy to Mrs. Rad-dell, who mourns the loss of her dear mother, who passed away March 30. May she rest in peace!

Don't forget, men, women and children! We'll b-c-ing you on May 14 at Turek's Hall. Greetings!—**Irma Golop, Reporter.**

No. 46, St. Louis, Mo.—We would like to see some new faces at our coming meetings. A social follows the business part of the meeting. If you will attend the next meeting you'll wonder why you have missed so many in the past. Mrs. M. Meenigmann presented a beautiful pair of pillowcases, which someone will receive at the meeting on May 4.

Many thanks to the Sacred Heart of Jesus Society of KSKJ for their cordial invitation to join them in making our Easter duty and the breakfast following the Mass, which was celebrated at St. Joseph's Church.

We express our deepest sympathy to Mrs. M. Slogar on the death of her brother. God grant him peace and eternal light.

A reminder: Please bring the pillowcases to the next meeting if you have same finished by then, so we'll know how many more to purchase.

Let us forget all excuses for May 4 and be at the meeting!—**Helen Skoff.**

No. 50, Cleveland, O.—Boy, oh, boy, are we going to town! We initiated 23 new members at the last meeting! Is our branch growing? Yes, we should certainly say so! We expect more new members this coming month.

Each of the girls in the drill is out trying to get three new members, so if you know of anyone who would like to join, get them yourself, or if you haven't the time, give their name to one of the team girls, and it's a sure thing that she'll do her duty.

The play, "Večna luč," was a great success and the team girls have almost reached their goal: the funds for the trip to the convention. As you know, they have a treasury of their own and it's up to them to raise sufficient funds for the trip, so they are trying in every

way possible to raise the yet needed hundred dollars.

Our dance is to be a very gala affair. "A Tisket a Tasket Sway" will surely make you feel gay. The hall is to be decorated in a novel way and the music is to be furnished by Frankie Yankovic and his boys.

We wish to take this opportunity to welcome all our new members and hope that they attend every meeting and become active and not merely passive members. After our next meeting refreshments will be served as Lent is now over and our business affairs are a little quiet. This will enable us to have a real get-together once again. Cheerio!—**Jo Bradach.**

No. 52, Kitzville, Minn.—The last meeting was well attended, which made us very happy. After the meeting lunch was served and games played. The prizes went to Mesdames Techar, Strazishar, Mancusso and Guitzwiler.

Miss Catherine Mayerich is ill in the University Hospital in Minneapolis. May she recover very soon!

Every member is kindly requested to attend the next meeting, for there are yet important things to be discussed about the convention that will be held in Chisholm. For Mother's Day I wish all the mothers health and happiness!—**Josephine Oswald, President.**

No. 54, Warren, O.—Only about one-fourth of our membership comes regularly to the meetings and we often wonder why can't we have better attendance. Please come, one and all, to the next meeting.

Congratulations to bride-to-be Ann Zayec. We wish the new couple a lot of luck and happiness.

On our sick list are B. Vlasic, T. Zayec, Velican, Specka, Dolgan and K. Music. Wishing every one a speedy recovery! Members, please visit the sick members!

Our dance is to be held on May 13, at the Croatian Home on Burton St. We extend a cordial invitation to our members, friends and the neighboring branches, Nos. 55, 57, 67 and 6. Let's all come and have one grand old time together. Music will be furnished by the Kristoff Orchestra of Cleveland.

Mrs. Anne Petrich, present supreme officer and our active member, will represent the branch and also Nos. 54 and 55 at the coming convention. Please come to the May meeting and give your ideas and suggestions to be presented at the convention. As B-4, —**Mary Gorsick, Secretary.**

No. 57, Niles, O.—Our president, Mrs. Johanna Prinz, has a clever idea about inducing a larger attendance at meetings. She is crocheting lace around hankies and each meeting one lovely hanky will be given to the one whose name is called. If not present when the name is called, the hanky remains for the next meeting and two hankies will be awarded at the following meeting, and so on. This is a very lovely gesture on our president's part.

I am certain our members will show great interest and attend the meetings more earnestly. With the warm weather approaching, some of the absentees will have to find new excuses for staying away.

Many happy returns of the day to our new member, Ann Tankovich, and to Margaret Mollica, Virginia Filipan and Frances Jerman. God bless you!

Some of our members have been reported ill with colds, etc., but by the time this is printed I hope every one will be well. Marie Predika became the proud mother of a lovely baby boy on March 29. Congratulations to mama and papa!

Mrs. Genevieve Verhosek, our faithful member for many years, has moved to Pennsylvania to be closer to her daughter, Mrs. Rose Smith. We hope that both will remain as our members for a long time. We will be happy if you return many times for a visit. Will be expecting to see many new faces at the next meeting. Until next month,—**Mrs. Kate Yancar.**

No. 73, Warrensville, O.—At the close of the third year of our existence, we look back and recall many pleasant memories of celebrations gone by.

We extensively discussed the plans for the anniversary celebration, but did not come to a definite conclusion. Perhaps it's best to wait until the majority of the members will be interested.

Our sick list this month has three names: Mesdames J. Yane, J. Mauer and F. Svete. May they have a speedy recovery. To Mrs. A. Rogel we extend our congratulations on the birth of a baby. All were remembered with gifts.

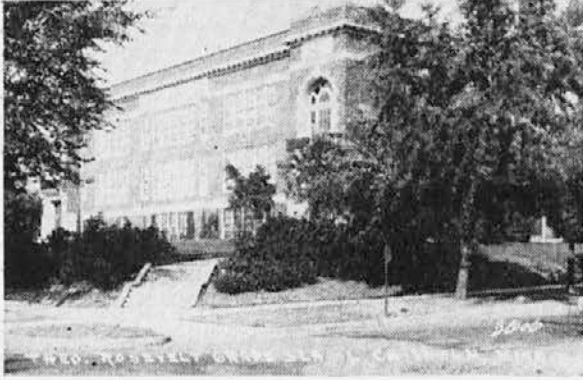
Please attend the next meeting. To those whom things slip the mind easily we suggest: go today and pay your dues in arrears to Rose Danicic. — May the coming convention bring the best of success to the Union!—**Frances A. Gorisek, Rec. Secretary.**

No. 87, Pueblo, Colo.—The attendance at our last meeting was excellent. Mary Dolgan was the new member initiated. Our president, Mrs. Dorothy Meister, was elected delegate to the coming national convention at Chisholm, Minn. Branch No. 3 elected Mrs. Frances Rasket as delegate. Congratulations to the delegates and our best wishes for a very successful convention.

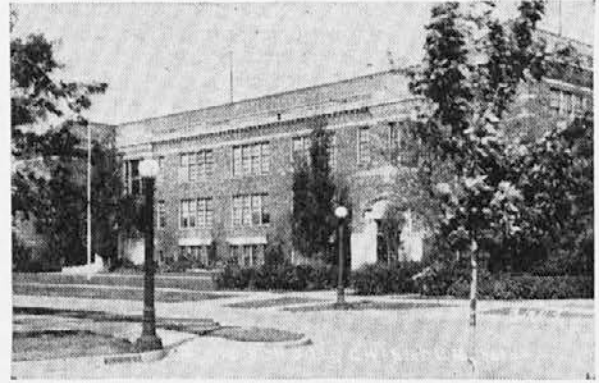
The members of the drill team are working very hard to make our dance of April 23 the outstanding dance of the season. We are very proud of the progress the drill team is making in floor work. Very soon they'll make their debut and demonstrate some of the fancy drills. It won't be long when you'll see the picture of the first western drill team in this publication. Then you'll see what attractive girls we have in Pueblo. Of course, we also have handsome boys!—**Heddie Rasket.**

No. 91, Verona, Pa.—Our branch is making favorable progress. The first anniversary dance will be held in the

Theodore Roosevelt Grade School, Chisholm, Minn.

High School, Chisholm, Minn.

National Home on Arch St. on Saturday, May 13. We extend a most cordial welcome to our neighboring branches, lodges and friends. Dancing will be from 8 to 12 p. m. We have engaged a good orchestra, which promises to play for the young and the old—from the jitterbug to the good old-fashioned polka. So come, one and all, and enjoy an evening of fun with us.

The members are urged to attend the meetings more regularly and please pay the dues on time and save our secretary all the unnecessary work. If for some good reason you cannot come to the meeting, there is always a member near by who'll be glad to take your dues to the secretary. Be a loyal member and hold your good standing by paying on time!

Don't forget the date—May 13.—
Mary Cenk, Rec. Secretary.

No. 94, Canton, O.—At the last meeting we had a favorable attendance. It seems that our members are taking more interest in our progress. Please, keep up this good spirit and we shall all profit through it.

We have decided to hold a dance or picnic in the near future. Watch for the notice. This event shall be the main topic at our next meeting, so please come.

Happy birthday to the members who have celebrated their birthday in April and to those who will celebrate it in May! Many happy returns of the day! (Please write the names very plainly, otherwise we cannot publish them. Ed.)

Many thanks to the members who have worked so diligently in making the fine gain in new membership. Greetings!—Kathryn Pauline,

MAY 14th—A GALA DAY!

The Marie Prislund Cadets of No. 50 cordially invite the drill teams, members and friends to the dedication of the team banner and flags Sunday, May 14th at 3 p. m. at St. Vitus Church. We shall assemble at 2:30 p. m. at 55th and St. Clair for the colorful parade which will take place on St. Clair Avenue to Addison Rd. then to St. Vitus Church. After the church services the parade will go to Knaus' Hall where a di-

versified program will take place. Dancing in the evening.

A lovely way to spend Mother's Day will be to take part in this beautiful demonstration of true sisterly love and esteem.

Details will appear in the American Home daily paper.

FRANCES KURRE, Captain.

PUEBLO IS GRATEFUL

IN anything worthwhile attempted, there must be an objective, a purpose. Without it there can be no order, no urge to accomplish, no goal reached.

Likewise Slovenian Women's Union of America has its objectives, among them, namely, "to unite ladies and girls of Slavic origin in the United States of America" and "to promote education and culture among its members."

In 1938, although only a few months old, Branch No. 87 of Pueblo, Colo., had distinguished itself by meriting the Golden Merit Book and was notified by its supreme president, Mrs. Marie Prislund, that she had appointed Mrs. Albina Novak, editor of the Dawn, official organ of Slovenian Women's Union, to represent Mrs. Prislund, who was unable to come because of illness.

It was with keen anticipation that plans and preparations were made for the arrival of our distinguished visitor. Sunday, Nov. 13, 1938, was the day designated for the presentation. Branch No. 3 was most helpful and co-operative in assisting Branch No. 87, and at last the day of Mrs. Novak's arrival dawned.

Our first impression was that of a magnetic and charming personality. Her gracious manner and friendly way soon made us feel that Mrs. Novak was an old friend who understood and sympathized with the many problems that confront every new organization. Before long we were deeply discussing the present and future plans, with a helpful hint here and there that could be done only by personal contact.

Mrs. Novak gave a stimulating and inspiring address, in which she stressed the importance of our members working together as sisters, bearing with each other the problems as well as the

pleasant events in the organization. She also mentioned the opportunity our lodge affords us to bring to our members the promotion of culture and the understanding which help toward a finer association. The beauty of our Slovenian music and language is a heritage to be proud of and should give us depth of character because of it.

This occasion brought together for the first time both branches, so that mothers and daughters sat side by side, participating as one, feeling the bond, too, that we have with our branches all over the United States.

That evening in St. Joseph's Hall a program was presented before a large audience of Slovenian people. Mr. John Germ acted as master of ceremonies. Slovenian Women's Glee Club presented Slovenian songs, as did others of our Slovenian groups. The Rev. Father Anthony Roitz, O.S.B., helped us greatly in presenting our program and his suggestions lent much toward the completion of the program.

The Golden Merit Book presentation climaxed the evening. Mrs. Novak presented the book to Mrs. Dorothy Meister, president of Branch No. 87, in the name of the entire organization. The ceremony was impressive and will long remain in the hearts of all who were present.

After the presentation Mrs. Novak gave a very interesting account of her travels and experiences through Jugoslavia. To many of the older folk it was an opportunity to hear much about places and people they had left long ago. It was a reminiscence which meant much to them, especially as it was told so ably. It climaxed the whole day for us all and everyone could not but feel that this was a day long to be remembered.

In the two short days that followed many plans and suggestions were given us for the beginning of a drill team. Mrs. Novak's experience with the activities of drill teams was a source of information that helped greatly toward creating the enthusiasm for one in Branch No. 87. It made our drill team a realization and at present we are preparing for our first appearance in Pueblo, wearing the colors of our Union.

When Mrs. Novak left us for her

home, she left with us a spirit we hope we can always retain.

We owe a debt of gratitude to our supreme president, Mrs. Marie Prislant, who sent us such a capable representative in Mrs. Novak. Mrs. Prislant has the vision to look ahead toward a bigger and better organization for the Slovenian women of America.

Mrs. Dorothy Jerman Meister,
President Branch No. 87.

Be the First to Wear These Charming Fashions

Here's a group of designs that bring you some very important new styles—be sure to have them while they're still news. Every one of them is becoming and useful, and they're really fun to make. Here's the exciting new monk's dress, topped by a little bolero and therefore doubly smart. The dress with shirred shoulders is one of the best basic afternoon styles you could

choose. And the coat frock, in princess style, with a lot of braid, is truly a darling!

Pattern 8416. Small at the waist and hips, with shirring to create graceful bosom fullness, this is lovely for afternoon. Sizes: 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 and 48. Size 36 requires $4\frac{3}{8}$ yards of 39-inch material.

Pattern 8414. Two identical pieces sewed together and gathered into soft fullness, that's the sensationally successful monk's dress, here shown with a little bolero. Anybody can make this! Sizes: 12, 14, 16, 18 and 20. Size 14 requires $3\frac{7}{8}$ yards of 39-inch material for the dress; $1\frac{1}{3}$ for the bolero and belt; 14 yards of braid or ribbon to trim.

Pattern 8417. A diagram design—pretty as a picture. The rows of braid emphasize the beauty of the slick, princess lines. Sizes: 14, 16, 18, 20, 40, 42 and 44. Size 16 requires $4\frac{5}{8}$

yards of 35-inch material; 8 yards of ric-rac.

Pattern 8406. An unusually becoming bolero frock for schoolgirls. Another easy diagram design. Sizes: 4, 6, 8, 10 and 12 years. Size 6 requires $2\frac{3}{4}$ yards of 39-inch material; $\frac{1}{2}$ yard contrasting for collar and cuffs; 3 yards of braid.

For a pattern of this smart model, send 15c in coins, your name, address, pattern number and size, to Dawn Pattern Service, 106 Seventh Ave., New York, N. Y.

SPRING FASHION BOOK

Our new Spring Pattern Book is now ready, with more than 100 charming new fashions that you can easily make for yourself. Pattern Book alone, 15c. One pattern and one copy of Pattern Book, ordered together, 25c.

Emma Shimkus:

FASHION NEWS

THE QUESTION we usually ask ourselves after we decide to buy a new dress is, what kind of a dress do I want? If it is to serve many purposes, then select one that is becoming and practical, of good material, cut on excellent lines, without too many frills, because a frilly dress costs a lot to keep in tip-top shape. Authorities on being well dressed tell us that we do not have to purchase a new dress every month, but that we should keep the clothes we own in good condition. Skirt hems should hang even, and stocking seams straight to be considered well dressed. This time of the year is a sort of a slump season for clothes.

At a spring style revue I noticed that tailored clothes were most popular. The new shirtwaist dress is lovelier than ever, made with an all around pleated skirt, uplift yoke, closed with studs instead of buttons. It comes in new spring shades: a deep pastel pink, copen blue, gray green, gold, beige, natural, fuschia, pale orchid and char-treuse, which by the way will be the most prominent spring and summer shade.

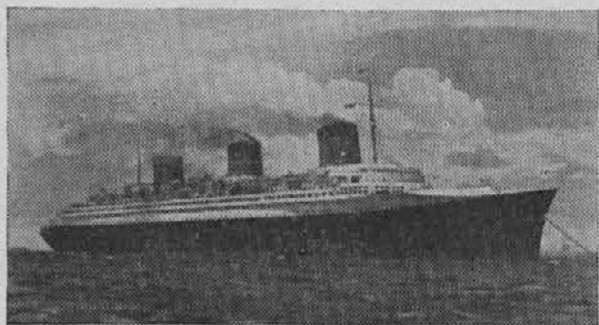
One of the outfits I took special notice of was a dress of pastel rose alpaca, made on tailored lines, with no other trimming but pleats. With this dress the model wore a new high-crowned rose colored sailor hat, trimmed with a blue veil. One of the most interesting features about this dress was that several models appeared in it. One wore a pastel green turban and green gloves, while still a third model wore black accessories with it.

Many of the new dark dresses look like coats and the coats look like dresses. Do not feel badly if you wear a shoe in size 8, $8\frac{1}{2}$ or 9. Many fashion models wear $7\frac{1}{2}$ and a few wear 9. Shoe sizes are different than they were years ago. The new shoe styles lean toward the Dutch boy or wooden shoes and are very comfortable. New spring colors are saddle tan, rust, burgundy, navy, beige and fuschia. New materia's: calfskin, patent, kid and gabardine and also a crushed leather for sport wear.

Za potovanje v domovino

so vam vedno na razpolago moderni parniki Francoske linije, ki je ena najstarejših in Slovincem najbolj znana za hitro vožnjo preko HAVRE in PARIZA

“NORMANDIE”

Največji in moderni parnik vsega sveta—
83,422 ton težine—1029 čevljev dolgosti

“ILE DE FRANCE”

Vsem Slovincem dobroznana brzoparnika

“CHAMPLAIN” in “DE GRASSE”

Dva moderna in zelo priljubljena parnika

Tedenska odplutja iz novega pristanišča:
Pier 88 North River, West 48th St., New York

Lepe prostorne kabine, moderno opremljene z
vsemi potrebostmi . . . Vljudna postrežba . . .
Tečna domača hrana . . . Brezplačno vino pri
kosilu in večerji.

*Pri kupovanju voznih kart za sorodnike iz stare
domovine, zahtevajte vedno FRENCH LINE
PREPAID KARTE.*

Za nadaljna pojasnila in vozne karte se vedno
obrnite na naše pooblašene zastopnike, katere
imamo po vsej Ameriki in Kanadi.

French Line

17 State Street
NEW YORK

Masarykova cesta 14
LJUBLJANA

Compliments of

Dougherty

FUNERAL HOME

Phone: 1-R and 1-W

2615 First Avenue Hibbing, Minn.

Office Phone 540-W

Res. Phone 540-R

HIBBING MONUMENT COMPANY

Dealers and Manufacturers

MONUMENTS—MARKERS—STATUARY

David Soderstrom

Hibbing, Minn.

Compliments of

THOS. DALRANTO

GROCERY and MEATS

Good Quality—Good Service

Tel.: PULLMAN 6004

617 East 114th St.

Chicago, Ill.

VSAK VEČER

legam z mirnim sreem spat
in me misel: kaj bo z mojo
družino, če se ne bi prebudila
več—ne teži, odkar sem zava-
rovana jaz in moja družina pri

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

ki je prva, najstarejša in 119.80% solvent-
na slovenska podporna Jednota v Ameriki.

Pridružite se K. S. K. Jednoti tudi vi s tem,
da postanete njena članica vi in vaša družina!

Za informacije o zavarovalnici in za vse
podrobnosti se obrnite na tajnika ali taj-
nico lokalnega društva K. S. K. Jednote
ali pa pišite naravnost na:

JOSIP ZALAR, gl. tajnik
351-353 North Chicago Street
Joliet, Illinois

“Ameriška Domovina”

NAJBOLJ ZANIMIV SLOVENSKI
DNEVNIK V ZED. DRŽAVAH

*Največja jugoslovanska unijska
tiskarna v Ameriki*

Se prijazno priporoča za vsa tiskarska
dela po jako zmernih cenah

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Office Phone: Pull. 6603 Res. Phone: Pull 5762

WILLIAM F. JANC, M.D.

ZDRAVNIK in KIRURG
PHYSICIAN and SURGEON
Hours: 2-4; 7-9 P. M. Sundays by Appointment
624 W. 119th St. Chicago, Ill.

Izvrstno postrežbo in zmerne cene
se vedno dobi pri

ANTON TANKO

GROCERIJA in MESNICA

6128 Glass Avenue Cleveland, Ohio

Za simpatično postrežbo se obrnite na
ZAKRAJŠEK FUNERAL HOME, Inc.
6016 St. Clair Avenue Tel. HENDERSON 3113
LICENZIRAN POGREBNI ZAVOD
Invalid Car Service Postrežba noč in dan
Automobile za vse prilike

SHOP AT

SCHLOSSAR'S

for

MEN'S, WOMEN'S and CHILDREN'S WEAR
5801 W. National Ave. West Allis, Wis.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK

PHYSICIAN and SURGEON

OFFICE HOURS AT 3724 W. 26th STREET
1:30—3:30; 6:30—8:30 Daily Tel Crawford 2212

AT 1856 W. CERMAK RD.
4:30—6:00 p. m. Daily Tel. Canal 9695

Wednesday and Sunday by appointment only
Residence Tel.: Crawford 8440

IF NO ANSWER—CALL AUSTIN 5700

A. Grdina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 32 let že obratuje naše podjetje v
zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz,
da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjet-
ja, prihranili si boste denar in dobili stopro-
centno postrežbo.

Glavna prodajalna 6019 St. Clair Ave.
Tel.: HENDERSON 2088

Podružnica 15303 Waterloo Rd.
Tel.: KENmore 1235

Pogrebni zavod 1053 E. 62nd St. Cleveland, Ohio.
Tel.: HENDERSON 2088